

STANOWISKO NR 1/2025
RADY GMINY DRAGACZ

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie prawidłowego utrzymania koryt rzeki Mątawy i strugi Mniszek na terenie Gminy Dragacz

Rada Gminy Dragacz zwraca się do Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Gdańsku o zagwarantowanie co najmniej dwukrotnego koszenia, czyszczenia rzeki Mątawy i strugi Mniszek znajdującej się na terenie Gminy Dragacz oraz o zapewnienie prawidłowej ich drożności.

Rada Gminy Dragacz działając w imieniu mieszkańców i mając na uwadze bezpieczeństwo terenów leżących przy rzece Mątawie oraz strudze Mniszek, stoi na stanowisku, że należy zapewnić właściwą ich coroczną pielęgnację. Ww. rzeka i struga w okresie wegetacyjnym zarasta roślinnością wodną, brzegi i skarpy często porośnięte są szybko rosnącymi krzewami co powoduje zatrzymanie się pozostałości roślinnych oraz śmieci, gdzie w rezultacie może powodować uszkodzenia lub zniszczenia umocowań w korycie i przy budowlach hydrotechnicznych. Brak właściwego utrzymania i konserwacji koryt spowoduje zakłócenie zdolności przepustowej cieków, wskutek czego napływająca woda piętrząc się, może stanowić bezpośrednie zagrożenie dla pobliskich terenów. W przypadku strugi Mniszek ponadto występuje zagrożenie wystąpienia z koryta w związku z bytowaniem Bobra europejskiego (*Castor fiber*). Koryto rzeki oraz strugi powinno być przynajmniej dwa razy w roku czyszczone i koszone z uwzględnieniem okresu lęgowego. Nieprzeprowadzenie prac porządkujących koryta ww. cieków wodnych może spowodować podtopienia gruntów, budynków i zagrażać bezpieczeństwu mieszkańców Gminy Dragacz. Zachowanie dobrego stanu ekologicznego cieków znajdujących się na naszym terenie wymaga ciągłego kompromisu między potrzebami człowieka, gospodarki i przyrody. Właściwie zaplanowane i realizowane prace polegające na odpowiednim utrzymaniu brzegów i koryt w znacznym stopniu pomagają poprawić stan bezpieczeństwa okolicznych terenów. Podjęcie konkretnych, cyklicznych działań w przedstawionej wyżej sprawie zapewni bezpieczeństwo mieszkańcom Gminy oraz terenom położonym w pobliżu cieków wodnych.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

**UCHWAŁA NR XIII/87/25
RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2023-2030

Na podstawie art. 10f ust. 4, art. 10e ust. 3 oraz art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940) w związku z art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), uchwala się, co następuje:

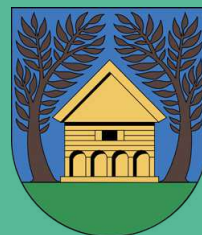
§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2023-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

Strategia

Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2023–2030

Strategia 2030
DRAGACZ

Strategia

Rozwoju Gminy Dragacz
na lata 2023–2030

Autorzy Strategii Rozwoju Gminy Dragacz:
Fundacja Stabilo

Grafika i skład:
Kompot Studio

Zdjęcia:
Archiwum Gminy Dragacz

SPIIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	5
II. Wnioski wynikające z diagnozy społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy	7
III. Misja, wizja, cele oraz kierunki rozwoju gminy	11
IV. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej gminy	25
V. Ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej	35
VI. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań	47

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy jest podstawowym i najważniejszym dokumentem wielowymiarowego planowania perspektywicznego, określającym misję, wizję, cele oraz kierunki rozwoju gminy. Została opracowana jako odpowiedź na zachodzące w gminie, jak i jej bliższym i dalszym otoczeniu zmiany, wynikające z uwarunkowań społecznych, gospodarczych i politycznych. Jej zapisy są spójne z najważniejszymi dokumentami strategicznymi poziomu krajowego: Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (KSRR) oraz poziomu regionalnego: Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+, Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza.

Strukturę Strategii tworzą cztery cele strategiczne zdefiniowane jako podstawowe punkty odniesienia, obszary, w ramach których określone zostały bardziej szczegółowe cele operacyjne, którym z kolei przyporządkowano kierunki rozwoju wyznaczające kierunek, w którym należy podążać, aby móc zrealizować wyznaczone cele. Wszystko to służy osiągnięciu celu głównego i zdefiniowanej wizji rozwoju gminy.

Strategia została opracowana przy silnym współudziale mieszkanek i mieszkańców gminy, którzy na spotkaniach konsultacyjnych wypowiadali się na temat najważniejszych potrzeb i możliwości dotyczących rozwoju jednostki, jak i całej społeczności gminy. Przygotowany projekt został poddany konsultacjom społecznym, z których uwagi wprowadzono do ostatecznego dokumentu Strategii.

Projekt Strategii został poddany procedurze oceny oddziaływania na środowisko oraz ewaluacji, a wnioski z opracowanych na potrzeby ww. procedur dokumentów: Prognozy oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju gminy Dragacz na lata 2023-2030, Ewaluacji Strategii rozwoju gminy Dragacz na lata 2023-2030, zostały uwzględnione w ostatecznym dokumencie Strategii.

Projekt Strategii został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym: ustawą o samorządzie gminnym, ustawą o prowadzeniu polityki rozwoju. Zawiera niezbędne elementy, a także uzyskał odpowiednie opinie i uzgodnienia wynikające z ww. przepisów.

Wnioski wynikające z diagnozy społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy

Opracowana na potrzeby niniejszej Strategii Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy w oparciu o informacje pozyskane od mieszkańców i mieszkańców podczas konsultacji społecznych, z urzędu gminy i jednostek jemu podległych, ogólnodostępnych danych publikowanych na stronach internetowych różnych instytucji i podmiotów, pozwoliła na sformułowanie najważniejszych wniosków dotyczących obecnego stanu, jak i możliwości dalszego rozwoju gminy Dragacz. Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika, iż gmina Dragacz charakteryzuje się wieloma uwarunkowaniami, które odpowiednio wykorzystane mogą wprost przyczynić się do podniesienia konkurencyjności gminy. Jednocześnie zidentyfikowano zjawiska, które już dziś ograniczają możliwości rozwoju gminy, a pozostawione bez interwencji mogą w przyszłości przyczynić się do zahamowania jej rozwoju:

MOCNE STRONY

- Wysoka atrakcyjność przyrodnicza gminy
- Dobry stan środowiska przyrodniczego
- Korzystnie ukształtowana sieć osadnicza
- Bliskość ośrodka regionalnego Grudziądza
- Dodatni bilans zmian liczby ludności do roku 2030 wg prognozy demograficznej GUS
- Korzystne uwarunkowania rozwoju gospodarczego
- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna
- Korzystne położenie transportowe i komunikacyjne
- Dobra dostępność oraz wysoka jakość wybranych usług społecznych
- Aktywna polityka przestrzenna
- Występowanie osiedla wojskowego (Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu) mogącego służyć rozwojowi specjalizacji gminy
- Wysoka aktywność społeczna mieszkańców

- Korzystne uwarunkowania rozwoju turystyki
- Występowanie wielu przestrzeni publicznych i miejsc integracji społecznej
- Dobra współpraca Urzędu Gminy z Mieszkankami i Mieszkańcami

SZANSE

- Ustalenia dokumentów rządowych i wojewódzkich mających wymiar terytorialny, tj. skierowanych na problemy poszczególnych terytoriów umożliwiające realizację inwestycji odpowiadających na potrzeby mieszkańców Gminy
- Wzrastająca świadomość społeczna, w tym objawiająca się większym zaangażowaniem w życie Gminy
- Zmiany klimatyczne rozszerzające możliwości rozwoju dotąd niemożliwych lub nieopłacalnych działalności gospodarczych
- Europejska polityka migracyjna rozszerzająca rynek pracy (zarówno w zakresie znalezienia pracowników, jak i miejsc pracy)
- Realizacja Polityki Terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego
- Położenie w krajowym i regionalnym systemie przyrodniczym i transportowym (możliwość realizacji inwestycji krajowych i działań organizacyjnych)
- Rozwijanie rozdzielczej sieci gazowej na terenie gminy

SŁABE STRONY

- Lokalne i czasowe przekroczenia norm zanieczyszczenia środowiska
- Występowanie zjawisk utrudniających rozwój gospodarczy
- Braki w zakresie infrastruktury transportowej
- Braki w zakresie wybranej infrastruktury społecznej
- Niedostosowane do potrzeb mieszkańców funkcjonowanie usług społecznych
- Niski poziom rozwoju turystyki
- Niewystarczająca promocja gminy i poszczególnych jej walorów
- Niskie zaangażowanie Wojska Polskiego w życie gminy
- Objęcie całej powierzchni gminy prawnymi formami ochrony przyrody skutkujące obowiązywaniem ograniczeń w zagospodarowaniu
- Występowanie zjawisk, przestrzeni obniżających poziom bezpieczeństwa mieszkańców

- Brak zagospodarowania terenów atrakcyjnych nad brzegiem Wisły jako przestrzeni publicznych
- Występowanie „dzikich wysypisk śmieci”, szczególnie w terenach leśnych i w dolinie Wisły
- Brak wystarczających działań ochronnych w rezerwacie Fletnowo
- Brak wystarczających środków finansowych niezbędnych do prowadzenia bieżących zadań gminy
- Niekontrolowana suburbanizacja terenów podmiejskich Grudziądza
- Niewystarczające wyposażenie przestrzeni publicznych i miejsc integracji społecznej
- Występowanie problemów wynikających z trudności adaptacji i integracji cudzoziemców
- z lokalną społecznością

ZAGROŻENIA

- Niekorzystne trendy demograficzne: wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności
- Niestabilna sytuacja polityczna w Europie i na świecie
- Niestabilna sytuacja gospodarcza w Europie i na świecie
- Opóźnienia w otrzymaniu płatności z KPO
- Zmiany klimatyczne wymagające dostosowania się do nowych warunków
- Brak działań w zakresie modernizacji drogi wodnej (Wisła) i przystosowanie jej do minimum IV klasy żeglowności

Biorąc pod uwagę ww. mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia wynikające z aktualnych trendów zachodzących procesów społeczno-gospodarczo-politycznych, definiuje się następujące **najważniejsze wyzwania rozwojowe gminy**:

- Wykorzystanie potencjału przyrodniczego, kulturowego, położenia transportowego oraz wynikającego z lokalizacji ośrodka wojskowego na terenie gminy, do rozwoju gospodarczego
- Prowadzenie polityki zapewniającej bezpieczeństwo mieszkank i mieszkańców gminy – w kontekście zmieniających się uwarunkowań klimatycznych, geopolitycznych
- Dostosowanie przestrzeni, infrastruktury, usług świadczonych na ich podstawie do zmieniającej się liczby, struktury oraz potrzeb mieszkank i mieszkańców gminy

Misja, wizja, cele oraz kierunki rozwoju gminy

MISJA

Zielona gmina.

WIZJA

Gmina Dragacz miejscem pozytywnie kojarzonym przez/atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów, turystów dzięki wysoko rozwiniętej infrastrukturze społecznej, technicznej, transportowej oraz rozwijanych na jej podstawie usługom i innym działalnościom/aktywnościom odpowiadającym najwyższemu standardom z poszanowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

CEL GŁÓWNY

Kształtowanie warunków zdrowego, bezpiecznego i atrakcyjnego zamieszkania, pracy, inwestycji i aktywności społecznych.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

C.1. ATRAKCYJNE WARUNKI ROZWOJU SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO

Idea wyznaczenia celu

Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego stanowią istotny element szeroko pojmowanego rozwoju społeczno-gospodarczego. Oznacza to kształtowanie przestrzeni rozumianej dosłownie jako miejsce, ale również jako zbiór działań warunkujących chęć w niej przebywania – mieszkania, odpoczynania, prowadzenia działalności gospodarczej.

Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego to:

- Dostępne, świadczone na najwyższym poziomie usługi publiczne
- Atrakcyjna przestrzeń osadnicza Gminy
- Wysokiej jakości kapitał społeczny
- Konkurencyjne warunki rozwoju działalności gospodarczych
- Skuteczne zarządzanie gminą

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

Rezultatem realizacji określonych wyżej celów będzie ukształtowanie Gminy oferującej w odpowiedniej ilości, urozmaicone i świadczone na wysokim poziomie usługi społeczne kierowane do i zaspokajające potrzeby wszystkich grup społecznych. Służące pobudzaniu mieszkańców do ich rozwoju fizycznego i społecznego. Gminy dbającej o mieszkańców na każdym etapie ich życia, dostrzegającej mieszkańców mających specjalne potrzeby, którym codzienne funkcjonowanie sprawia problemy. Prowadzącej działania służące większemu włączeniu społecznemu, ukierunkowane zarówno do jednostek, jak i dla rodzin i całych grup społecznych. Konsekwencją będzie stworzenie przestrzeni, w której wszyscy czują się rozumiani i słyszani, przyjaznej dla każdego, zarówno w codziennych kontaktach i relacjach międzyludzkich, jak i w przestrzeni publicznej – przyjaznej i atrakcyjnej dla wszystkich użytkowników. Przestrzeni kształtowanej z dużym udziałem zieleni, wysokim standardzie zasobu mieszkaniowego. Za sprawą wzmacniania wrażliwości na te lokalne zasoby i potencjały mieszkańcy i mieszkanki będą odczuwać silne poczucie tożsamości – bycia dumnym, że jest się stąd.

Będzie to gmina aktywnie dbająca o rozwój przedsiębiorczości rozumianej zarówno jako efektywne przyciąganie kapitału zewnętrznego, jak i wspieranie lokalnych firm i

przedsiębiorców oraz rozwój postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców i mieszkańek. Poprzez udostępnianie przestrzeni przedsiębiorcom, wspieranie innowacji, rozwój nowoczesnych technologii, Gmina będzie podążać za szybko zmieniającymi się uwarunkowaniami regionalnej, krajowej, ale też globalnej gospodarki. Wykorzystując i zachęcając do wykorzystania w gospodarce lokalnych walorów, w tym do rozwoju turystyki, rolnictwa, szczególnie ekologicznego, będzie prowadzić do wzrostu zamożności lokalnej społeczności. Temu służyć będzie również pobudzanie rozwoju na bazie wyznaczonych dwóch obszarów strategicznej interwencji: Gramy w zielone, Produkcujemy zielone.

Będzie to Gmina wykorzystująca w procesie zarządzania wysoko wykwalifikowaną kadrę, ciągle podnoszącą swoje kompetencje, przy silnej współpracy z wszystkimi interesariuszami mającymi lub mogącymi mieć wpływ na rozwój Gminy, przy szerokim informowaniu mieszkańców i mieszkańek oraz aktywnej promocji Gminy.

Dla realizacji celu strategicznego określono 5 celów operacyjnych i 23 kierunki działań:

CELE STRATEGICZNE		KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CO.1.	Dostępne i świadczone na najwyższym poziomie usługi publiczne	K.1.	Rozwój usług społecznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców i mieszkańek w zakresie: administracji, opieki i wychowania dzieci, edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych, zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji, bezpieczeństwa, transportu publicznego, integracji społecznej
		K.2.	Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury społecznej w sposób umożliwiający prowadzenie usług społecznych na jak najwyższym poziomie oraz korzystanie z nich przez wszystkich mieszkańców i mieszkanki
		K.3.	Stworzenie centrum wsi Dragacz – ośrodka gminnego
CO.2.	Atrakcyjna przestrzeń osadnicza Gminy	K.1.	Zwiększenie atrakcyjności osadniczej wsi Dragacz i Michale jako obszaru oddziaływania miasta Grudziądza
		K.2.	Realizacja zabudowy na podstawie mpzp, koncepcji funkcjonalno-przestrzennych
		K.3.	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami i ich sieciowanie

		K.4.	Zwiększenie i poprawa standardu zasobu mieszkaniowego
		K.5.	Kształtowanie terenów zieleni w miejscowościach
		K.6.	Kształtowanie przestrzeni Gminy z wykorzystaniem jej potencjałów przyrodniczych i kulturowych
CO.3.	Wysokiej jakości kapitał społeczny	K.1.	Wspieranie podejmowania działań przez mieszkańców w zakresie poprawy, doskonalenia poziomu wykształcenia
		K.2.	Wspieranie podejmowania działań przez mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowia
		K.3.	Wzmacnianie aktywizacji społecznej mieszkańców
		K.4.	Wspieranie lokalnych liderów i liderek
		K.5.	Wzmacnianie integracji społecznej
		K.6.	Wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu
CO.4.	Konkurencyjne warunki rozwoju działalności gospodarczych	K.1.	Wzmacnianie aktywizacji zawodowej mieszkańców
		K.2.	Zwiększanie konkurencyjności inwestycyjnej przestrzeni
		K.3.	Wykorzystanie lokalnych potencjałów do rozwoju gospodarczego
		K.4.	Realizacja lokalnych OSI: Gramy w zielone, Produkujemy zielone
CO.5.	Skuteczne zarządzanie gminą	K.1.	Rozszerzanie zakresu i technik konsultacji społecznych
		K.2.	Realizacja systematycznych szkoleń pracowników urzędu gminy i jednostek podległych
		K.3.	Wykorzystywanie najnowszych technik i technologii, w tym szczególnie informatycznych, w obsłudze interesantów
		K.4.	Współpraca z innymi gminami, samorządem województwa, powiatu, organami krajowymi oraz innymi interesariuszami w zarządzaniu Gminą
		K.5.	Aktywna promocja i informacja na temat działań i działalności podejmowanych w urzędzie gminy, w tym z wykorzystaniem mediów społecznościowych oraz tradycyjnych metod informacji

Do osiągnięcia zapisanych wyżej celów przyczyni się realizacja zdiagnozowanych na dziś działań. Należy zaznaczyć, iż jest to katalog otwarty, który wraz ze zmianą uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych może ulec zmianie, uzupełnieniu.

DZIAŁANIA
Budowa sali gimnastycznej w Grupie
Budowa boiska w miejscowościach: Fletnowo, Michale
Budowa basenu
Realizacja terenu przestrzeni rekreacyjnej z zielenią urządzoną
Rozbudowa i modernizacja oddziału „O” w Grupie
Budowa żłobka w Grupie
Budowa/modernizacja przedszkola w Dragaczu
Realizacja programu integracyjnego w przedszkolu w Dragaczu
Budowa/lobbowanie na rzecz budowy strzelnicy sportowej
Dostosowanie obiektów, w których świadczone są usługi społeczne dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami
Wyposażenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną
Budowa lub pozyskanie budynku i jego przystosowanie na potrzeby dziennego domu pobytu dla seniorów
Realizacja transportu publicznego na drogach wzdłuż wału przeciw-powodziowego
Poprawa funkcjonowania dowozu dzieci i młodzieży do szkół
Budowa budynku urzędu gminy
Budowa/pozyskanie budynku na rzecz biblioteki publicznej
Budowa tarasu widokowego nad Wisłą
Realizacja szkoleń interpersonalnych, w tym dla radnych
Lobbowanie na rzecz realizacji usług społecznych w Białej Karczmie
Realizacja przestrzeni publicznych nad Wisłą, w tym kąpieliska, przystani
Wsparcie działalności Izby regionalnej w Bratwinie
Wsparcie utworzenia pkt sprzedaży lokalnych produktów
Realizacja ścieżek biegowych w lasach (Nadleśnictwo Dąbrowa)
Realizacja/ wsparcie utworzenia terenu obozu survivalowego, w tym z wykorzystaniem bunkra

C.2. RACJONALNY I ZRÓWNOWAŻONY SPOSÓB WYKORZYSTANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU

Idea wyznaczenia celu

Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu to podstawa zachowania możliwości dalszego rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Cel wskazuje na potrzebę wykorzystywania zasobów środowiska geograficznego do rozwoju społeczno-gospodarczego w sposób, który pozwoli na zachowanie tych zasobów w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń. Jednocześnie wskazuje na konieczność prowadzenia działań naprawczych tam, gdzie funkcjonujące elementy środowiska, głównie przyrodniczego wymagają poprawy stanu.

Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu to:

- Spójny system przyrodniczy, funkcjonujący w ramach struktur regionalnych, krajowych i europejskich
- Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska przyrodniczego
- Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska kulturowego
- Prawidłowo kształtowany krajobraz

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

Rezultatem realizacji określonych wyżej celów będzie funkcjonowanie gminy Dragacz jako spójnej przestrzeni włączonej w regionalne i krajowe systemy przyrodnicze, dające podstawę do bytowania, rozwoju i migracji roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawowym założeniem rozwoju gminy będzie dążenie do osiągnięcia równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami ochrony środowiska i przyrody. W procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gmina Dragacz będzie wykorzystywać wszelkie zasoby środowiska w sposób gwarantujący ich zachowanie w dobrym stanie dla przyszłych pokoleń zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i z myślą o adaptacji do zmian klimatycznych. Gmina Dragacz będzie gminą, gdzie dba się i zachowuje walory przyrodnicze, w tym różnorodność biologiczną obszarów objętych ochroną, czystość rzek, lasów, w tym dzięki prowadzeniu szerokiej kampanii edukacyjnej mieszkańców i mieszkańek w zakresie ekologii. Ochrona terenów zieleni naturalnej, utrzymanie w dobrym stanie obszarów cennych przyrodniczo ma bowiem wymiar nie tylko środowiskowy, ale również gospodarczy – walory przyrodnicze Gminy stanowią podstawę określenia OSI – Gramy w zielone.

Gmina Dragacz będzie miejscem, gdzie dostrzega się walory lokalnego dziedzictwa kulturowego, chroni, pielęgnuje je i wykorzystuje do rozwoju społeczno-gospodarczego przy uwzględnieniu zachowania ich najważniejszych elementów i funkcji. Miejscem, którego zagospodarowanie kształtowane jest w zgodzie z jego naturalnym otoczeniem, przy wykorzystaniu lokalnych charakterystycznych elementów zabudowy i zagospodarowania. Służyć temu będzie prowadzenie szerokiej kampanii edukacyjnej w zakresie potrzeby zachowania i ochrony walorów dziedzictwa kulturowego Gminy.

Dla realizacji celu strategicznego określono 4 cele operacyjne i 13 kierunków działań:

CELE STRATEGICZNE		KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CO.1.	Spójny system przyrodniczy, funkcjonujący w ramach struktur regionalnych, krajowych i europejskich	K.1.	Zachowanie i ochrona ciągów ekologicznych
		K.2.	Kształtowanie spójnego systemu terenów zieleni w gminie
CO.2.	Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska przyrodniczego	K.1.	Ochrona istniejących obszarów cennych przyrodniczo
		K.2.	Zachowanie w dobrym stanie poszczególnych komponentów środowiska
		K.3.	Poprawa stanu komponentów środowiska wymagających interwencji
		K.4.	Realizacja obiektów, infrastruktury służącej edukacji ekologicznej i promocji walorów przyrodniczych
CO.3.	Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska kulturowego	K.1.	Zachowanie w dobrym stanie obszarów i obiektów znajdujących się na liście WKZ oraz w GEZ
		K.2.	Umożliwienie społecznego i gospodarczego wykorzystania obiektów i obszarów znajdujących się na liście WKZ oraz w GEZ
		K.3.	Realizacja obiektów, infrastruktury służącej edukacji i promocji nt. zasobów dziedzictwa kulturowego gminy, regionu i kraju
		K.4.	Wspieranie osób, instytucji, stowarzyszeń, itp. zajmujących się szerzeniem informacji, promocją dziedzictwa kulturowego gminy, regionu i kraju

CO.4.	Prawidłowo kształtowany krajobraz	K.1.	Kształtowanie krajobrazu priorytetowego wg AKWKP
		K.2.	Ochrona lokalnych walorów krajobrazowych
		K.3.	Realizacja obiektów, infrastruktury służącej promocji i udostępnianiu lokalnych walorów krajobrazowych

Do osiągnięcia zapisanych wyżej celów przyczyni się realizacja zdiagnozowanych na dziś działań. Należy zaznaczyć, iż jest to katalog otwarty, który wraz ze zmianą uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych może ulec zmianie, uzupełnieniu.

DZIAŁANIA
Lobbowanie na rzecz poprawy stanu wód i otoczenia Jeziora Fletnowskiego
Lobbowanie na rzecz poprawy stanu wód i terenów wzdłuż Strugi we Fletnowie
Realizacja parku/terenów zieleni urządzonej/terenów rekreacji w zwartych miejscowościach, w tym w Górnej Grupie
Opracowanie gminnego programu wymiany źródeł ciepła na ekologiczne; wymiany azbestowego pokrycia dachów na bezpieczne
Realizacja zielonej szkoły w Bratwinie

C.3. BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ, ODPORNA NA ZAGROŻENIA ANTROPOGENICZNE I NATURALNE, W TYM ZMIANY KLIMATU

Idea wyznaczenia celu

Bezpieczna przestrzeń, odporna na zagrożenia antropogeniczne i naturalne, w tym zmiany klimatu, wobec obecnych globalnych uwarunkowań stanowi podstawowy warunek rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Cel wskazuje na konieczność prowadzenia działań odpowiadających na szybkie i intensywne zmiany zachodzące obecnie w środowisku geograficznym. Działan, gwarantujących dostosowanie się przestrzeni gminy do tych zmian, ale też wykorzystujących te zmiany do wzmocnienia swojego rozwoju.

Bezpieczna przestrzeń, odporna na zagrożenia antropogeniczne i naturalne, w tym zmiany klimatu rozumiana jako:

- Przestrzeń kształtowana w sposób ograniczający negatywne skutki ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi, suszy, osuwania się ziemi, wysokich temperatur, silnych i porywistych wiatrów

- Przestrzeń kształtowana z uwzględnieniem lokalizacji inwestycji powodujących dyskomfort lub zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców
- Przestrzeń kształtowana w sposób minimalizujący pojawienie się zachowań lub działań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

Rezultatem realizacji określonych wyżej celów będzie uzyskanie bezpiecznej przestrzeni Gminy, odpornej na zmiany klimatu, dostosowującej się do tych zmian, a jednocześnie nie wpływającej na ich pogłębianie się, ale ograniczającej negatywne i wykorzystującej pozytywne skutki zmian klimatycznych. Gminy, gdzie przestrzeń zagospodarowywana jest świadomie w odpowiedzi na potrzeby wszystkich interesariuszy przy eliminacji istniejących i niedopuszczaniu do nowych/potencjalnych konfliktów przestrzenno-funkcjonalnych. Zagospodarowanie tej przestrzeni będzie odbywać się z dużym udziałem zielonej i niebieskiej infrastruktury w porozumieniu i przy współdecydowaniu wszystkich mieszkańców i mieszkańek, z poszanowaniem walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy. Z uwzględnieniem eliminacji istniejących miejsc potencjalnie niebezpiecznych i niedoprowadzaniem do powstawania nowych takich miejsc, angażujących wszystkie służby do zapewnienia porządku i bezpieczeństwa, wspieraniem ich działalności, realizacją monitoringu i innych inwestycji prowadzących do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i pewności inwestowania.

Gmina Dragacz będzie gminą edukującą i prowadzącą kampanie społeczne oraz współpracującą z jednostkami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi, w tym szczególnie z wojskiem w zakresie możliwości zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. Podejmującą interwencje w miejscach i obszarach zdegradowanych, tak by można było przywrócić je do zasobu przestrzeni Gminy

i wykorzystać na inne cele, szczególnie społeczne. Dążącą do realizacji i realizującą infrastrukturę drogową, kolejową i im towarzyszącą w sposób gwarantujący bezpieczeństwo jej użytkowania – bezpiecznego poruszania się po drogach, w tym rowerowych, chodnikach, prowadzenia bezkolizyjnego ruchu drogowego i kolejowego oraz korzystania z transportu publicznego.

Wszystkie działania prowadzone w Gminie będą skutkowały powszechnym poczuciem bezpieczeństwa zamieszkania, inwestowania i odpoczywania w Gminie.

Dla realizacji celu strategicznego określono 3 cele operacyjne i 14 kierunków działań:

CELE STRATEGICZNE		KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CO.1.	Przestrzeń kształtowana w sposób ograniczający negatywne skutki ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi, suszy, osuwania się ziemi, wysokich temperatur, silnych i porywistych wiatrów	K.1.	Realizacja zabudowy zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych, niwelowanie złych lokalizacji
		K.2.	Ochrona zieleni, szczególnie lasów, zadrzewień, zakrzewień przydrożnych, wzdłuż miedz
		K.3.	Zachowanie i ochrona wód powierzchniowych
		K.4.	Kształtowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury w miejscowościach
		K.5.	Transformacja energetyczna
CO.2.	Przestrzeń kształtowana z uwzględnieniem lokalizacji inwestycji powodujących dyskomfort lub zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców	K.1.	Realizacja inwestycji mogących powodować dyskomfort na podstawie wyników szerokich analiz, konsultacji i przy akceptacji społecznej
		K.2.	Ciągły monitoring przestrzeni Gminy pod kątem mogących się pojawić kolizji przestrzenno-funkcjonalnych
		K.3.	Kształtowanie postaw obywatelskich wśród mieszkanki i mieszkańców
CO.3.	Przestrzeń kształtowana w sposób minimalizujący pojawienie się zachowań lub działań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców	K.1.	Kształtowanie układu drogowego z uwzględnieniem zastosowania najnowszych technik i technologii organizacji ruchu
		K.2.	Realizacja/lobbowanie na rzecz realizacji infrastruktury okołodrogowej i okółokolejowej (oświetlenie uliczne, chodniki, przystanki autobusowe, kolejowe, skrzyżowania drogowo-kolejowe) odpowiadającej bieżącym potrzebom
		K.3.	Modernizacja istniejącej infrastruktury rowerowej
		K.4.	Rozwój monitoringu gminnego, szczególnie w przestrzeniach służących integracji społecznej
		K.5.	Rewitalizacja zaniedbanych, zniszczonych miejsc i przestrzeni
		K.6.	Wspieranie jednostek działających w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego

Do osiągnięcia zapisanych wyżej celów przyczyni się realizacja zdiagnozowanych na dziś działań. Należy zaznaczyć, iż jest to katalog otwarty, który wraz ze zmianą uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych może ulec zmianie, uzupełnieniu.

DZIAŁANIA
Wprowadzenie oznakowania wszystkich ulic oraz najważniejszych obiektów, w tym tych w których świadczone są usługi publiczne za pomocą jednolitego oznakowania
Budowa schronów
Realizacja nowego cmentarza
Budowa OSP w Górnej Grupie
Realizacja/wsparcie realizacji instalacji OZE
Rekultywacja/wsparcie rekultywacji wysypiska
Rekultywacja/wsparcie rekultywacji terenów powyrobiskowych
Zawiązanie współpracy z wojskiem
Realizacja przejścia dla pieszych na drodze krajowej w miejscowości Fletnowo
Realizacja małej retencji
Renowacja rowów melioracyjnych
Budowa i utrzymanie w dobrym stanie urządzeń i obiektów służących ochronie przed powodzią

C.4. DOBRA DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA I SPRAWNE SYSTEMY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Idea wyznaczenia celu

Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury technicznej to kluczowe elementy zapewniające rozwój Gminy i dobrą jakość życia mieszkańców. Planowane działania koncentrują się na rozbudowie sieci transportowej oraz infrastruktury energetycznej, zapewniając spójność systemów i dostosowanie ich do lokalnych potrzeb. Realizacja celu obejmuje również działania na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej oraz wyposażenia terenów zurbanizowanych w nowoczesne systemy wodno-kanalizacyjne i telekomunikacyjne.

Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury technicznej to:

- Zapewniona dostępność transportowa Gminy w ramach istniejących i planowanych sieci regionalnych, krajowych i europejskich
- Spójny gminny system transportowy

- Zapewnione warunki dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki odnawialnej opartej na wykorzystaniu lokalnych uwarunkowań
- Zapewnione warunki dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów
- Zapewnione warunki dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

Rezultatem realizacji tego celu będzie stworzenie Gminy zapewniającej dogodne połączenia transportowe z pobliskimi miastami, a także w szerszym znaczeniu z regionem i resztą kraju. Umożliwi to mieszkańcom sprawną komunikację oraz łatwy dostęp do pracy, edukacji i rozrywki, co pozytywnie wpłynie na ich rozwój osobisty i społeczny. Dla przedsiębiorców będzie to istotnym ułatwieniem w transportowaniu towarów oraz dostępie do szerszego rynku zbytu. Konsekwencją będzie również spójny gminny system transportowy oraz bezpieczny ruch drogowy wpływający korzystnie na mobilność mieszkańców.

Poprzez stworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz energetyki odnawialnej, poprawę gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz rozwój nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych, Gmina stanie się atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i inwestycji. Rozwój nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych, takich jak internetowa sieć światłowodowa i ogólnodostępne HOT-SPOTy, stworzy warunki do pełnej integracji mieszkańców z globalną siecią informacyjną. Umożliwi to szybki dostęp do wiedzy, komunikację na odległość oraz rozwijanie nowoczesnych form pracy i nauki w gminie. Gmina, dzięki dobrze zarządzanej gospodarce wodno-ściekowej, będzie zapewniać mieszkańcom dostęp do wysokiej jakości wody oraz skutecznego systemu gospodarowania ściekami, co jest kluczowe dla zdrowia i komfortu życia społeczności lokalnej.

Dla realizacji celu strategicznego określono 5 celów operacyjnych i 13 kierunków działań:

CELE STRATEGICZNE		KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CO.1.	Zapewniona dostępność transportowa Gminy w ramach istniejących i planowanych sieci regionalnych, krajowych i europejskich	K.1.	Lobbowanie na rzecz budowy infrastruktury drogowej, kolejowej odpowiadającej na potrzeby Gminy
CO.2.	Spójny gminny system transportowy	K.1.	Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych
		K.2.	Realizacja inwestycji drogowych w oparciu o koncepcje i analizy priorytetowości
		K.3.	Budowa dróg rowerowych

CO.3.	Zapewnione warunki dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki odnawialnej opartej na wykorzystaniu lokalnych uwarunkowań	K.1.	Lobbowanie na rzecz budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów i sieci elektroenergetycznych
		K.2.	Lobbowanie na rzecz budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów i sieci gazowych
		K.3.	Lobbowanie na rzecz budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów i sieci zaopatrzenia w ciepło
		K.4.	Budowa, modernizacja/lobbowanie na rzecz budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów, instalacji i urządzeń produkcji energii z OZE
CO.4.	Zapewnione warunki dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów	K.1.	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci służących zaopatrzeniu w wysokiej jakości wodę
		K.2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci służących gromadzeniu, oczyszczaniu i odprowadzaniu ścieków
		K.3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci służących gromadzeniu odpadów
CO.5.	Zapewnione warunki dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej	K.1.	Realizacja/lobbowanie na rzecz realizacji internetowej sieci światłowodowej
		K.2.	Realizacja/lobbowanie na rzecz realizacji ogólnodostępnych HOT-SPOT

Do osiągnięcia zapisanych wyżej celów przyczyni się realizacja zdiagnozowanych na dziś działań. Należy zaznaczyć, iż jest to katalog otwarty, który wraz ze zmianą uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych może ulec zmianie, uzupełnieniu.

DZIAŁANIA
Budowa dróg rowerowych, szczególnie w kierunku Nowego Świecia, po wale przeciw powodziowym Lobbowanie na rzecz modernizacji DW272 Realizacja dróg w Mniszku, Nowych Marzach, Dragaczu Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków Modernizacja stacji uzdatniania wody Realizacja/lobbowanie na rzecz realizacji infrastruktury dla transportu alternatywnego Realizacja systemu roweru gminnego

IV

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej gminy

Dla prowadzenia prawidłowej gospodarki przestrzennej w Gminie określa się:

- Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy
- Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej Gminy,

które zostały zobrazowane łącznie na 4 rysunkach. Stanowią one podstawowe kierunki i zasady rozwoju przestrzennego Gminy Dragacz.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi docelowy układ elementów składowych przestrzeni Gminy. Pokazuje w sposób schematyczny najważniejsze elementy, które już teraz decydują lub będą w przyszłości decydować o jej rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennym. Model został skonstruowany w oparciu o dwie zasadnicze części:

I. Budowanie sprawnych i spójnych systemów – odnosi się do kształtowania czterech najważniejszych systemów: osadniczego, przyrodniczo-krajobrazowo-kulturowego, transportowego, infrastrukturalnego. Systemy te funkcjonując w przestrzeni Gminy stanowią elementy większej struktury – systemów regionalnych, a dalej krajowych czy europejskich.

II. Działania na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego – odnoszą się do najistotniejszych zdiagnozowanych na dzień dzisiejszy działań warunkujących rozwój Gminy. Działania te są przede wszystkim wynikiem zamierzeń samorządu gminnego, choć w części stanowią również konsekwencję planów organów państwa czy samorządu województwa.

Przedstawione poniżej elementy Modelu stanowią ramę rozwoju Gminy. Model uwzględnia ustalenia Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, z którą zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym niniejszy dokument musi być spójny.

1. BUDOWANIE SPRAWNYCH I SPÓJNYCH SYSTEMÓW

System osadniczy – ustala się kształtowanie następującej hierarchii sieci osadniczej zbudowanej z trzech poziomów, służącej jak najefektywniejszej obsłudze mieszkańców w zakresie usług publicznych oraz dostępowi do rynku pracy:

- Dragacz – główny ośrodek administracyjny gminy. Centralny ośrodek administracyjno-usługowy gminy (ośrodek lokalny w polityce regionalnej), w którym zakłada się w głównej mierze rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej, produkcyjnej niekolidującej z pozostałymi funkcjami miejscowości, terenów zieleni urządzonej, przestrzeni publicznych;
- Dolna Grupa, Górna Grupa, Grupa, Michale – ośrodki wspomagające główny ośrodek gminy. Zakłada się w głównej mierze rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, częściowo wielorodzinnej, usługowej, produkcyjnej niekolidującej z pozostałymi funkcjami miejscowości, terenów zieleni urządzonej, przestrzeni publicznych;
- Mniszek, Nowe Marzy, Polskie Stwolno, Stare Marzy, Bratwin, Wielkie Stwolno, Wielkie Zajączkowo, Fletnowo, Wielki Lubień, Wiaskie Piaski – pozostałe miejscowości. Zakłada się w głównej mierze rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, przestrzeni publicznych.

Dla miejscowości Górna Grupa i Dolna Grupa ze względu na bliskie położenie i mający miejsce rozwój przestrzenny we wspólnym kierunku ustala się współpracę w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego służącą budowaniu spójnej polityki rozwoju jako miejscowości wspomagającej główny ośrodek Gminy.

Dla miejscowości: Wielkie Stwolno, Fletnowo, Mniszek ustala się dodatkową funkcję ośrodka obsługi ruchu turystycznego. Zakłada się rozwój usług turystyki, przestrzeni publicznych, infrastruktury turystycznej i drogowej zapewniającej dostępność do tych miejscowości, również transportem publicznym.

Dla miejscowości: Wielki Lubień, Wielkie Zajączkowo ustala się dodatkową funkcję ośrodka koncentracji działalności rolniczej. Zakłada się rozwój usług związanych z działalnością rolniczą, w tym z obsługą rolnictwa, również w zakresie lokalizowania siedzib instytucji łączących naukę z działalnością rolniczą.

Dla miejscowości Michale ustala się konieczność prowadzenia szczególnych działań planistycznych w związku z nasilającymi się procesami suburbanizacji. Gmina Dragacz znajduje się w obszarze oddziaływania miasta Grudziądz, stąd zauważa się presję inwestycyjną w zakresie, głównie zabudowy mieszkaniowej. Zakłada się planowanie rozwoju miejscowości w odpowiedzi na aktualne potrzeby z uwzględnieniem potrzeby ochrony

środowiska przyrodniczego i kulturowego, zachowania lokalnych i ponadlokalnych ciągów ekologicznych oraz dostępem do infrastruktury społecznej i technicznej.

Dla miejscowości Dolna Grupa, Michale, Górna Grupa, Dragacz, Grupa Cywilna ustala się potencjał realizacji inwestycji mieszkaniowych.

System przyrodniczo-krajobrazowo-kulturowy – ustala się ochronę zasobów przyrodniczych i kulturowych Gminy, w tym zachowanie w dobrym stanie obiektów, przestrzeni i miejsc objętych ochroną prawną oraz w przypadku zasobów przyrodniczych, kształtowanie ich ciągłości przestrzennej.

Za obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo uznaje się:

- obszary objęte ochroną prawną:
 - » [1] rezerwat przyrody (Jezioro Fletnowskie)
 - » [3] parki krajobrazowe (Nadwiślański Park Krajobrazowy, Chełmiński Park Krajobrazowy, Góry Łosiowe, które tworzą Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą)
 - » [1] obszar chronionego krajobrazu (Wschodni Borów Tucholskich)
 - » [1] obszar natura 2000 Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) Dolina Dolnej Wisły
 - » [10] użytków ekologicznych
 - » [13] pomników przyrody
- korytarze ekologiczne wg PAN w Białowieży ([2] główne korytarze ekologiczne: (GKPn-16 Bory Tucholskie, GKPn-10A Dolina dolnej Wisły))

Za walory przyrodnicze służące rozwojowi społeczno-gospodarczemu Gminy uznaje się:

- udokumentowane złoża surowców naturalnych – zakłada się ich ochronę, poprzez takie kształtowanie przestrzeni, aby nie utrudnić lub nie uniemożliwić ich wydobywanie w przyszłości, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- gleby klas I-III do ochrony – zakłada się ich ochronę przed wykorzystaniem na cele inne niż rolnicze oraz utrzymanie (lub poprawa) ich wartości użytkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Za obiekty i obszary cenne kulturowo uznaje się:

- zabudowę będącą dziedzictwem osadnictwa olenderskiego, zlokalizowaną nierównomiernie w przestrzeni całej Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości: Michale (szczególnie fragment drogi od nr 2 do 12), Bratwin, Dragacz, Wielki Lubień, Wielkie Zajączkowo, Wiąskie Piaski;

- zespół zabudowy stanowiący osiedle wojskowe w Grupie;
- sanktuarium maryjne w Górnej Grupie (obecnie Dom Misyjny Zgromadzenia Słowa Bożego, Dom Misyjny Ojców Werbistów);
- cmentarze.

System transportowy – ustala się kształtowanie systemu transportowego zapewniającego dostępność zewnętrzną oraz spójność wewnętrzną Gminy. Jako jego główne elementy przyjmuje się:

- w zakresie zapewnienia dostępności zewnętrznej Gminy warunkujący zarówno łatwy i szybki dojazd z pozostałej części kraju do Gminy, jak i łatwy i szybki dostęp z Gminy do ośrodków wyższego szczebla, tj. regionalnych, wojewódzkich w województwie kujawsko-pomorskim oraz stolic pozostałych regionów, w tym stolicy kraju:
 - » drogowy – zbudowany z autostrady A1 z węzłem Nowe Marzy, drogi ekspresowej S5, pozostałych dróg krajowych (DK16, DK91) oraz dróg wojewódzkich (DW207, DW402, DW272),
 - » kolejowy – zbudowany z linii kolejowej o znaczeniu państwowym (LK208), stacji kolejowej w Grupie, przystanków kolejowych w Górnej Grupie i Dragaczu,
 - » wodny – zbudowany z międzynarodowej drogi wodnej (E40 i E70);
- w zakresie zapewnienia spójności wewnętrznej Gminy obejmujący drogi powiatowe, drogi gminne, drogi rowerowe, warunkujący dojazd z każdego ośrodka w Gminie do Dragacza jako centralnego ośrodka obsługi w Gminie, oraz do pozostałych miejscowości, w których znajdują się stacja i przystanek kolejowy, obiekty usług publicznych.

Dodatkowo w polityce regionalnej ustalonej w Strategii rozwoju województwa, dla Gminy Dragacz w zakresie transportu określono:

- północno-wschodni fragment Gminy zdelimitowany został jako obszar strategicznej interwencji¹ poziomu regionalnego (dalej: OSI regionalne) – obszar peryferyjności transportowej, tj. obszar utrudnionego dostępu do przystanku/stacji obsługiwanego przez transport publiczny umożliwiający dostęp do ośrodków powiatowych, a następnie wojewódzkich w regionie. Zakłada się współpracę z samorządem województwa

¹ Obszar strategicznej interwencji (OSI) – wg Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne. Uwzględnienie OSI poziomu krajowego, regionalnego (określonych odpowiednio w strategii kraju, województwa) w strategii rozwoju gminy jest działaniem obligatoryjnym, gmina może natomiast fakultatywnie określić OSI poziomu lokalnego (gminnego).

w zakresie prowadzenia polityki na tym obszarze w oparciu o Plan zrównoważonego rozwoju transportu publicznego województwa kujawsko-pomorskiego;

- jako podstawowe kierunki obsługi województwa kujawsko-pomorskiego w ujęciu transportu pasażerskiego i towarowego poprzez infrastrukturę przebiegającą przez teren Gminy Dragacz wskazano:
 - » Trójmiasto (ośrodki miejskie i porty), a dalej Skandynawia oraz Azja Południowo-Wschodnia (jedynie w ujęciu towarowym) – obsługiwane ciągami: A1, MDW E40/E70,
 - » Olsztyn, Warmia i Mazury, Litwa, Łotwa, Estonia, Rosja (Obwód Kaliningradzki) – obsługiwane ciągami: S5, DK 15,
 - » Centralny Port Komunikacyjny (linia nr 5 KDP), Warszawa, Łódź, Metropolia Górnośląska, Ukraina, Węgry, Kraje Bałkańskie – obsługiwane ciągami: A1, MDW E40,
 - » Poznań, Wrocław, Berlin, Praga, Europa Zachodnia – obsługiwane ciągami: S5, DK 15,
 - » Szczecin, Europa Zachodnia – obsługiwany ciągiem: S10,
- dla linii kolejowej LK208 wskazano projekt kluczowy nr 462, jest to pakiet projektów mających na celu modernizację i wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa – rewitalizacja linii kolejowych nr 208 Grudziądz – Tuchola – granica województwa z elektryfikacją m.in. na odcinku Laskowice – Grudziądz.

System infrastrukturalny – ustala się kształtowanie systemu infrastrukturalnego składającego się z infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym służącej zapewnieniu bezpieczeństwa kraju oraz z infrastruktury o znaczeniu lokalnym służącej zapewnieniu dostępu do mediów na terenie Gminy.

Jako jego główne elementy przyjmuje się:

- infrastrukturę o znaczeniu ponadlokalnym:
 - » linie elektroenergetyczne wysokich napięć,
 - » wały przeciwpowodziowe,
- infrastrukturę o znaczeniu lokalnym:
 - » ujęcie wód podziemnych wraz ze strefą ochrony pośredniej,
 - » komunalna oczyszczalnia ścieków,
 - » PSZOK.

Zakłada się kształtowanie przestrzeni w taki sposób, aby zapewnić możliwość realizacji zarówno infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym, jak i lokalnym oraz jej niezakłócone funkcjonowanie. W zakresie infrastruktury lokalnej zakłada się jej rozwój jednocześnie i w odpowiedzi na rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowo-przemysłowej. Tak aby zapewnić obsługę zarówno mieszkańców, jak i inwestorów, w tym inwestorów charakteryzujących się szczególnymi potrzebami/wymogami w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej. Zakłada się rozwój infrastruktury OZE w obszarze całej Gminy z uwzględnieniem jej specyficznych uwarunkowań wynikających z objęcia jej całej powierzchni różnymi formami ochrony przyrody oraz z uwzględnieniem akceptacji społecznej..

2. DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Utworzenie centrum wsi Dragacz – ustala się opracowanie i wdrożenie w życie koncepcji przestrzennej zakładającej powstanie nowego centrum miejscowości Dragacz. Przyczyni się to do utworzenia czytelnej struktury przestrzenno-funkcjonalnej tej miejscowości, a tym samym podniesienia konkurencyjności miejscowości Dragacz jako centralnego ośrodka świadczenia usług publicznych i rynku pracy Gminy.

Rozwój turystyki w terenach atrakcyjnych przyrodniczo – ustala się rozwój wszelkich działalności turystycznych w terenach o wysokich walorach przyrodniczych oraz posiadających predyspozycje do rozwoju tego typu funkcji. Zakłada się rozwój inwestycji takich jak miejsca noclegowe, w tym o wysokim i bardzo wysokim standardzie, mariny, przystanie, porty, szlaki turystyczne, w tym wodne, ścieżki rowerowe, parkingi leśne. Elementem infrastruktury turystycznej będą również urządzone punkty widokowe oraz zorganizowane startowisko paralotnicze.

Rozwój terenów inwestycyjnych² – ustala się rozwój obecnie funkcjonujących oraz tworzenie nowych wielkopowierzchniowych terenów inwestycyjnych wykorzystując położenie na terenie Gminy węzła autostrady A1/drogi ekspresowej S5. Zakłada się lokalizację ww. terenów inwestycyjnych w promieniu do 5 km od węzła z zastosowaniem zasady poszanowania zasobów przyrodniczych i racjonalnego korzystania z terenu.

Rozwój rolnictwa, w tym na obszarach zasobu gleb najwyższych klas – ustala się rozwój rolnictwa, w tym z preferencją sadownictwa i ogrodnictwa w obszarach o najwyższych

2 w gminie szczególnie predysponowanej do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym wg koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia przyspieszenia 2030+.

predyspozycjach do jego rozwoju, w tym szczególnie występowania gleb o klasach bonitacyjnych I-III. Z racji objęcia obszaru całej Gminy różnymi formami ochrony przyrody preferuje się rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym dla osób o szczególnych wymaganiach żywieniowych

Rozwój działalności gospodarczej i społecznej z wykorzystaniem obiektów cennych kulturowo – ustala się zachowanie obiektów i miejsc cennych kulturowo w dobrym stanie oraz ich wykorzystanie na inne cele publiczne lub komercyjne służące podniesieniu konkurencyjności Gminy.

Ustala się realizację inwestycji usług publicznych, w tym kultury, które mają za zadanie podniesienie atrakcyjności osiedleńczej Gminy oraz rozwój społeczny jej mieszkańców. Zdiagnozowano potrzebę **realizacji terenu przestrzeni rekreacyjnej z zielenią urządzoną** w Dragaczu³ oraz **rozwój działalności izby regionalnej** w Bratwinie.

Budowa dróg rowerowych – ustala się kształtowanie spójnej sieci dróg rowerowych w Gminie służącej transportowi (szkoła/praca – dom), jak i turystyce (szlaki rowerowe). Zakłada się budowę nowych i modernizację istniejących, realizowanych zgodnie z najnowszymi trendami wyposażenia w infrastrukturę okolorowerową, tj. urządzone miejsca postoju, dostępność do transportu kolejowego (możliwość przewozu rowerów), miejsca napraw rowerów.

Budowa/modernizacja przystanków autobusowych – ustala się budowanie bezpiecznych i dostępnych dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, przystanków autobusowych zapewniających dostępność transportem publicznym do miejsc świadczenia usług, w tym edukacji, zdrowia, kultury oraz rynków pracy.

Tereny związane z bezpieczeństwem państwa, których występowanie wymaga szczególnych działań w Gminie, w tym planistycznych warunkujących ich niezakłócone funkcjonowanie – ustala się kształtowanie przestrzeni w sąsiedztwie terenu zamkniętego w taki sposób, aby zapewnić możliwość prowadzenia na nim wszelkich działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią – ustala się kształtowanie przestrzeni mające na uwadze w pierwszym względzie zachowanie bezpieczeństwa mieszkańców i prowadzonej na terenie Gminy działalności. Zakłada się współpracę z instytucjami, organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w zakresie realizacji przez nie inwestycji, w tym modernizację wałów przeciwpowodziowych.

³ Lub w innej miejscowości, zgodnie z aktualnymi potrzebami

Realizacja linii kolejowej nr 242 w związku z budową CPK – korytarz przebiegu⁴ – ustala się uwzględnienie w planowaniu przestrzeni lokalizacji linii kolejowej dużych prędkości w oparciu o ostateczną decyzję lokalizacyjną. Jest to zamierzenie wynikające z planów administracji krajowej.

Realizacja linii elektroenergetycznej 400 kV w związku z budową elektrowni jądrowej w woj. pomorskim – korytarz przebiegu⁵ – ustala się uwzględnienie w planowaniu przestrzeni lokalizacji linii elektroenergetycznej 400 kV będącej elementem systemu służącego zaspokojeniu obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną w oparciu o ostateczną decyzję lokalizacyjną. Jest to zamierzenie wynikające z planów operatora sieci przesyłowych.

Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego – ustala się uwzględnienie w planowaniu przestrzennym infrastruktury zdefiniowanej w Strategii rozwoju województwa jako obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego poprzez współpracę z samorządem województwa w zakresie prowadzenia polityki na tym obszarze w oparciu o regionalne plany i programy rozwoju transportu.

Rozwój współpracy Gminy z samorządami gmin sąsiednich, powiatowym i regionalnym w zakresie realizacji wspólnych planów, projektów służących rozwiązywaniu wspólnych problemów i wykorzystaniu wspólnych potencjałów w ramach funkcjonowania:

- Miejskiego obszaru funkcjonalnego Grudziądza (dalej: MOF Grudziądza),
- Obszaru prowadzenia polityki terytorialnej powiatu świeckiego (dalej: OPPT powiatu świeckiego),
- makroobszarów inwestycyjnych (szczególnie z miastem Grudziądz i Świecie),
- obszaru strategicznej interwencji (dalej: OSI) gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą w zakresie niskiego poziomu rozwoju społecznego (gmina wymagająca dodatkowo podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030 r.),
- obszaru strategicznej interwencji (dalej: OSI) miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (jako część obszaru funkcjonalnego miasta tracącego ww. funkcje)

4 Inwestycja rządowa, trwają prace mające na celu podjęcie decyzji o jej realizacji/lub braku realizacji, wobec tego jej przebieg przez gminę Dragacz należy traktować jako możliwy, ale nieprzesądzony.

5 Inwestycja jest na wczesnym etapie realizacji, nie ma jeszcze ustalonego jej przebiegu, wobec tego jej przebieg przez gminę Dragacz należy traktować jako możliwy, ale nieprzesądzony.

poprzez współpracę z samorządem województwa w zakresie prowadzenia polityki na tych obszarach w oparciu o regionalne plany i programy rozwoju, w tym Politykę terytorialną województwa kujawsko-pomorskiego⁶.

6 Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego, „Uchwała Nr 9/312/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 1 marca 2023 r.

Ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej stanowią ramę do opracowywania wszystkich aktów planowania przestrzennego i prowadzenia wszelkich działań odbywających się w przestrzeni Gminy.

W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW ORAZ RENOWACJI ZDEGRADOWANYCH, ZNISZCZONYCH TERENÓW I OBIEKTÓW

Określa się ochronę przyrody, poprzez:

- zachowanie w dobrym stanie i ochronę terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- zachowanie i ochronę ponadlokalnego korytarza ekologicznego wg PAN w Białowieży,
- popularyzację zasobów przyrodniczych – realizację szlaków przyrodniczych, miejsc, obiektów służących edukacji ekologicznej,
- ochronę istniejącej zieleni przydrożnej, miedz, cieków naturalnych, rowów melioracyjnych i wprowadzanie nowej zieleni,
- kształtowanie terenów zieleni urządzonej wśród terenów zainwestowanych.

Określa się ochronę krajobrazu, w tym z zastosowaniem zapisów wynikających z Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego, poprzez właściwe kształtowanie obszarów widzenia z pkt widokowych: pkt widokowy nr 4 – Taras widokowy w Sartowicach, pkt widokowy nr 11 – platforma widokowa w Nowem, pkt widokowy nr 12 – Pkt widokowy w Zakurzewie, pkt widokowy nr 20 – Wieża Klimek w Grudziądzu⁷:

7 Określonych w Audycie krajobrazowym dla województwa kujawsko-pomorskiego – nr krajobrazu, na terenie którego występuje obszar widzenia z pkt widokowego: 04-314.81-01, 04-314.81-02, 04-314.82-02, 04-314.82-09, 04-314.82-10, 04-314.82-11, 04-314.82-12

- utrzymanie otwarcia widokowego z punktu widokowego w Zakurzewie, taras widokowy w Sartowicach, Wieża Klimek w Grudziądzu poprzez ochronę i kształtowanie zieleni śródpolnej, przydrożnej i przywodnej w dnie doliny Wisły od strony południowej i zachodniej (pkt w Zakurzewie), południowej i wschodniej (pkt w Sartowicach),
- niewprowadzanie w obszarze widzenia z punktów widokowych: w Nowem, w Zakurzewie, taras widokowy w Sartowicach i Wieża Klimek w Grudziądzu zabudowy i infrastruktury technicznej dysharmonijnych w krajobrazie.

Uwzględnienie działań służących ochronie i poprawie stanu wód powierzchniowych i podziemnych w odpowiedzi na zagrożenia zidentyfikowane dla poszczególnych JCWP i JCWPd, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Uwzględnienie działań służących ochronie i poprawie stanu jakości powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego, w tym:

- wprowadzanie terenów zieleni izolacyjnej i ochronnej pomiędzy terenami mogącymi wpływać niekorzystnie na siebie, w tym od dróg (szczególnie od dróg krajowych: A1, S5, DK91, DK16) i innych obiektów mogących być źródłem zanieczyszczeń powietrza i hałasu,
- sytuowanie zakładów przemysłowych i innych obiektów emitujących hałas poza obszarem osiedli mieszkaniowych,
- wprowadzanie niebieskiej i zielonej infrastruktury.

Uwzględnienie działań służących ochronie i racjonalnemu wykorzystaniu udokumentowanych kopaliny, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym rekultywacja terenów zgodnie z obowiązującymi koncesjami.

Uwzględnienie działań służących kształtowaniu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym:

- przeznaczanie obszarów występowania gleb najwyższych klas (grunty klas bonitacyjnych I–III oraz IVa stanowiące zwarte kompleksy) do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym biogazowni,
- utrzymanie istniejących i realizację nowych terenów lasu.

Uwzględnienie działań służących renowacji przestrzeni, budynków istotnych dla rozwoju Gminy w sposób umożliwiający zachowanie ich funkcji lub nadanie im nowych funkcji, głównie publicznych:

- budynki: Biała Karczma; biblioteka w Dragaczu,

- tereny w otoczeniu dworca kolejowego i stacji kolejowych w miejscowościach: Dragacz, Dolna Grupa, Górna Grupa, Grupa,
- teren budynków przy ulicy Hallerczyków w Grupie na osiedlu cywilnym,
- składowisko odpadów w Górnej Grupie.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dragacz na lata 2016–2026 oraz jego aktualizacji.

W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Określa się ochronę i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gminy Dragacz poprzez zachowanie w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego Gminy oraz umożliwienie wykorzystania tych zasobów na cele społeczne oraz komercyjne, nie kolidujące z pierwotną ich funkcją.

Promocja obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego poprzez realizację szlaków kulturowych.

W ZAKRESIE KIERUNKÓW ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ORAZ LOKALIZACJI KLUCZOWYCH DLA ROZWOJU GMINY INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Określa się kształtowanie spójnej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Dragacz opartej o następujące obszary:

1. Kształtowania zabudowy w istniejących ośrodkach osadniczych, zgodnie z przyjętą hierarchią sieci osadniczej wraz z zapewnieniem swobodnego dostępu do infrastruktury społecznej oraz świadczonych na jej podstawie usług publicznych oraz terenów służących rozwojowi rynku pracy, tj. Dragacz – główny ośrodek administracyjny Gminy – zakłada się rozwój wielofunkcyjny miejscowości: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług, tereny zieleni urządzonej, tereny produkcji, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny zieleni naturalnej, tereny wód, teren cmentarzy (adaptacja istniejących, brak możliwości lokalizacji nowych).

Zakłada się realizację infrastruktury społecznej dla świadczenia usług: administracji, wychowania, opieki i edukacji dzieci i młodzieży, zdrowia i opieki społecznej, sportu i rekreacji, kultury, integracji społecznej, handlu.

Dolna Grupa, Górna Grupa, Grupa, Michale – ośrodki wspomagające główny ośrodek administracyjny Gminy – zakłada się rozwój wielofunkcyjny miejscowości: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny usług, tereny zieleni urządzonej, tereny produkcji, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny zieleni naturalnej, tereny wód, teren cmentarzy. Zakłada się realizację infrastruktury społecznej dla świadczenia usług: wychowania, opieki i edukacji dzieci i młodzieży, zdrowia i opieki społecznej, sportu i rekreacji, kultury, integracji społecznej, handlu.

Mniszek, Nowe Marzy, Polskie Stwolno, Stare Marzy, Bratwin, Wielkie Stwolno, Wielkie Zajączkowo, Fletnowo, Wielki Lubień, Wiąskie Piaski – pozostałe miejscowości – zakłada się rozwój tych miejscowości: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny zieleni naturalnej, tereny wód, teren cmentarzy. Zakłada się realizację infrastruktury społecznej dla świadczenia usług: sportu i rekreacji, kultury, integracji społecznej.

2. Kształtowania terenów rozwoju gospodarczego (terenów inwestycyjnych) w pozostałej części Gminy w sposób i w miejscach o najmniejszym ewentualnym niekorzystnym oddziaływaniu na poszczególne elementy środowiska geograficznego. z uwzględnieniem (szczególnym wskazaniem tych obszarów):
 - obszarów zlokalizowanych poza: terenami zwartych gruntów ornych o klasie bonitacyjnej I–III, IVa oraz łąk i pastwisk, terenami zabudowy mieszkaniowej, terenami zabudowy usług (turystyki, kultury, sportu i rekreacji, edukacji, zdrowia), terenami zwartych gruntów leśnych, terenami określonymi jako do rozwoju funkcji turystycznej;
 - obszarów zlokalizowanych w sąsiedztwie: już istniejących terenów o takiej funkcji
 - oraz w sąsiedztwie węzła autostradowego A1 Nowe Marzy (zgodnie z przepisami odrębnymi), w tym terenów objętych mpzp na ten cel.
3. Kształtowanie terenów produkcji rolniczej na obszarach o najlepszych uwarunkowaniach rozwoju rolnictwa (ze szczególnym wskazaniem obszarów występowania gleb klas I–III, IVa oraz łąk i pastwisk). W nawiązaniu do OSI Produkcujemy zielone zakłada się kształtowanie terenów związanych z rozwojem rolnictwa ekologicznego, głównie sadownictwa, warzywnictwa, usług edukacji związanych z produkcją żywności, szczególnie zdrowej żywności. Ograniczenie wyznaczania nowych terenów elektrowni słonecznych lokalizowanych na gruncie (nie dotyczy instalacji realizowanych na potrzeby własne gospodarstwa, przedsiębiorcy) oraz lokalizacji nowych ferm hodowlanych (nie dotyczy chowu ekologicznego zwierząt). Dla miejscowości: Wielki Lubień, Wielkie Zajączkowo określa się funkcję ośrodka koncentracji

działalności rolniczej. Zakłada się rozwój usług związanych z działalnością rolniczą, w tym z obsługą rolnictwa, również w zakresie lokalizowania siedzib instytucji łączących naukę z działalnością rolniczą.

4. Kształtowania terenów działalności turystycznej i rekreacyjnej opartej na potencjale przyrodniczym Gminy ze szczególnym wskazaniem obszarów lasów, otoczenia jeziora Fletnowskiego, terenów wzdłuż doliny rzeki Wisły, dla których przewiduje się ograniczenie wprowadzenia zabudowy za wyjątkiem zabudowy związanej z usługami publicznymi, w tym edukacją przyrodniczą oraz z działalnością turystyczną, a także ochroną przeciwpowodziową i bezpieczeństwem. Dla miejscowości: Wielkie Stwolno, Fletnowo, Mniszek określa się funkcję ośrodka obsługi ruchu turystycznego.
5. Kształtowania terenów przyrodniczych na obszarach lasów, wód i ich bezpośredniego otoczenia, łąk, podmokłości, głównie wzdłuż doliny rzeki Wisły – zakłada się ograniczenie wprowadzenia zabudowy za wyjątkiem zabudowy związanej z usługami publicznymi, w tym edukacją przyrodniczo-historyczną, a także działalnością turystyki, ochroną przeciwpowodziową i bezpieczeństwem.

Za kluczowe inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym możliwe do zlokalizowania w przestrzeni Gminy uznaje się elementy określone w niniejszej Strategii jako „Działania”. Dla inwestycji tych określa się zabezpieczenie terenów pod realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ich planowanie i realizacja w dostosowaniu do zmian klimatu, w tym z wykorzystaniem technik i technologii służących oszczędzaniu energii, minimalizacji oddziaływania na środowisko oraz w odpowiedzi na potrzeby wszystkich interesariuszy, w tym ze szczególnymi potrzebami.

W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Określa się kształtowanie systemów transportowych i infrastrukturalnych określonych w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej poprzez:

- współpracę z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania wspólnych systemów infrastruktury technicznej i transportowej,
- planowanie sieci infrastruktury technicznej i transportowej w sposób w jak najmniejszym stopniu mogący wpływać niekorzystnie na środowisko przyrodnicze,
- planowanie spójnego systemu transportowego zapewniającego dostęp do miejscowości Dragacz z każdej miejscowości w Gminie, w tym z wykorzystaniem dróg rowerowych,
- planowanie spójnego systemu transportowego zapewniającego dostęp do ośrodków usługowo-gospodarczych rangi ponadlokalnej, regionalnej i krajowej,

- planowanie infrastruktury transportowej z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami,
- budowa nowych, rozbudowa i przebudowa istniejących dróg z zastosowaniem nowoczesnych technik i technologii służących ochronie środowiska geograficznego,
- przebudowa miejsc niebezpiecznych na drogach, w tym z użyciem inteligentnych systemów zarządzania ruchem,
- realizacja infrastruktury obsługi transportu alternatywnego, w tym np. stacji ładowania,
- zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc do parkowania, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- budowa dróg obsługujących tereny wykorzystywane rolniczo Gminy o określonych parametrach przystosowanych do obecnie wykorzystywanego sprzętu rolniczego,
- planowanie rozwoju dróg rowerowych, w pierwszej kolejności służących transportowi,
- budowa systemu dróg rowerowych, w tym, jeśli to możliwe w separacji od ruchu samochodowego.

Na terenie Gminy planowane są inwestycje infrastrukturalne zawarte w Strategicznym Studium Lokalizacyjnym Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego. Na terenie Gminy Dragacz wyznaczony został korytarz przebiegu dwóch nowych linii kolejowych nr 5 i nr 242 (w ramach Ciągu nr 1 Kołobrzeg–Koszalin–Szupsk–Gdańsk): nr 5 odcinek Centralny Port Komunikacyjny – Płock – Grudziądz – Gdańsk, nr 242 Grudziądz – Warlubie – stanowiąca odnogę głównego ciągu, poprowadzonego prawą stroną Wisły z Grudziądza w kierunku Kwidzyna.

Na dzisiejszym etapie planowania nie jest pewne, czy inwestycja ta zostanie zrealizowana. Jeśli tak, to będzie ona stanowiła istotną zmianę w przestrzeni Gminy, która zmieni warunki jej rozwoju, prawdopodobnie w tak dużym stopniu, że wymagana będzie aktualizacja dokumentów strategicznych.

Określa się rozwój, modernizację istniejącej oraz budowę nowej sieci wodociągowej wraz z niezbędnymi urządzeniami zgodnie z aktualnymi potrzebami, umożliwiającą bezawaryjną dostawę wysokiej jakości wody do obecnych i nowych odbiorców.

Określa się w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków wyposażenie istniejącej zabudowy w system kanalizacji, a w przypadku lokalizacji nowej zabudowy jednoczesną budowę systemu kanalizacji. Realizacja indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, tylko w miejscach, gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnych.

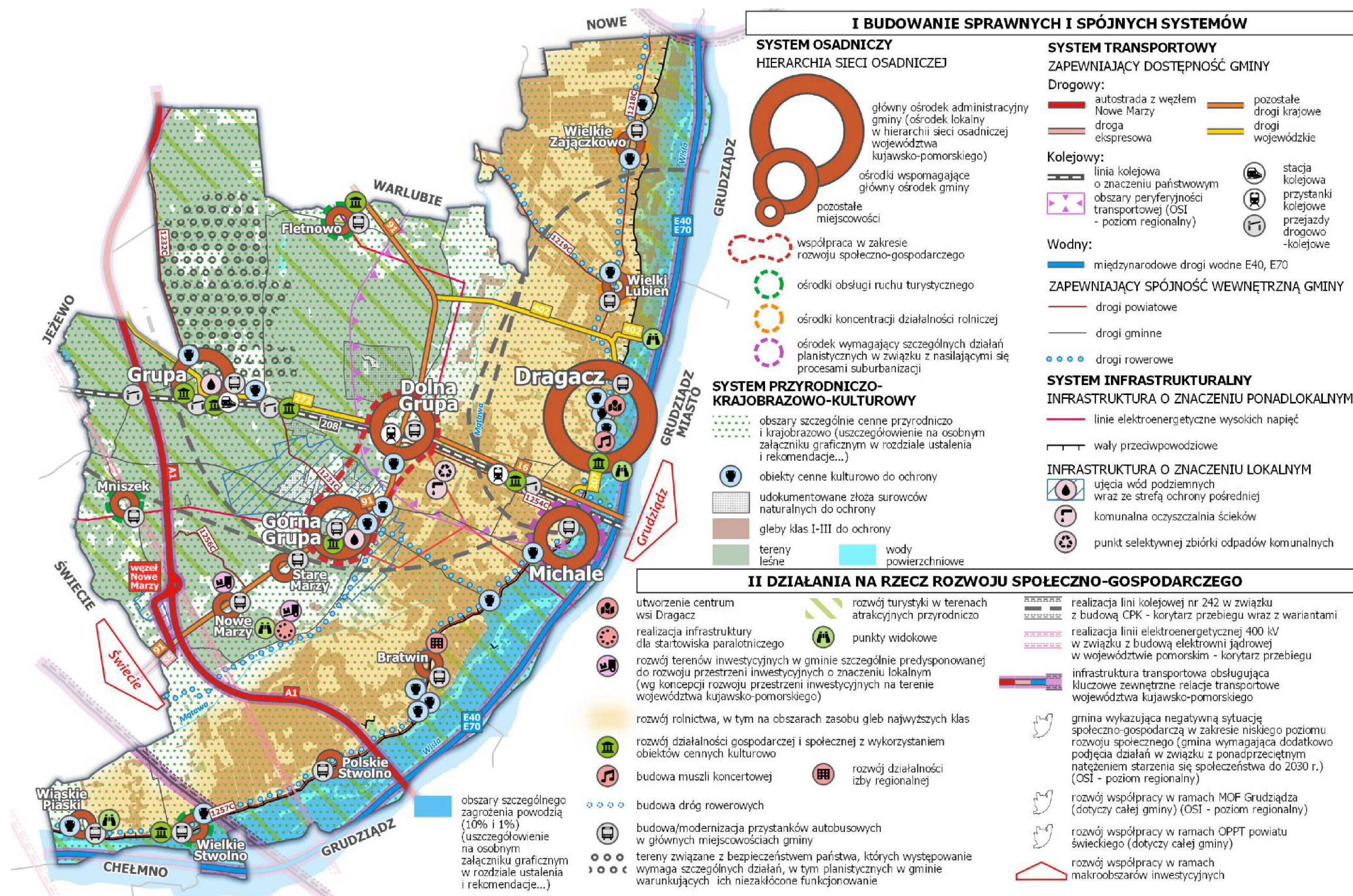
Określa się w zakresie gospodarki odpadami doskonalenie systemu selektywnej zbiórki i segregacji odpadów zgodnie z Regulaminem o utrzymaniu czystości i porządku w Gminie.

Określa się w zakresie ciepłownictwa dążenie do objęcia zbiorczym systemem zaopatrzenia w ciepło jak największej liczby mieszkańców oraz przebudowę urządzeń grzewczych w celu zastosowania paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń do środowiska, a także instalowanie sprawnych urządzeń zmniejszających emisję szkodliwych substancji do atmosfery.

Określa się w zakresie systemu elektroenergetycznego prowadzenie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw energii i produkcji energii, w tym na bazie lokalnych, ekologicznych źródeł produkcji energii.

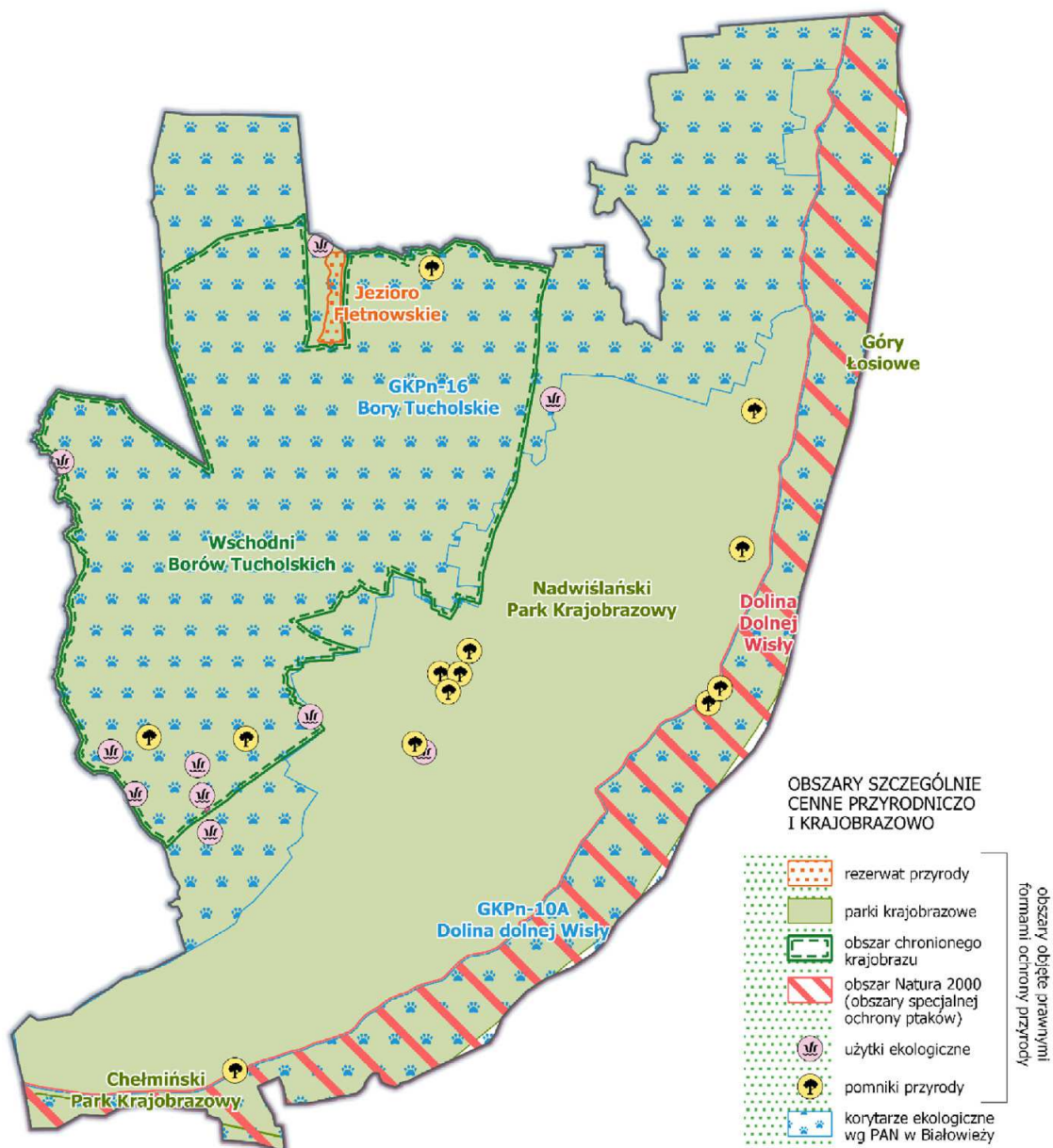
Określa się w zakresie systemu gazowego prowadzenie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw gazu.

W zakresie lokalizacji instalacji OZE określa się możliwość ich lokalizacji na obszarze całej Gminy zgodnie z przepisami odrębnymi i akceptacją społeczną.

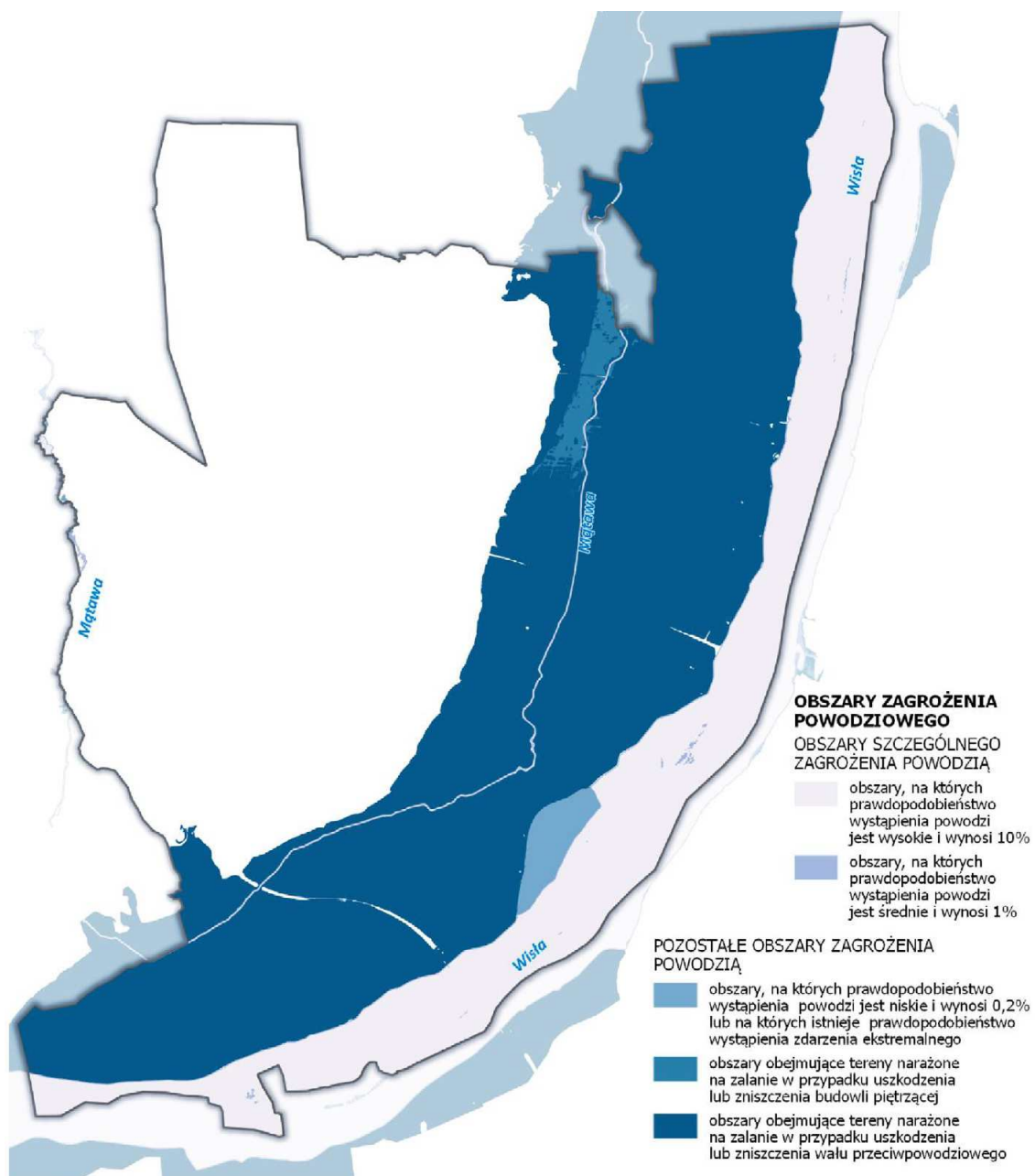

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Dragacz

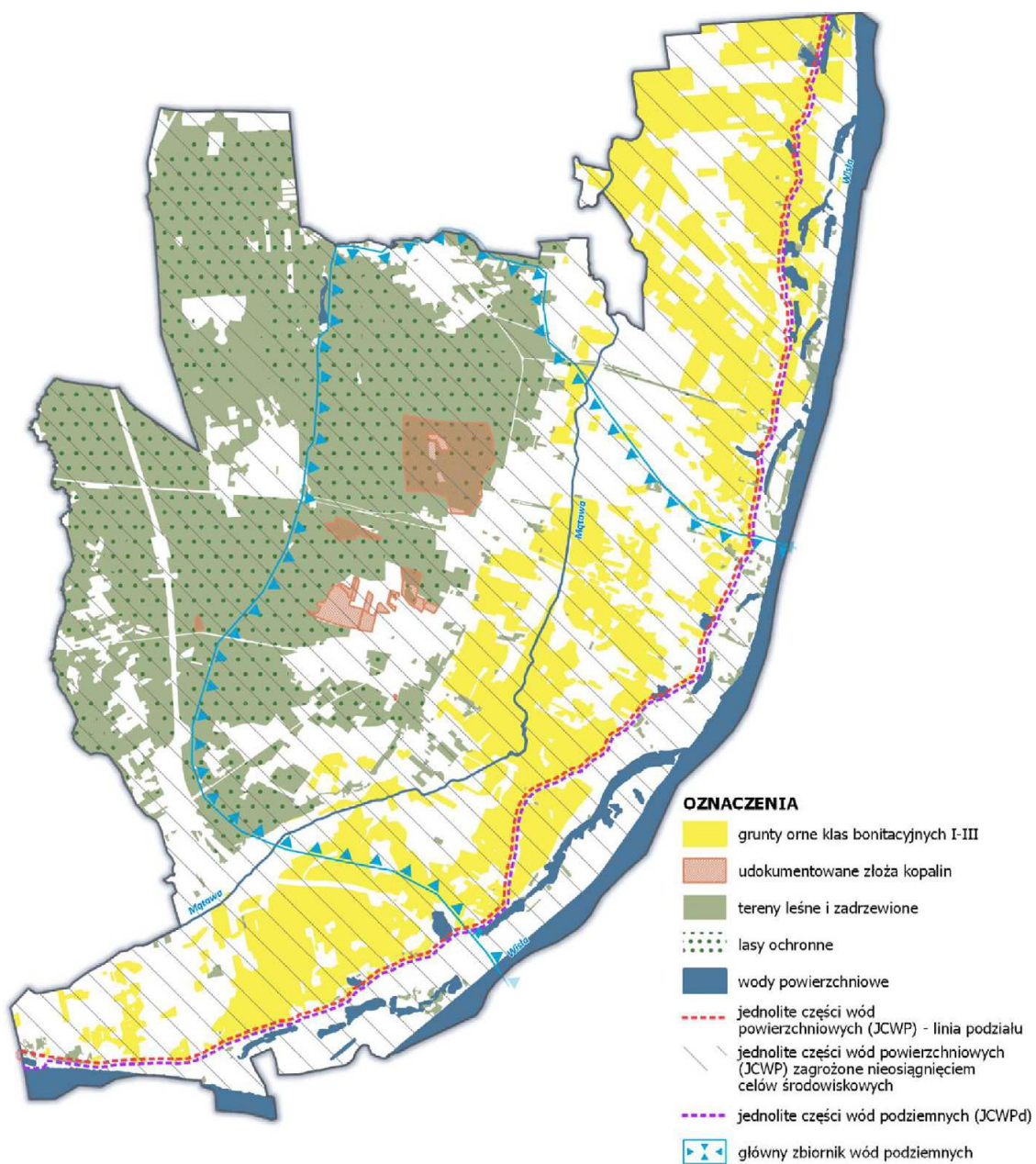
Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Dragacz

Rysunek 2. Obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo w Gminie Dragacz

Rysunek 3. Obszary zagrożenia powodziowego w Gminie Dragacz

Rysunek 4. Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska przyrodniczego do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Dragacz

VI

Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W KRAJOWEJ STRATEGII ROZWOJU REGIONALNEGO I STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Dla gminy Dragacz w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+ określono:

jeden obszar strategicznej interwencji na poziomie krajowym w ślad za zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego – **miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze**, w zakresie przynależności do obszaru oddziaływania miasta Grudziądz, które to miasto zostało zidentyfikowane jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

Zakres planowanych działań obejmie przede wszystkim cele i kierunki oraz działania określone dla celu strategicznego 1. Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego, szczególnie wyznaczone w celu operacyjnym 5. Konkurencyjne warunki rozwoju działalności gospodarczych.

Trzy obszary strategicznej interwencji poziomu regionalnego:

Miejski obszar funkcjonalny Grudziądz

Zakres planowanych działań obejmie przede wszystkim cele i kierunki oraz działania określone dla celu strategicznego 1. Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego, w tym szczególnie w celu operacyjnym Atrakcyjna przestrzeń osadnicza gminy.

Gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą

Zakres planowanych działań obejmie przede wszystkim cele i kierunki oraz działania określone dla celu strategicznego 1. Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego, w tym szczególnie w celu operacyjnym Wysokiej jakości kapitał społeczny oraz Konkurencyjne warunki rozwoju działalności gospodarczych.

Peryferyjności transportowej

Zakres planowanych działań obejmie przede wszystkim cele i kierunki oraz działania określone dla celu strategicznego 4. Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury technicznej, szczególnie w celu operacyjnym Zapewniona dostępność transportowa Gminy w ramach istniejących i planowanych sieci regionalnych, krajowych i europejskich oraz Spójny gminny system transportowy.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY

W gminie Dragacz na podstawie analiz potencjałów, głównie w zakresie walorów przyrodniczych i kulturowych oraz tradycji wojskowych identyfikuje się dwa obszary strategicznej interwencji:

OSI – gramy w zielone

Opis idei

Wykorzystanie wojska dla budowania marki Gminy – lobbowanie za lokalizacją szkoły ponadpodstawowej o profilu wojskowym; turystyka wojskowa – realizacja terenów wyposażonych w infrastrukturę służącą organizowaniu bushcraftu i survivalu – jak prze-trwać w trudnych warunkach terenowych i pogodowych, nie mając przy sobie specjalistycznego wyposażenia z wykorzystaniem historycznych budowli (bunkrów) i dużych przestrzeni lasów.

Wykorzystanie zasobów przyrodniczych do budowania marki Gminy – rozwoju turystyki, przy wykorzystaniu tych zasobów, w tym szczególnie Jeziora Fletnowskiego, terenów wzdłuż Wisły, terenów lasów.

Zakres przestrzenny

Cała gmina ze szczególnym wskazaniem terenów leśnych, wzdłuż rzek, wokół Jeziora Fletnowskiego.

Zakres planowanych działań:

- Budowa/lobbowanie na rzecz budowy strzelnicy sportowej
- Budowa tarasu widokowego nad Wisłą
- Realizacja przestrzeni publicznych nad Wisłą, w tym kąpieliska, przystani
- Wsparcie utworzenia pkt sprzedaży lokalnych produktów
- Realizacja ścieżek biegowych w lasach (Nadleśnictwo Dąbrowa)

- Realizacja/ wsparcie utworzenia terenu obozu survivalowego, w tym z wykorzystaniem bunkra
- Lobbowanie na rzecz poprawy stanu wód i otoczenia Jeziora Fletnowskiego
- Lobbowanie na rzecz poprawy stanu wód i terenów wzdłuż Strugi we Fletnowie
- Realizacja zielonej szkoły w Bratwinie
- Zawiązanie współpracy z wojskiem

OSI – produkujemy zielone

Opis idei

Wykorzystanie zasobów przyrodniczych i bliskości miasta Grudziądza, Torunia i Świecia jako rynków zbytu do rozwoju rolnictwa ekologicznego – produkcja wysokiej jakości żywności, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Rozwój mikroinstalacji OZE – gmina samowystarczalna energetycznie

Zakres przestrzenny

Cała gmina.

Zakres planowanych działań:

- Wsparcie utworzenia pkt sprzedaży lokalnych produktów
- Realizacja/wsparcie realizacji instalacji OZE
- Rekultywacja/wsparcie rekultywacji wysypiska
- Rekultywacja/wsparcie rekultywacji terenów powyrobiskowych

SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Strategia rozwoju gminy Dragacz na lata 2023-2030 to dokument, w oparciu o który będzie następował najbliższy rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Stanowi ona podstawowe ramy dla wszelkich przyszłych działań, w tym opracowywanych dokumentów. Będzie ona stanowiła punkt odniesienia dla wszystkich osób zaangażowanych w rozwój gminy, szczególnie administracji samorządowej i jednostek jej podległych. Zaplanowane w strategii cele i kierunki rozwoju nie ograniczają się bowiem tylko do zadań własnych samorządu gminy wynikających z ustawowych jego kompetencji, ale wykraczają poza nie, inicjując działania w formule partnerstwa i współpracy. Dlatego zakłada się,

iż strategia będzie realizowana przez wiele środowisk, nie tylko władze gminy Dragacz, ale również administrację rządową, samorząd województwa kujawsko-pomorskiego, samorząd powiatu świeckiego, gminy będące członkami ZIT miasta Grudziądza, mieszkańców, inwestorów, organizacje pozarządowe, których zaangażowanie gwarantować będzie sukces osiągnięcia zaplanowanych celów.

Strategia będzie realizowana za pomocą określonych narzędzi i procedur ujętych w dwóch systemach:

- System wdrażania strategii,
- System monitorowania i ewaluacji strategii.

Systemy te zaś będą wdrażane przez powołany Zespół do spraw realizacji Strategii, mający za zadanie zarówno prawidłowe wdrażanie dokumentu, jak i jego monitoring.

SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII

System opierać się będzie na następujących elementach:

- realizacja zadań własnych gminy – należą tu wszystkie działania wynikające z formalnych kompetencji i obowiązków gminy oraz podległych jej jednostek;
- realizacja współpracy – należą tu wszystkie działania, na które gmina Dragacz ma tylko wpływ pośredni lub nie ma w ogóle wpływu, ale poprzez lobbowanie, inicjowanie czy koordynację działań innych podmiotów, mogą one być wykorzystane do osiągnięcia wyznaczonych celów;
- przygotowywanie dokumentów wykonawczych realizujących Strategię – wynikających z formalnych wymogów, jak również innych, których opracowanie stanie się niezbędne dla prawidłowego czy sprawniejszego realizowania wyznaczonych celów. Przy czym, przy opracowywaniu ww. dokumentów zakłada się szeroką współpracę z innymi jst, instytucjami, organizacjami, aby w jak największym stopniu wykorzystać wspólne możliwości rozwiązywania problemów i wykorzystania potencjałów. Istotnym w tym zakresie będzie również aktywny udział powiatu, województwa czy rządu w opracowywaniu tych dokumentów, m.in. poprzez udział w konsultacjach dokumentów będących zadaniem własnym innych samorządów.

Do dokumentów wykonawczych realizujących Strategię zaliczyć należy przede wszystkim projekty i inicjatywy rozwojowe, polityki sektorowe i programy operacyjne. Wszystkie te dokumenty powinny być spójne z ustaleniami Strategii, dlatego też wyznacza się następujące wytyczne do ich opracowania:

- ich opracowywanie powinno opierać się na diagnozie społeczno-gospodarczo-przestrzennej przygotowanej na potrzeby niniejszej Strategii. Oczywiście dopuszcza się

aktualizację danych, czy uszczegółowienie informacji zawartych w ww. diagnozie ze względu na indywidualne potrzeby zagadnienia, które porusza dany dokument wykonawczy;

- powinny zawierać listę wskaźników pokazujących realizację celów zawartych w Strategii;
- powinny zawierać informację o spójności zaproponowanych celów, kierunków, działań, projektów, inwestycji, pomysłów z celami i ewentualnie kierunkami rozwoju określonymi w Strategii.

Lista obecnie zdiagnozowanych dokumentów wykonawczych realizujących Strategię:

- Program współpracy Gminy Dragacz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok – aktualizowany;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dragacz na lata 2022 – 2026;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 – wymaga aktualizacji;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2024 – wymaga aktualizacji;
- Lokalny Program Gospodarczy Gminy Dragacz na lata 2021-2030;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dragacz na lata 2021-2025 z perspektywą na lata 2026-2029;
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dragacz na lata 2021-2030;
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Dragacz;
- Lokalny Program Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych Gminy Dragacz do roku 2021 – wymaga aktualizacji;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Dragacz na lata 2018-2032;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Dragacz oraz podsumowanie realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dragacz;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dragacz – akt traci moc 01.01.2026r. – wymagane opracowanie nowego dokumentu – Plan ogólny gminy Dragacz.

SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII

System monitoringu i ewaluacji opierać się będzie na następujących elementach:

Monitoring – prowadzony w trakcie realizacji Strategii poprzez obserwacje skutków podejmowanych działań. Wnioski z ww. obserwacji będą przedstawiane raz w roku w formie raportu z realizacji Strategii, a raport ten będzie elementarną częścią ustawowego Raportu o stanie gminy. Monitoring będzie składał się z dwóch zasadniczych części:

- analiza realizacji określonych w Strategii działań;
- analiza określonych w Strategii wskaźników uzupełniona o analizę wskaźników określonych w dedykowanych danemu zagadnieniu programach, planach, projektach.

Dla zobrazowania postępów w realizacji Strategii określa się listę mierników służących ocenie postępu wdrażania Strategii:

Lp.	NAZWA MIERNIKA	ŹRÓDŁO DANYCH	POZIOM ODNIESIENIA W STOSUNKU DO ROKU 2023
	Liczba nowych/zmodernizowanych obiektów usług społecznych	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba zajęć realizowanych w obiektach usług kultury, sportu, rekreacji	Urząd Gminy	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba działań podjętych w celu podniesienia poziomu usług ochrony zdrowia	Urząd Gminy	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Średnie wyniki egzaminów ośmioklasistów w stosunku do średniej województwa	CKE	wzrost
	Udział powierzchni wsi Dragacz, Michale objętych mpzp w powierzchni ogółem wsi	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba nowych/zmodernizowanych mieszkań socjalnych, gminnych	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba nowych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych	Urząd Gminy	wzrost
	Udział powierzchni terenów zieleni w ogólnej powierzchni zurbanizowanej gminy	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba wspartych przedsięwzięć zainicjowanych przez lokalne liderki i lokalnych liderów	Urząd Gminy, Lokalne stowarzyszenia i organizacje	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Urząd Gminy	wzrost

	Liczba działań prowadzonych we współpracy z innymi podmiotami, jst, instytucjami	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba działań skutkujących poprawą stanu elementów środowiska (woda, powietrze, klimat akustyczny, powierzchnia ziemi)	Urząd Gminy, WIOŚ	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba kampanii społecznych dot. kształtowania postaw ekologicznych	Urząd Gminy, Lokalne stowarzyszenia i organizacje	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba obiektów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami poddanych modernizacji	Urząd Gminy, WKZ	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba gospodarstw domowych z wymienionymi źródłami ciepła na bardziej ekologiczne	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba nowych/zmodernizowanych obiektów, sieci zielonej i niebieskiej infrastruktury	Urząd Gminy	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba działań służących budowaniu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy	Lokalne stowarzyszenia i organizacje	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Długość zmodernizowanych dróg rowerowych	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba zrewitalizowanych przestrzeni	Urząd Gminy	zaistnienie sytuacji/zdarzenia
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez zmodernizowane drogi gminne	Urząd Gminy	wzrost
	Długość wybudowanych dróg rowerowych	Urząd Gminy	wzrost
	Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców gminy	Urząd Gminy	wzrost
	Liczba ogólnodostępnych hot-spot	Urząd Gminy	zaistnienie sytuacji/zdarzenia

Ewaluacja – polegająca na okresowej obserwacji zmian zachodzących w gminie wynikających z realizacji Strategii. Będzie przeprowadzana w połowie czasu realizacji Strategii (rok 2026) oraz na koniec założonego horyzontu czasowego (rok 2030). Ewaluacja będzie prowadzona z wykorzystaniem ww. raportów z realizacji strategii oraz prowadzonych na jej potrzeby badań opinii i oczekiwań różnych interesariuszy (mieszkańców, inwestorów, turystów, organizacji itp.).

Odpowiedzialność za wdrażanie Strategii będzie spoczywała na powołanym do tego celu Zespole ds. realizacji strategii, który będzie składał się z następujących jednostek:

Rada Gminy – organ, który ma za zadanie sprawdzanie prawidłowej realizacji Strategii;

Kreator Strategii – Wójt Gminy – osoba odpowiedzialna za całość realizacji Strategii;

Koordynator Strategii – osoba koordynująca wdrażanie i monitoring dokumentu;

Opiekunowie poszczególnych celów strategicznych – osoby z wydziałów merytorycznych Urzędu Gminy i jednostek podległych, odpowiedzialne za wdrażanie i monitoring poszczególnych celów strategicznych;

Partnerzy – osoby/przedstawiciele reprezentujący różnego rodzaju instytucje, stowarzyszenia, inwestorów, itp. biorące udział w realizacji strategii.

RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W związku z przyjętym założeniem, iż strategia rozwoju Gminy Dragacz obejmuje działania, które nie wynikają tylko z zadań własnych władz gminy, ale również działania pozostające w kompetencji innych samorządów czy jednostek, organizacji, a wreszcie mieszkańców, przedsiębiorców, należy założyć, iż sposób finansowania realizacji poszczególnych jej celów nie będzie wynikał tylko z budżetu Gminy. Część z niezbędnych do realizacji celów środków finansowych będzie pochodziła z zasobów finansowych innych jednostek administracji samorządowej, rządu, instytucji i jednostek publicznych, osób prywatnych, itp.

Strategia będzie realizowana zatem z wykorzystaniem następujących źródeł finansowania:

- budżet gminy Dragacz,
- budżet powiatu świeckiego,
- budżet województwa kujawsko-pomorskiego oraz środki Regionalnego Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza,
- budżet państwa,
- pozostałe fundusze UE,
- pozostałe zewnętrzne źródła publiczne,
- środki prywatne.

Najważniejsze instrumenty finansowe zaangażowane w realizację Strategii to oczywiście budżet Gminy Dragacz wyrażony Wieloletnią Prognozą Finansową, definiującą

planowane wydatki na konkretne projekty, prognozowaną do 2030 roku. Pozostałymi dokumentami wspierającymi realizację Strategii będą wszelkiego rodzaju programy i projekty strategiczne określające szczegółowe działania, często konkretne inwestycje oraz konkretne źródła ich finansowania, służące osiągnięciu celów zapisanych w Strategii, w tym określonych w niej działań..

Dotychczas realizacja planów rozwojowych gminy była finansowana m.in. z następujących źródeł:

- RPO województwa kujawsko-pomorskiego,
- PO Ryby,
- PO Polska Cyfrowa,
- PO Wiedza, edukacja, rozwój,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Program rządowy Sportowa Polska,
- Program rządowy Razem Bezpieczniej,
- Polski Ład,
- Fundusz Dróg Samorządowych,
- Fundusz Inwestycji Lokalnych,

w wyniku czego osiągnięto z sukcesem zaplanowane cele. Wobec powyższego zakłada się, iż dla realizacji działań zapisanych w Strategii, w miarę możliwości, również będą wykorzystane ww. instrumenty.

SPÓJNOŚĆ USTALEŃ STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI PONADLOKALNYMI, REGIONALNYMI I KRAJOWYMI

Zgodnie z art. 10e ustawy o samorządzie gminnym strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego – ustalenia Strategii rozwoju gminy Dragacz na lata 2023-2030 są spójne z ustaleniami zawartymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+.

Natomiast w zakresie strategii poziomu ponadlokalnego – dla gminy Dragacz nie funkcjonują aktualne strategie na poziomie ponadlokalnym.

W strategii województwa dla realizacji celu nadrzędnego jakim jest „Jakość życia typowa dla wysoko rozwiniętych regionów europejskich” wyznaczono pięć celów głównych:

1. Skuteczna edukacja
2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo

3. Konkurencyjna gospodarka

4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko

5. Spójne i bezpieczne województwo,

w które wpisują się wszystkie cele strategiczne i kierunki rozwoju wyznaczone dla gminy Dragacz:

- Atrakcyjne warunki rozwoju społecznego i gospodarczego – cel 1,2,3
- Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu – cel 4
- Bezpieczna przestrzeń, odporna na zagrożenia antropogeniczne i naturalne, w tym zmiany klimatu – cel 4 i 5
- Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury technicznej – cel 4.

Ponadto określono Model struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględniający trzy systemy regionalne: przyrodniczy, osadniczy, transportowy; kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa; zidentyfikowane obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej; założenia polityki terytorialnej.

Spośród ww. gminy Dragacz dotyczy:

- System przyrodniczy, w tym wyznaczone obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo
W strategii gminy wyznaczono system przyrodniczy obejmujący obszary objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz obszary korytarza ekologicznego PAN.
- System osadniczy
W strategii gminy określono wieś Dragacz jako główny ośrodek gminy, przy uwzględnieniu, iż w hierarchii sieci osadniczej województwa pełni on rolę ośrodka lokalnego.
- System transportowy
W strategii gminy wskazano infrastrukturę kluczową dla dostępności międzyregionalnej jako infrastrukturę drogową zapewniającą dostępność zewnętrzną gminy – drogi krajowe A1, S5.
- Gmina wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym
W strategii gminy wskazano miejsce tworzenia terenów inwestycyjnych.

- Założenia polityki terytorialnej

W strategii gminy w systemie osadniczym dla gminy Dragacz określono III poziom polityki terytorialnej związany z miastami średnimi i obszarami powiązanymi z nimi funkcjonalnie – MOF Grudziądz oraz IV poziom związany z miastami powiatowymi i obszarami z nimi funkcjonalnie – OPPT Świecia..

- Obszary strategicznej interwencji

W strategii rozwoju województwa określono obszary strategicznej interwencji na poziomie regionalnym, wśród których gminy Dragacz dotyczy:

- » OSI obszarów peryferyjności transportowej,
- » OSI obszar negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej identyfikowane na poziomie regionalnym – identyfikacja w zakresie niskiego poziomu rozwoju społecznego, wymagający dodatkowo podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030r.

OSI obszarów peryferyjności transportowej

Sposób realizacji potrzeb/przełamania sytuacji problemowej będzie wynikać z Planu zrównoważonego rozwoju transportu publicznego województwa kujawsko-pomorskiego (program w opracowaniu, na wstępnym etapie prac). Niemniej w strategii gminy określono kierunki rozwoju dotyczące konieczności rozwoju transportu publicznego, w tym opartego o ekologiczne środki transportu.

OSI obszar negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej identyfikowane na poziomie regionalnym – identyfikacja w zakresie niskiego poziomu rozwoju społecznego wymagający dodatkowo podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030r.

Preferencje dla gmin w ramach konstruowania kryteriów konkursów w Programie Regionalnym: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 albo alternatywnie zaprogramowanie dedykowanej interwencji w ramach Polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego. Niemniej w strategii gminy określono kierunki rozwoju dotyczące rozwoju społecznego, w tym podniesienia poziomu edukacji, aktywności społecznej i rozwiązywania problemów demograficznych.

Projekty kluczowe:

- 462 Rewitalizacja linii kolejowej nr 208 na odcinku Laskowice Pomorskie – Grudziądz.

Dragacz 2024

Uzasadnienie

Strategia rozwoju gminy zgodnie z art. 10f ust. 4 ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przyjmowana jest przez radę gminy w drodze uchwały.

Przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Dragacz na lata xx odbyło się zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Rada Gminy Dragacz podjęła dnia 13 marca 2022 r. uchwałę Nr XXXV/371/22 Rady Gminy w Dragaczu w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2022-2030. Następnie w dniu 20 grudnia 2022r. zarządzeniem Wójta Gminy Dragacz powołany został Zespół do spraw opracowania Strategii Rozwoju Gminy.

Opracowanie Strategii było działaniem niezbędnym ze względu na szereg przesłanek, m.in.:

-w dniu 24 września 2023r. w życie weszła zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która umocniła pozycję strategii rozwoju gminy w systemie planowania rozwoju, w tym rozwoju przestrzennego, czyniąc ze strategii obligatoryjny dokument kształtujący politykę społeczno-gospodarczą i przestrzenną gminy, wprowadzając jednocześnie dodatkowe obligatoryjne elementy strategii, mające swoje konsekwencje w innych, opracowywanych w dalszej kolejności dokumentach w gminie, m.in. planie ogólnym gminy,

-zmianom uległa sytuacja społeczna, gospodarcza i przestrzenna Gminy, ale też bliższego i dalszego jej otoczenia. Pojawiły się nowe problemy, potrzeby i oczekiwania mieszkańców, inwestorów oraz pozostałych interesariuszy.

Na każdym etapie procesu opracowywania projektu Strategii zapewniono jawność działania umożliwiającą partycypację uprawnionych i zainteresowanych osób oraz podmiotów.

Zgodnie art. 10 e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby tej strategii - w związku z czym sama diagnoza nie jest integralną częścią uchwały w sprawie przyjęcia strategii.

Przygotowaniem projektu Strategii zajął się ww. Zespół ds. opracowania Strategii. Członkowie Zespołu spotykali się min. na warsztatach strategicznych. Przygotowany przez ww. Zespół projekt Strategii został poddany konsultacjom i opiniom z właściwymi organami. W konsultacjach zapewniono możliwość składania wniosków drogą elektroniczną oraz tradycyjnie, w postaci papierowej – projekt Strategii był udostępniony na stronie www. Gminy oraz w siedzibie Urzędu Gminy w Dragaczu.

W dniu 18 grudnia 2022r. w Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie odbyły się warsztaty konsultacyjne z Kołami Gospodyń Wiejskich oraz przeprowadzono bezpośrednią ankietę z mieszkańcami, którzy pojawili się w GOKSiR Górna Grupa. Kolejne warsztaty konsultacyjne z przedstawicielami administracji samorządowej miały miejsce 20 grudnia 2022 r.

W związku z przedłużającymi się konsultacjami i uzgodnieniami projektu strategii zarówno z mieszkańcami jak i poszczególnymi instytucjami Rada Gminy w Dragaczu w dniu 14 lutego 2023 r. uchwałą nr XL/413/23 zaktualizowała szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2022-2030.

Kolejne warsztaty konsultacyjne odbyły się 1 marca i 6 czerwca 2023 r. odpowiednio z przedsiębiorcami oraz mieszkańcami Gminy. Wszystkie uwagi zgłaszane przez osoby i instytucje uczestniczące w procesie opracowywania strategii, a także przez organy uprawnione do konsultacji i opinii, przeanalizowano pod kątem ich zasadności i wpływu na projektowane cele strategiczne, a następnie podjęto decyzje o ewentualnej korekcie projektu Strategii.

W październiku 2024 r. poprawiony projekt poddano ponownym konsultacjom społecznym, w trakcie których nie wpłynęły już żadne uwagi. Dokładny opis przebiegu konsultacji znajduje się w Raporcie z Konsultacji Społecznych dot. Projektu Strategii Rozwoju Gminy Dragacz do roku 2023 zamieszczonym na stronie internetowej Gminy Dragacz w zakładce mieszkańcy-konsultacje społeczne.

W związku z tym, że uzgodnienia dokumentu z wszystkimi instytucjami wpłynęły do urzędu z końcem roku 2024 Rada Gminy w Dragaczu uchwałą nr XII/81/25 z dnia 18 marca 2025 r. zaktualizowała

szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2023-2030.

Stanowiska organów, do których zwrócono się o opinie i które brały udział w konsultacjach w sprawie projektu Strategii były pozytywne, bez uwag.

W projekcie Strategii określono wizję rozwoju Gminy: "Gmina Dragacz miejscem pozytywnie kojarzonym atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów, turystów dzięki wysoko rozwiniętej infrastrukturze społecznej, technicznej, transportowej oraz rozwijanych na jej podstawie usługom i innym działalnościom/aktywnościom odpowiadającym najwyższym standardom z poszanowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego."

Ww. wizja będzie realizowana za pomocą 4 celów strategicznych i 17 celów operacyjnych. Na etapie prac zdefiniowano szereg działań, które będą służyły realizacji wizji rozwoju Gminy.

Strategia będzie poddawana monitoringowi i ocenie stopnia jej realizacji. Wnioski z monitoringu jej realizacji będą stanowiły część Raportu o stanie rozwoju gminy. Umożliwi to sprawowanie bieżącej kontroli nad stopniem realizacji zaplanowanych celów i ewentualną korektę procesu ich realizacji, zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami.

W związku z powyższym Rada Gminy uznaje Strategię Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2023-2030 za właściwie określającą cele i kierunki rozwoju, zgodnie z potrzebami wszystkich interesariuszy, w tym mieszkańców Gminy Dragacz.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

**UCHWAŁA NR XIII/88/25
RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz i nadania jej statutu

Na podstawie art. 5b ust. 2 pkt 1 i ust. 10 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940) uchwala się, co następuje:

§ 1. W celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży powołuje się Młodzieżową Radę Gminy Dragacz.

§ 2. Młodzieżowej Radzie Gminy Dragacz nadaje się statut, określający zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 4. Traci moc uchwała Nr XII/75/25 Rady Gminy Dragacz z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz i nadania jej statutu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2025 r. poz. 1296).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

STATUT MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY DRAGACZ

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Statut określa zasady działania Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz, zadania Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz, tryb i kryteria wyboru członków do Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz, zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka oraz zasady zwrotu kosztów radnym Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz.

2. Młodzieżowa Rada Gminy Dragacz jest reprezentacją młodzieży zamieszkałej na terenie Gminy Dragacz.

3. Ilekroć w niniejszym Statucie jest mowa o:

- 1) Młodzieżowej Radzie Gminy - należy przez to rozumieć Młodzieżową Radę Gminy Dragacz;
- 2) MRG - należy przez to rozumieć Młodzieżową Radę Gminy Dragacz;
- 3) Gminie - należy przez to rozumieć Gminę Dragacz;
- 4) Radzie Gminy - należy przez to rozumieć Radę Gminy Dragacz;
- 5) Wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Dragacz;
- 6) radnym - należy przez to rozumieć radnego Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz.

§ 2. 1. Młodzieżowa Rada Gminy składa się z 15 radnych w wieku od 13 do 18 roku życia.

2. Kadencja Młodzieżowej Rady Gminy trwa 2 lata, licząc od dnia pierwszej sesji.

Rozdział 2.

Zasady działania

§ 3. Podstawą działalności Młodzieżowej Rady Gminy jest praca społeczna radnych. Radni za pełnienie swojej funkcji nie mogą pobierać wynagrodzenia ani diet, z zastrzeżeniem postanowień Rozdziału 8.

§ 4. Młodzieżowa Rada Gminy obraduje na sesjach.

§ 5. 1. Młodzieżowa Rada Gminy odbywa sesje w razie potrzeby, nie rzadziej niż trzy razy w roku.

2. Na pisemny wniosek co najmniej 1/3 radnych, Przewodniczącego Rady Gminy lub Wójta, zawierający propozycję porządku obrad, Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy jest zobowiązany w trybie nadzwyczajnym zwołać sesję na dzień przypadający w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 6. Sesje przygotowuje i zwołuje Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy ustalając projekt porządku obrad oraz miejsce, dzień i godzinę rozpoczęcia sesji.

§ 7. Obrady Młodzieżowej Rady Gminy są jawne. Miejsce, termin i przedmiot obrad Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy podaje do wiadomości publicznej nie później aniżeli na trzy dni przed sesją poprzez podanie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na portalach społecznościowych.

§ 8. Uchwały Młodzieżowej Rady Gminy zapadają w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy składu Młodzieżowej Rady Gminy, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w niniejszym Statucie.

§ 9. Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy przekazuje podjęte uchwały Wójtowi i Przewodniczącemu Rady Gminy.

Rozdział 3.

Zadania Młodzieżowej Rady Gminy

§ 10. Do zadań Młodzieżowej Rady Gminy należy:

- 1) promowanie idei społeczeństwa demokratycznego i obywatelskiego, między innymi poprzez edukację obywatelską;
- 2) upowszechnianie idei samorządowej wśród dzieci i młodzieży;

- 3) zwiększanie aktywności młodzieży w życiu publicznym;
- 4) reprezentacja interesów młodzieży;
- 5) współpraca z samorządami uczniowskimi;
- 6) działania na rzecz ochrony i godności ucznia;
- 7) inicjowanie działań dotyczących życia młodzieży w gminie, w szczególności w zakresie nauki, kultury i sportu;
- 10) współpraca z organami samorządowymi;
- 12) współpraca z organizacjami pozarządowymi, m.in. reprezentującymi interesy dzieci i młodzieży;
- 13) integracja środowisk młodzieżowych z terenu gminy.

Rozdział 4.

Organizacja Młodzieżowej Rady Gminy

§ 11. 1. Pierwsze posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy zwołuje Wójt w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów do MRG.

2. Pierwsze posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy otwiera i prowadzi do chwili wyboru Przewodniczącego Młodzieżowej Rady Gminy - Wójt lub osoba przez niego upoważniona.

§ 12. 1. Członkowie Młodzieżowej Rady Gminy wybierają ze swojego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu Młodzieżowej Rady Gminy.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, wybierane są na okres kadencji.

3. Odwołanie Przewodniczącego Młodzieżowej Rady Gminy, Wiceprzewodniczącego Młodzieżowej Rady Gminy lub Sekretarza Młodzieżowej Rady Gminy następuje w trybie określonym dla jego powołania, na jego wniosek lub wniosek co najmniej 5 członków Młodzieżowej Rady Gminy.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, rozpatruje się na sesji następującej po sesji, na której zgłoszono wniosek.

§ 13. 1. Do zadań Przewodniczącego Młodzieżowej Rady Gminy należy:

- 1) organizowanie pracy Młodzieżowej Rady Gminy;
- 2) reprezentowanie Młodzieżowej Rady Gminy na zewnątrz;
- 3) zwoływanie sesji;
- 4) przygotowanie porządku obrad i projektów uchwał;
- 5) przewodniczenie obradom.

2. W razie nieobecności Przewodniczącego Młodzieżowej Rady Gminy jego obowiązki wykonuje Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy.

§ 14. 1. Do zadań Sekretarza Młodzieżowej Rady Gminy należy:

- 1) prowadzenie dokumentacji Młodzieżowej Rady Gminy;
- 2) sporządzanie protokołów z sesji.

2. W razie nieobecności Sekretarza Młodzieżowej Rady Gminy jego obowiązki wykonuje Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy.

§ 15. 1. Z przebiegu sesji Młodzieżowej Rady Gminy sporządza się protokół wygenerowany na nośniku informatycznym (*plyta CD; dysk zewnętrzny*).

2. Do protokołu załącza się:

- 1) listę obecności radnych;
- 2) listę obecności zaproszonych gości;
- 3) wykaz podjętych uchwał;
- 4) pełne teksty przyjętych uchwał;

- 5) wyniki głosowania;
- 6) informację o godzinie rozpoczęcia, zakończenia oraz przerwach w sesji.

3. Jeżeli ze względów technicznych utrwalenie przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk nie jest możliwe, Przewodniczący postanowi o przerwaniu obrad.

4. Protokoły z posiedzeń przechowywane są w Urzędzie Gminy.

Rozdział 5.

Radni Młodzieżowej Rady Gminy

§ 16. Radny ma prawo:

- 1) wybierać i być wybieranym do organów Młodzieżowej Rady Gminy;
- 2) zgłaszać postulaty i inicjatywy;
- 3) składać interpelacje w istotnych sprawach związanych z działalnością Młodzieżowej Rady Gminy;
- 4) domagać się wniesienia pod obrady sesji, spraw które uważa za społecznie pilne i uzasadnione;
- 5) uczestniczyć w posiedzeniach Rady Gminy Dragacz.

§ 17. Radny ma obowiązek:

- 1) uczestniczyć w realizacji zadań Młodzieżowej Rady Gminy;
- 2) brać czynny udział w pracach Młodzieżowej Rady Gminy;
- 3) informować swoich wyborców o działalności Młodzieżowej Rady Gminy;
- 4) utrzymywać stały kontakt z młodzieżą w gminie;
- 5) przedstawiać wnioski swoich wyborców na sesjach Młodzieżowej Rady Gminy.

Rozdział 6.

Wybory do Młodzieżowej Rady Gminy

§ 18. Wybraną do Młodzieżowej Rady Gminy może być każda osoba:

- 1) której miejscem zamieszkania jest Gmina Dragacz;
- 2) która do dnia wyborów ukończyła 13 lat i nie ukończyła 18 roku życia.

§ 19. Gmina Dragacz dzieli się na okręgi wyborcze. Wykaz okręgów wraz z liczbą mandatów zawiera załącznik do Statutu.

§ 20. 1. Wybory do Młodzieżowej Rady Gminy zarządza Wójt.

2. Wybory przeprowadza się nie później niż do dnia 30 czerwca roku kalendarzowego, w którym kończy się kadencja Młodzieżowej Rady Gminy.

3. Zarządzenie wyborów jest ogłaszane w sposób zwyczajowo przyjęty, w szkołach, na stronie internetowej Gminy oraz na portalach społecznościowych.

§ 21. 1. Jeżeli w wyniku wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy nie zostanie obsadzona co najmniej połowa mandatów, Wójt zarządza ponowne wybory.

2. W przypadku nieobsadzenia mandatów w którymś z okręgów, nieobsadzone mandaty mogą objąć kandydaci z innych okręgów z największą liczbą głosów.

3. Jeżeli w trakcie kadencji Młodzieżowej Rady Gminy liczba obsadzonych mandatów spadnie poniżej połowy składu Młodzieżowej Rady Gminy (w wyniku wygaśnięcia mandatu radnego lub odwołania radnego) Wójt zarządza wybory uzupełniające. Wyborów uzupełniających nie przeprowadza się jeżeli do końca kadencji pozostaje mniej niż 6 miesięcy.

§ 22. 1. Zgłoszenia kandydatów przyjmuje Komisja, o której mowa w § 23 Statutu.

2. Dla zarejestrowania kandydata konieczne jest zebranie przez kandydata co najmniej 20 podpisów mieszkańców w wieku 13-18 lat popierających jego kandydaturę.

§ 23. 1. Wyboru radnych do MRG dokonuje Komisja powołana przez Wójta.

2. W skład Komisji powinny wchodzić osoby wskazane przez samorząd uczniowski, organizacje młodzieżowe działające na terenie Gminy Dragacz, Wójta Gminy Dragacz oraz Radę Gminy Dragacz.

§ 24. 1. Komisja konkursowa obraduje w obecności co najmniej połowy składu Komisji.

2. Członkowie Komisji wybierają Przewodniczącego i osobę protokolującą przebieg posiedzenia.

3. Członkowie Komisji przy wyborze kandydatów na radnych biorą pod uwagę, w szczególności:

- 1) dotychczasowe prace kandydata na rzecz środowiska lokalnego, samorządu uczniowskiego;
- 3) udział kandydata w akcjach charytatywnych, społecznych;
- 4) motywy kierujące kandydatem w ubieganiu się o mandat radnego.

§ 25. Radnymi zostają kandydaci, którzy otrzymają największą liczbę głosów.

§ 26. 1. Informację z podaniem nazwisk osób wybranych do Młodzieżowej Rady Gminy, Komisja przedkłada Wójtowi.

2. Wyniki wyborów ogłasza się w sposób zwyczajowo przyjęty.

Rozdział 7.

Wygaśnięcie mandatu i odwołanie radnego

§ 27. Wygaśnięcie mandatu radnego Młodzieżowej Rady Gminy następuje wskutek:

- 1) upływu kadencji Młodzieżowej Rady Gminy;
- 2) śmierci radnego;
- 3) zrzeczenia się mandatu;
- 4) zmiany miejsca zamieszkania radnego poza teren Gminy.

§ 28. Jeżeli radny Młodzieżowej Rady Gminy ukończył 18 rok życia podczas trwania kadencji, jego mandat wygasa wraz z końcem kadencji.

§ 29. 1. Młodzieżowa Rada Gminy może odwołać, na wniosek co najmniej 1/3 statutowego składu MRG, poszczególnych członków MRG, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy statutowego składu Rady w przypadku:

- 1) gdy radny w sposób rażący narusza obowiązujące przepisy, w szczególności nie przestrzega zapisów niniejszego Statutu;
- 2) dwóch nieusprawiedliwionych nieobecności na sesji Młodzieżowej Rady Gminy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozpatruje się na sesji następnej po sesji, na której zgłoszono wniosek.

§ 30. 1. W przypadku wygaśnięcia mandatu radnego lub odwołania radnego w trakcie trwania kadencji Młodzieżowej Rady Gminy, Wójt zarządzeniem postanawia o wstąpieniu na jego miejsce kandydata, który w wyborach uzyskał kolejno największą liczbę głosów i nie utracił prawa wybieralności. Jeżeli osoba ta nie wyraża chęci uczestnictwa w Młodzieżowej Radzie Gminy, mandat proponuje się kolejnym osobom z najwyższymi wynikami.

2. Jeżeli obsadzenie mandatu radnego w przypadku odwołania byłoby niemożliwe z powodu braku kandydatów, którym można przydzielić mandat, mandat ten do końca kadencji pozostaje nieobsadzony.

§ 32. Kadencja radnego wybranego w czasie kadencji na wakujące stanowisko kończy się razem z kadencją wszystkich radnych.

Rozdział 8.

Zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli Młodzieżowej Rady Gminy na zorganizowane wydarzenia

§ 33. 1. Członkowi Młodzieżowej Rady Gminy biorącemu udział w posiedzeniu MRG lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on MRG, a w przypadku niepełnoletniego członka Młodzieżowej Rady Gminy - także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się poniesione koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu MRG lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on MRG na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów potwierdzających poniesione wydatki.

2. O udziale członka Młodzieżowej Rady Gminy w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on MRG decyduje Wójt Gminy Dragacz na wniosek Przewodniczącego MRG.

3. Zwrot kosztów następuje na pisemny wniosek złożony odpowiednio przez radnego lub rodzica bądź opiekuna prawnego niepełnoletniego radnego złożony do Wójta, zaakceptowany przez Przewodniczącego MRG, w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 34. 1. Członkowi MRG przysługuje zwrot kosztów przejazdów środkami transportu publicznego w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu, wraz ze związanymi z nimi opłatami dodatkowymi, w tym miejscówkami, z uwzględnieniem posiadanej przez członka MRG, jego rodzica lub opiekuna prawnego ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga przysługuje. Zwrot kosztów przejazdu dotyczy trasy od miejsca zamieszkania do miejsca posiedzenia/wydarzenia i obejmuje powrót.

2. Zwrotu dokonuje się w kwocie wynikającej z przedstawionych dokumentów jednak nie wyższej niż 200 (słownie: dwieście) zł za każdy dzień udziału w zorganizowanym wydarzeniu, na którym członek Młodzieżowej Rady Gminy reprezentował MRG.

3. Maksymalna wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć jednorazowo kwoty 800,00 (słownie: osiemset) zł.

4. Wypłata zwrotu poniesionych kosztów przejazdu, o których mowa w ust. 1 następuje na wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, rachunek bankowy delegowanego.

Rozdział 9.

Postanowienia końcowe

§ 35. Zmiany Statutu dokonywane są przez Radę Gminy Dragacz w drodze uchwały

Załącznik do Statutu Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz

Numer okręgu wyborczego	Granice okręgu wyborczego	Liczba wybieranych radnych
1	Sołectwo: WIELKIE STWOLNO	1
2	Sołectwa: BRATWIN, MICHAŁE - część: wieś MICHAŁE OD NR 1 DO NR 49A	1
3	Sołectwo: MICHAŁE - część: wieś MICHAŁE OD NR 50 DO KOŃCA	1
4	Sołectwo: DRAGACZ	1
5	Sołectwo: WIELKI LUBIEŃ	1
6	Sołectwo: WIELKIE ZAJĄCZKOWO	1
7	Sołectwo: FLETNOWO	1
8	Sołectwo: DOLNA GRUPA - część: OBSZAR POŁOŻONY POMIĘDZY LINIĄ KOLEJOWĄ GRUDZIĄDZ - ŁASKOWICE POMORSKIE, DROGĄ KRAJOWĄ NR 91 A GRANICĄ SOŁECTWA	1
9	Sołectwo: DOLNA GRUPA - część: OBSZAR POŁOŻONY NA PÓŁNOC OD LINII KOLEJOWEJ GRUDZIĄDZ ŁASKOWICE POMORSKIE I NA WSCHÓD OD DROGI KAJOWEJ NR 91	1
10	Sołectwo: GÓRNA GRUPA	1
11	Sołectwo: MNISZEK	1
12	Sołectwo: GRUPA	1
13	Sołectwo: GRUPA OSIEDLE - część: UL. LIBECKIEGO - BLOKI O NUMERACH NIEPARZYSTYCH	1
14	Sołectwo: GRUPA OSIEDLE - część: UL. LIBECKIEGO - BLOKI O NUMERACH PARZYSTYCH, SZARYCFI SZEREGÓW, SZKOLNA	1
15	Sołectwo: GRUPA OSIEDLE - część: UL. 16 PUŁKU UŁANÓW WIELKOPOLSKICH, WOJSKA POLSKIEGO, KOSZAROWA	1

UZASADNIENIE

Zgodnie art. 5b ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.

Młodzieżowa Rady Gminy Dragacz została powołana uchwałą nr XII/75/25 Rady Gminy Dragacz z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Dragacz i nadania jej statutu. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2025 r. poz. 1296.

W związku z błędnym zapisem należało dokonać zmiany polegającej na wykreśleniu w §20 ust. 2 po kropce sformułowania "§ 11 dodałam tylko".

Jednocześnie dokonuje się zmiany w §33 w ust. 2, który otrzymuje następujące brzmienie: "2. O udziale członka Młodzieżowej Rady Gminy w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on MRG decyduje Wójt Gminy Dragacz na wniosek Przewodniczącego MRG." oraz dodaje się załącznik do Statutu Młodzieżowej Rady Gminy - wykaz okręgów wraz z liczbą mandatów. Ww. wykaz nie został opublikowany w podjętym wcześniej akcie prawa miejscowego opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2025 r. poz. 1296.

Z uwagi na powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

**UCHWAŁA NR XIII/89/25
RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

**w sprawie wprowadzenia ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych
przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży**

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151) uchwala się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się zakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach 22.00 do 6.00 na terenie Gminy Dragacz.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 2024 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W związku z licznymi skargami mieszkańców osiedla w miejscowości Grupa kierowanymi do radnych Gminy Dragacz na dotychczas funkcjonujący sklep monopolowy czynny do godziny 23.00 oraz zachowanie jej klientów postanowiono o podjęciu działań ograniczających dostępność alkoholu po godzinie 22.00. W opinii mieszkańców gminy Dragacz sprzedaż alkoholu w godzinach nocnych jest związana z zakłócaniem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Problem ten dotyczy również przestępczości w okolicach całodobowych stacji paliw. Policyjne analizy przestępczości jednoznacznie wskazują na ich związek z lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu. Na stacjach paliw alkohol w godzinach nocnych często próbują kupić osoby nietrzeźwe, często agresywne. Dochodzi do przestępstw przeciwko mieniu, przeciwko zdrowiu i życiu oraz nietykalności cielesnej.

Nadużywanie alkoholu ma długoterminowy wpływ na zdrowie. Może przyczyniać się do rozwoju wielu chorób: wątroby, sercowo-naczyniowych, problemów z układem pokarmowym. Regularne picie zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwory oraz działa depresyjnie, hamując funkcje mózgu i obniżając kontrolę nad ciałem i emocjami. Spożycie alkoholu wpływa na zdolność do pracy i bezpieczeństwo w życiu codziennym. Statystyki pokazują, że wypadki drogowe, przestępstwa i przemoc w rodzinie często wiążą się z nadużyciem alkoholu. Problem alkoholowy może prowadzić do izolacji społecznej, utraty pracy oraz trudności w utrzymaniu stałych dochodów. Negatywne skutki społeczne nadużywania alkoholu są równie dotkliwe jak zdrowotne.

Ponadto uzależnienie od alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, jakie ponosi pijący. To również szkodliwe następstwa dla sfery emocjonalnej oraz szereg kosztów społecznych, które dotyczą nie tylko osobę uzależnioną i jej bliskich, ale również pozostałą część społeczeństwa. Jednym z najbardziej dotkliwych społecznych kosztów uzależnienia od alkoholu są koszty ekonomiczne. Należy wskazać tu koszty ponoszone w związku z leczeniem osób uzależnionych, następstwami wypadków drogowych czy zaangażowaniem wymiaru sprawiedliwości.

Obecnie na terenie gminy Dragacz działają 23 punkty sprzedaży alkoholu, z tego 5 sprzedających alkohol w porze nocnej. Wprowadzenie zakazu sprzedaży w godzinach nocnych będzie stanowiło dozwolone prawem ograniczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej i będzie miało wpływ na zmiany w sposobie nabywania alkoholu - ograniczy jego dostępność i utrudni jego zakup. Z doświadczeń sąsiedniej

Gminy Świecie, która takie ograniczenie wprowadziła w 2023 r. wynika, że liczba nocnych interwencji policji spadła niemal o połowę.

Ograniczenie swobody działalności gospodarczej, polegającej na sprzedaży napojów alkoholowych przez wprowadzenie czasowego ograniczenia prowadzenia takiej sprzedaży, mieści się w pojęciu ochrony zdrowia publicznego i porządku publicznego, bowiem działanie takie niewątpliwie przyczynia się do wzmocnienia i ochrony tych wartości. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży napojów alkoholowych nie jest pozbawiony możliwości prowadzenia takiej działalności, a jedynie dotyczą go w zakresie czasowych możliwości prowadzenia takiej działalności gospodarczej - ograniczenia powodowane ważnym interesem społecznym.

Działając w ramach ustawowego upoważnienia i wprowadzając w uchwale ograniczenie dostępu do alkoholu, Rada Gminy kieruje się ochroną wartości publicznych - zachowania zdrowia obywateli i ograniczenia naruszeń prawa z tym związanych.

Projekt niniejszej uchwały został przedstawiony do zaopiniowania jednostkom pomocniczym gminy oraz dowódcy garnizonu Grudziądz jako dowódcy Centrum Szkolenia Logistyki w Grupie. Żadne z powyższych podmiotów nie wniosło sprzeciwu, a część z nich projekt uchwały zaopiniowało pozytywnie.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

UCHWAŁA NR XIII/90/25
RADY GMINY DRAGACZ

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Nowe w formie dotacji celowej

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr VI/43/24 z dnia 29 października 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Nowe w formie dotacji celowej wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pomoc finansowa z przeznaczeniem na zadanie "Funkcjonowanie międzygminnych przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej" zostanie udzielona w formie dotacji celowej z budżetu Gminy Dragacz w roku 2025 w wysokości 119.000,00 zł (słownie: sto dziewiętnaście tysięcy złotych tysięcy złotych 00/100).”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenie i zasady rozliczenia środków określą porozumienia oraz aneks do tych porozumień zawartych pomiędzy Gminą Nowe, Gminą Warlubie a Gminą Dragacz.”.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1717, poz. 1756 i poz. 1907 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 39.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zadaniem własnym każdej gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty obejmujące sprawy lokalnego transportu zbiorowego. Zadanie to Gmina Dragacz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym może realizować w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego oraz w celu realizacji zadania może dofinansować działalność innej gminy.

Gmina Nowe w porozumieniu z Gminą Dragacz oraz Gminą Warlubie w 2025 r. jest organizatorem przewozów użyteczności publicznej na liniach:

- 1) Nowe - Mątały - Dragacz;
- 2) Nowe – Wielki Komorsk - Dragacz;
- 3) Nowe - Warlubie - Dragacz.

Linie te przebiegają przez naszą gminę i korzystają z niej nasi mieszkańcy. Z uwagi na konieczność zapewnienia mieszkańcom Gminy możliwości korzystania z zorganizowanej przez Gminę Nowe niezbędnej i dostosowanej do ich potrzeb sieci komunikacyjnej, będącej efektywną alternatywą dla transportu samochodowego.

Proponowana zmiana podyktowana jest koniecznością pokrycia kosztów administracyjnych funkcjonowania tych przewozów, w związku z tym uzasadnionym stało się podjęcie uchwały oraz zawarcie stosownego aneksu do porozumień w przedmiotowej sprawie.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

**UCHWAŁA NR XIII/91/25
RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025/2027

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 176 pkt 1 i art 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Rozdział 1.

Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka naturalna rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka a jej prawidłowe funkcjonowanie daje podstawy prawidłowego rozwoju.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz odpowiednich działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problem

Główne założenia Programu obejmują pomoc rodzinom poprzez przydzielenie asystenta rodziny, specjalistyczne poradnictwo, organizację czasu wolnego dzieciom z rodzin przeżywających trudności, pracę socjalną oraz udzielanie świadczeń socjalnych, a także finansowanie kosztów opieki zastępczej i instytucjonalnej. Program podkreśla potrzebę współpracy służb zaangażowanych w działania na rzecz rodziny oraz podnoszenie umiejętności i kwalifikacji specjalistów.

Żadna instytucja społeczna nie jest w stanie zastąpić rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, gdyż w żadnej z nich nie wytworzą się tak silne więzi jak w rodzinie. Stąd też należy kompleksowo wspierać rodziny. Aby pomoc była adekwatna do potrzeb, całościowa należy dogłębnie poznać problemy i stworzyć gminny program wspierania rodzin, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

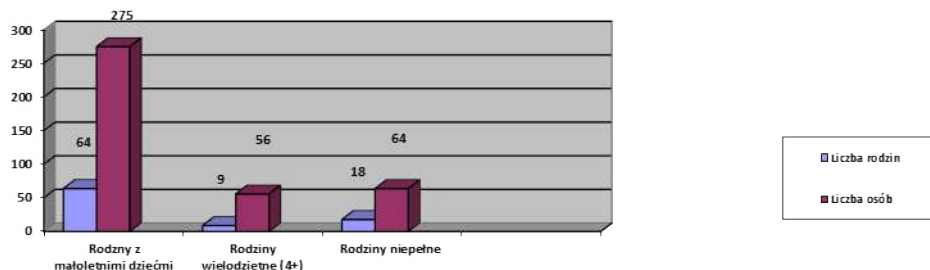
Program będzie prowadzony w oparciu o następujące akty prawne

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49);
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).

Rozdział 2. Diagnoza

Gminę Dragacz według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Dragaczu na dzień 31 grudnia 2024 r. zamieszkiwało na pobyt stały i czasowy 6656 osób. Ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dragaczu w 2024 roku skorzystało 178 rodzin, w tym 64 rodziny z małoletnimi dziećmi. W rodzinach tych wychowywało się łącznie 148 dzieci.

Schemat nr 1. Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w 2024 roku

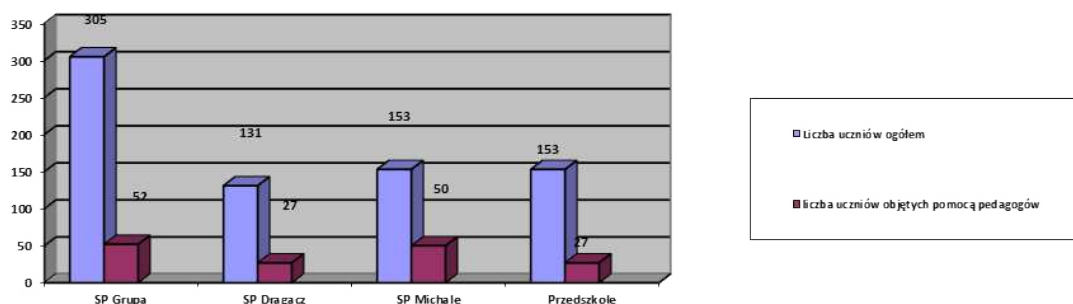

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Dragaczu

Wsparcie rodzin przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu realizowane było w różnego rodzaju formach finansowych i rzeczowych. W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia w formie przydzielenia asystenta rodziny 12 rodzinom, w których wychowywało się 29 dzieci. W roku 2024 asystent pracował z 5 rodzinami, którym sąd nakazał pracę z asystentem rodziny oraz z 1 biologiczną matką, której dzieci zostały postanowieniem sądu umieszczone w rodzinie zastępczej. W każdym wypadku wsparcie w formie przydzielenia asystenta rodziny prowadzone było za zgodą rodziny i z jej udziałem. Asystent rodziny wspierał rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej bezpośrednio w ich środowiskach.

Kolejnymi instytucjami wspierającymi rodziny w przełamywaniu i pokonywaniu różnych trudności i dysfunkcji są placówki oświatowe. Na terenie gminy Dragacz na przełomie 2023/2024 roku do szkół podstawowych uczęszczało 551 uczniów, a do przedszkoli 191 dzieci. Łączna liczba dzieci wynosi 742. W pierwszym półroczu roku szkolnego 2023/2024 roku szkoły i przedszkole znajdujące się na terenie Gminy Dragacz udzieliły pomocy łącznie 1003 uczniom. Dzieci uzyskiwały pomoc ze strony psychologów, pedagogów, wychowawców, jak i nauczycieli poszczególnych przedmiotów w ramach np. zajęć wyrównawczych. Niektórzy uczniowie jednocześnie korzystali z pomocy psychologa, pedagoga, wychowawcy, jak i nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Coraz więcej uczniów wymaga kompleksowej pomocy ze strony różnych specjalistów, którzy współdziałają ze sobą, aby udzielić tej pomocy jak najbardziej skutecznie, z korzyścią dla ucznia.

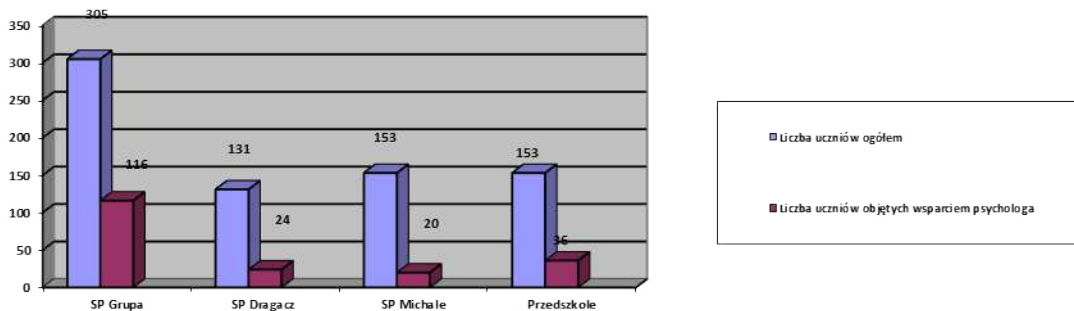
Schemat nr 2. Liczba uczniów objętych pomocą pedagogów w pierwszym półroczu roku szkolnego 2023/2024 w szkołach i przedszkolu na terenie Gminy Dragacz.

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Dragaczu

Z przedstawionego opracowania wynika, iż najwięcej dzieci wymagających wsparcia pedagogów uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Michał, jest to aż 32,68 % ogółu uczniów. Spośród wszystkich uczniów szkół podstawowych i przedszkola z terenu gminy Dragacz 21,02 % uczniów korzysta ze wsparcia pedagoga.

Schemat nr 3. Struktura uczniów objętych pomocą psychologów w pierwszym półroczu roku szkolnego 2023/2024 w szkołach i przedszkolu na terenie Gminy Dragacz.

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Dragaczu

Z przedstawionego opracowania wynika, iż najwięcej dzieci wymagających wsparcia psychologów uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Grupie, jest to aż 38,03 % ogółu uczniów. Spośród wszystkich uczniów szkół podstawowych i przedszkola z terenu gminy Dragacz 26,42 % korzysta ze wsparcia psychologa.

Wsparciem wychowawców w pierwszym półroczu roku szkolnego 2023/2024 w szkołach i przedszkolu na terenie Gminy Dragacz objętych było 322 uczniów, jest to 43,40 % spośród wszystkich uczniów. Wsparciem ze strony nauczycieli poszczególnych przedmiotów objętych było 329 uczniów w szkołach. W przedszkolu na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, kształcenia specjalnego, wczesnego wspomagania rozwoju oraz zajęcia logopedyczne uczęszczało 128 uczniów, jest to łącznie 61,59 % spośród wszystkich uczniów szkół i przedszkola.

Szkoła i przedszkole stanowią jedno z najważniejszych środowisk prawidłowego rozwoju młodego człowieka. Placówki oświatowe nie tylko wspierają ucznia, ale całą jego rodzinę. Poprzez prawidłowe wsparcie sfery opiekuńczo-wychowawczej realizowane przez szkoły, całe rodziny nabywają prawidłowego wzorca funkcjonowania społecznego.

Rozdział 3. Cele programu.

§ 1. Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania im zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

§ 2. Cele szczegółowe Programu obejmują:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin;
- 2) bezpośrednie wsparcie rodzin dysfunkcyjnych celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- 3) działania wspierające i zapobiegające odbieraniu dziecka z jego środowiska rodzinnego;
- 4) przygotowanie i wspieranie rodziny naturalnej do powrotu dziecka;
- 5) koordynowanie współpracy podmiotów zaangażowanych we wsparcie rodzin dysfunkcyjnych.

Rozdział 4. Adresaci programu.

§ 4. Adresatami Programu są:

- 1) rodziny z dziećmi przeżywające kryzys w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej;
- 3) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.

Rozdział 5. Realizatorzy programu.

§ 5. Realizatorami Programu będą:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu;
- 2) Urząd Gminy w Dragaczu;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dragaczu;

- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dragaczu;
- 5) lokalne szkoły podstawowe, przedszkole samorządowe;
- 6) policja;
- 7) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie;
- 8) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dragacz „Nasza Gmina”;
- 9) Fundacja „Chodźmy”;
- 10) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu;
- 11) kluby i organizacje sportowe;
- 12) Kościół katolicki.

Rozdział 6.

Zadania i działania podejmowane w ramach programu.

§ 6. Osiągnięcie określonego w § 1 celu głównego zostanie osiągnięte poprzez realizację następujących zadań i działań:

Lp.	Zadania	Działania
1	Podjęmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin	1. Udział w projektach, programach i kampaniach społecznych mających na celu wzmocnienie rodziny; 2. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, promocja aktywnego spędzania czasu wolnego przez wszystkich członków rodziny; 3. Wskazywanie prawidłowych wzorców opiekuńczo – wychowawczych.
2	Bezpośrednie wsparcie rodzin dysfunkcyjnych celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie	1. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny; 2. Prowadzenie pracy socjalnej; 3. Wsparcie pedagogów, psychologów, terapeutów; 4. Pomoc rzeczowa, finansowa rodzinom żyjącym w trudnych warunkach; 5. Organizowanie dzieciom zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych.
3	Wsparcie biologicznej rodziny w wychowaniu dzieci (utrzymanie jak i powrót dziecka do naturalnej rodziny)	1. Współpraca asystenta z rodziną; 2. Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 3. Przygotowanie rodziców do poprawnego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej; 3. Współpraca kuratora z rodziną; 4. Pomoc prawna i psychologiczna dla poszczególnych członków rodziny; 5. Stałe monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie.
4	Koordinowanie współpracy podmiotów zaangażowanych we wsparcie rodzin dysfunkcyjnych.	1. Szkolenie osób świadczących pomoc rodzinom realizującym program; 2. Prowadzenie systematycznych konsultacji między poszczególnymi podmiotami na rzecz rodzin dysfunkcyjnych; 3. Wspólne opracowanie i realizacja planu pomocy dziecku i rodzinie przez różne podmioty ze środowiska lokalnego działające na rzecz Rodziny.

§ 7. Wszystkie powyższe działania będą realizowane w sposób ciągły w czasie obowiązywania Gminnego Programu Wspierania Rodzin, czyli w latach 2025-2027.

Rozdział 7.

Finansowanie programu.

§ 8. Źródłem finansowania Programu są:

- 1) środki własne Gminy;

- 2) dotacje z budżetu państwa;
- 3) inne fundusze, w tym programy i pozabudżetowe źródła finansowania.

Rozdział 8.

Monitoring i ewaluacja programu

§ 9. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu.

§ 10. Ewaluacja działań prowadzona będzie corocznie poprzez gromadzenie danych dotyczących wszystkich działań zaplanowanych w Programie.

§ 11. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dragaczu będzie przedkładał corocznie Wójtowi Gminy Dragacz sprawozdanie z realizacji programu, z którym następnie zostanie zapoznana rada gminy.

§ 12. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, ograniczenia patologii społecznej oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla prawidłowego funkcjonowania rodziny.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspieranie rodziny. Celem programu jest zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich oraz tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą zastępczą pod opiekę rodziców.

Program jest adresowany do rodzin z terenu Gminy Dragacz nie radzących sobie we wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi pieczą zastępczą.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

**UCHWAŁA NR XIII/92/25
RADY GMINY DRAGACZ**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy
zdrowotnej dla nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę Dragacz oraz warunków i sposobu ich
przyznawania**

Na podstawie art.18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) oraz art.72 ust 1 i 4 w związku z art. 91 d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXXV/369/22 Rady Gminy Dragacz z dnia 13 września 2022r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę Dragacz oraz warunków i sposobu ich przyznawania załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024r. poz. 1572, poz. 1907 i poz.1940.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024r. poz. 1871.

Oświadczenie

Oświadczam, że

- 1) Średnia wysokość dochodów netto na jedną osobę pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym z ostatnich trzech miesięcy, poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o pomoc zdrowotną wynosi
- 2) Koszty przedstawione w dokumentach potwierdzających poniesione koszty leczenia nie były pokryte z innych źródeł.

.....
data i podpis wnioskodawcy

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwane dalej RODO, informujemy, że:

1. Administrator Danych Osobowych

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Gmina Dragacz, z siedzibą przy ul. Dragacz 7a, 83-134 Dragacz.

2. Inspektor Ochrony Danych

Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w zakresie działania Urzędu, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, może Pani/Pan skontaktować się z naszym Inspektorem Ochrony Danych za pomocą adresu e – mail: iodo@dragacz.pl lub pisemnie na adres siedziby Administratora.

3. Cel i podstawa prawna przetwarzania

Urząd przetwarza dane osobowe w celach:

- 1) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze,
- 2) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi,
- 3) w innych przypadkach dane osobowe przetwarzane będą wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody.

4. Odbiorcy danych

W toku załatwiania Pani/Pana sprawy dane osobowe mogą być przekazane innym podmiotom. Odbiorcami danych mogą być podmioty upoważnione do odbioru danych osobowych na podstawie odpowiednich przepisów prawa oraz podmioty, które przetwarzają dane osobowe w imieniu Administratora, na podstawie zawartej z nim umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych.

5. Informacja o przekazaniu danych do państw trzecich

Dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich.

6. Prawa osób, których dane są przetwarzane

Ma Pani/Pan prawo, w zakresie danych osobowych Pani/Pana dotyczących do:

- 1) dostępu do danych osobowych,
- 2) sprostowania danych osobowych np. gdy są nieaktualnie lub nieprawdziwe,
- 3) w przypadku, gdy przetwarzanie danych odbywa się na podstawie zgody, ma Pani/Pan prawo cofnięcia wyrażonej zgody;
- 4) w przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych z siedzibą w Warszawie.

7. Profilowanie

Ponadto informujemy, że Administrator nie przetwarza danych osobowych w trybie zautomatyzowanym oraz że dane nie są profilowane.

.....

podpis wnioskodawcy

UZASADNIENIE

Zmiana załącznika Nr 1 do Regulaminu określającego rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę Dragacz oraz warunków i sposobu ich przyznawania stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXV/369/22 Rady Gminy Dragacz z dnia 13 września 2022r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę Dragacz oraz warunków i sposobu ich przyznawania wynika z konieczności dokonania zmiany załącznika Nr 1 do ww. Regulaminu (Klauzuli informacyjnej).

W związku z dokonaną zmianą osoby zatrudnionej na stanowisku Inspektora Ochrony Danych zmianie uległy dane kontaktowe IOD.

Z uwagi na powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

UCHWAŁA NR XIII/93/25
RADY GMINY DRAGACZ

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dragacz na 2025 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 i pkt 9 lit. d oraz lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235 - 237, art. 242, art. 258 i 264 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.²⁾), uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr IX/64/24 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dragacz na 2025 rok (zmienionej uchwałą nr X/68/25 z dnia 29 stycznia 2025 r., uchwałą nr XI/70/25 z dnia 18 lutego 2025 r., zarządzeniem nr 18/2025 z 21 lutego 2025 r., uchwałą nr XII/85/25 z dnia 18 marca 2025 r., zarządzeniem nr 23/2025 z dnia 24 marca 2025 r., zarządzeniem nr 25/2025 z dnia 31 marca 2025 r. oraz zarządzeniem nr 31/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r.) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Ustala się łączną kwotę dochodów budżetu na 2025 rok w wysokości 66.067.373,65 zł, z tego:

1) dochody bieżące w kwocie	53.273.382,52 zł
w tym z tytułu:	
a) dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	601.627,40 zł
2) dochody majątkowe w kwocie	12.793.991,13 zł
w tym z tytułu:	
a) dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4.374.461,00 zł

zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

”;

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Ustala się łączną kwotę wydatków budżetu na 2025 rok w wysokości 73.312.398,39 zł, z tego:

1) wydatki bieżące w kwocie	53.519.040,18 zł
a) wydatki jednostek budżetowych	44.716.816,51 zł
w tym na:	
- wynagrodzenia i składki od nich liczone	27.420.192,08 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	17.296.624,43 zł
b) dotacje na zadania bieżące	1.456.486,00 zł
c) świadczenia na rzecz osób fizycznych	5.381.970,20 zł
d) na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	663.767,47 zł
e) obsługa długu jednostki samorządu terytorialnego	1.300.000,00 zł
2) wydatki majątkowe w kwocie	19.793.358,21 zł
w tym na:	
a) na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	2.396.232,40 zł

zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1717, poz. 1756 i poz. 1907 oraz z 2025 r. poz. 39

2. Limity wydatków na zadania inwestycyjne realizowane w 2025 roku określone w załączniku nr 3 otrzymują brzmienie jak załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.”;

3) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Deficyt budżetu w kwocie 7.245.024,74 zł zostanie sfinansowany przychodami z tytułu:

- emisji obligacji w kwocie 6.920.000,00 zł
- niewykorzystanych środków pieniężnych wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych przepisach 45.114,66 zł
- wolnych środków 279.910,08 zł”;

4) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych określone w załączniku nr 4 otrzymują brzmienie jak załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.”;

5) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Określa się łączną kwotę planowanych przychodów 8.582.024,74 zł i łączną kwotę rozchodów 1.337.000,00 zł, zgodnie z załącznikiem nr 5 do niniejszej uchwały.”;

6) § 8 ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, określone w załączniku nr 9 otrzymują brzmienie jak załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.”;

9) §12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. Dochody i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska na 2025 r. określone w załączniku nr 14 otrzymują brzmienie jak załącznik nr 7 do niniejszej uchwały.”;

10) § 13 otrzymuje brzmienie:

„Ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w kwocie 7.920.000,00 zł, w tym na:

- 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 1.000.000,00 zł
 - 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 6.920.000,00 zł
- ”;

11) § 14 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„Upoważnia się Wójta Gminy do:

1. Zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji na:

- 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 1.000.000,00 zł
 - 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 6.920.000,00 zł
- ”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr XIII/93/25
Rady Gminy Dragacz
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	423 129,22	16 700,00	439 829,22
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	0,00	16 700,00	16 700,00
		0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	0,00	16 700,00	16 700,00
600			Transport i łączność	3 894 322,32	1 848 651,00	5 742 973,32
	60016		Drogi publiczne gminne	3 846 595,13	1 848 651,00	5 695 246,13
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	2 529 735,00	2 529 735,00
		6350	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	3 833 595,13	-681 084,00	3 152 511,13
710			Działalność usługowa	910 000,00	160 000,00	1 070 000,00
	71035		Cmentarze	10 000,00	160 000,00	170 000,00
		2020	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	10 000,00	160 000,00	170 000,00
750			Administracja publiczna	301 448,52	0,00	301 448,52
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	153 888,00	0,00	153 888,00
		2057	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	142 188,00	-7 899,33	134 288,67

		2059	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	7 899,33	7 899,33
758			Różne rozliczenia	10 977 546,64	247 020,00	11 224 566,64
	75835		Rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego	947 521,84	140 102,00	1 087 623,84
		2750	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	947 521,84	140 102,00	1 087 623,84
	75867		Krajowy Plan Odbudowy	632 808,00	106 918,00	739 726,00
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	632 808,00	106 918,00	739 726,00
801			Oświata i wychowanie	4 247 189,00	239 398,80	4 486 587,80
	80101		Szkoły podstawowe	2 868 866,00	516 570,00	3 385 436,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	1 550 430,00	516 570,00	2 067 000,00
	80104		Przedszkola	606 655,00	-277 171,20	329 483,80
		2440	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	0,00	18 828,80	18 828,80
		6290	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	476 000,00	-476 000,00	0,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	0,00	180 000,00	180 000,00
855			Rodzina	4 714 210,00	-712 450,00	4 001 760,00
	85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	712 450,00	-712 450,00	0,00
		6290	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	712 450,00	-712 450,00	0,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 566 138,80	40 000,00	5 606 138,80
	90095		Pozostała działalność	5 000,00	40 000,00	45 000,00

		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00	40 000,00	40 000,00
Razem:				64 228 053,85	1 839 319,80	66 067 373,65

Załącznik Nr 2

do Uchwały Nr XIII/93/25
Rady Gminy Dragacz
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Dział	Rozdział	Grupa	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	486 329,22	16 700,00	503 029,22
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	0,00	16 700,00	16 700,00
		1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	0,00	16 700,00	16 700,00
600			Transport i łączność	7 287 049,00	-823 041,00	6 464 008,00
	60016		Drogi publiczne gminne	7 090 049,00	-823 041,00	6 267 008,00
		1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	6 649 049,00	-823 041,00	5 826 008,00
710			Działalność usługowa	1 237 205,00	160 000,00	1 397 205,00
	71035		Cmentarze	27 000,00	160 000,00	187 000,00
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	27 000,00	160 000,00	187 000,00
750			Administracja publiczna	9 726 962,82	17 475,25	9 744 438,07
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	7 294 140,40	17 475,25	7 311 615,65
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	993 625,00	13 000,00	1 006 625,00
		1101	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań, związane z programami finansowanymi środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 236 ust. 3 pkt 4 ustawy)	20 536,40	4 475,25	25 011,65
801			Oświata i wychowanie	29 479 942,80	679 931,00	30 159 873,80
	80101		Szkoły podstawowe	15 849 943,00	398 197,94	16 248 140,94
		1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	385 450,00	18 424,11	403 874,11
		1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	9 708 834,00	353 673,83	10 062 507,83
		1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	4 160 100,00	26 100,00	4 186 200,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	429 832,00	11 510,99	441 342,99

	1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	13 935,00	644,27	14 579,27
	1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	388 536,00	10 866,72	399 402,72
80104		Przedszkola	7 241 987,80	108 759,14	7 350 746,94
	1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	526 405,00	18 828,80	545 233,80
	1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	107 234,00	4 992,85	112 226,85
	1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	2 675 981,00	84 937,49	2 760 918,49
	1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	3 336 237,00	596 130,80	3 932 367,80
	1601	Inwestycje i zakupy inwestycyjne na programy finansowane środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	596 130,80	-596 130,80	0,00
80107		Świetlice szkolne	880 003,00	41 746,32	921 749,32
	1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	38 436,00	1 890,66	40 326,66
	1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	803 973,00	39 855,66	843 828,66
80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	227 728,00	6 282,07	234 010,07
	1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	6 448,00	322,54	6 770,54
	1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	205 121,00	5 959,53	211 080,53
80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	2 544 737,00	113 434,54	2 658 171,54
	1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	102 881,00	5 268,98	108 149,98
	1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	2 347 881,00	108 165,56	2 456 046,56
852		Pomoc społeczna	3 555 088,00	-77 376,00	3 477 712,00
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	966 262,00	-77 376,00	888 886,00

		1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	883 181,00	-77 376,00	805 805,00
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	102 099,00	1 769,92	103 868,92
	85404		Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	46 099,00	1 769,92	47 868,92
		1300	Świadczenia na rzecz osób fizycznych (art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy)	1 336,00	66,79	1 402,79
		1400	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy)	41 654,00	1 703,13	43 357,13
855			Rodzina	5 247 022,20	0,00	5 247 022,20
	85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	749 127,20	0,00	749 127,20
		1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	712 450,00	-712 450,00	0,00
		1601	Inwestycje i zakupy inwestycyjne na programy finansowane środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	36 677,20	703 048,80	739 726,00
		1602	Współfinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych ponoszonych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	0,00	9 401,20	9 401,20
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 962 085,08	196 120,00	7 158 205,08
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	763 480,00	10 500,00	773 980,00
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	733 480,00	10 500,00	743 980,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 434 836,00	90 750,00	1 525 586,00
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	467 736,00	90 750,00	558 486,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	908 920,00	10 000,00	918 920,00
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	63 864,00	10 000,00	73 864,00
	90095		Pozostała działalność	232 287,72	84 870,00	317 157,72
		1600	Inwestycje i zakupy inwestycyjne (art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy)	0,00	84 870,00	84 870,00
Razem:				73 140 819,22	171 579,17	73 312 398,39

Zadania inwestycyjne w 2025 roku

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Rozdział klasyfik. budżet.	Rok rozpocz.	Przewidywany koszt inwestycji	Wykonanie do 31.12.2024	Planowane wydatki				
			Rok zakończ.			rok budżetowy 2025 (8+9+10+11)				
							środki własne jst (dochody własne, wolne środki)	środki wymienione w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 u.f.p.	środki pochodzące z innych źródeł	kredyty, pożyczki, obligacje
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Budowa odcinka sieci wodociągowej w Dragaczu	01043	2025	16 700,00	0,00	16 700,00	16 700,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		01043		16 700,00	0,00	16 700,00	16 700,00	0,00	0,00	0,00
2	Przebudowa drogi gminnej nr 0537006 Grupa -Mniszek	60016	2023	4 453 927,00	914 665,00	3 500 000,00	16 128,87	0,00	2 083 871,13	1 400 000,00
			2025							
3	Budowa drogi gminnej Dragacz - Wielki Lubień	60016	2025	4 947 626,00	153 505,70	2 160 768,00	92 384,00	0,00	1 068 384,00	1 000 000,00
			2026							
4	Budowa odcinka drogi o nr ewid. 115 obr. Dragacz łączącego drogę gminną nr 0537011 Dragacz – Wielki Lubień z drogą wojewódzką nr 207 Michale – Wielki Lubień – opracowanie dokumentacji projektowej	60016	2024	34 440,00	0,00	34 440,00	34 440,00	0,00	0,00	0,00
			2025							
5	Budowa odcinka drogi o nr ewid. 57 obr. Dragacz łączącego drogę gminną nr 0537011 Dragacz – Wielki Lubień z drogą wojewódzką nr 207 Michale – Wielki Lubień – opracowanie dokumentacji projektowej	60016	2024	41 600,00	0,00	41 600,00	41 600,00	0,00	0,00	0,00
			2025							

6	Budowa drogi dojazdowej w Dragaczu w kierunku Mątwy - opracowanie dokumentacji projektowej	60016	2024	89 200,00	0,00	89 200,00	89 200,00	0,00	0,00	0,00
			2025							
RAZEM		60016		5 112 866,00	1 068 170,70	5 826 008,00	273 752,87	0,00	3 152 255,13	2 400 000,00
7	Zakup nieruchomości w Dolnej Grupie	70005	2025	330 000,00	0,00	338 924,00	338 924,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		70005		330 000,00	0,00	338 924,00	338 924,00	0,00	0,00	0,00
8	Zagospodarowanie terenu poprzez budowę małej infrastruktury na osiedlu cywilnym w Grupie	70007	2025	420 000,00	0,00	420 000,00	0,00	0,00	0,00	420 000,00
RAZEM		70005		420 000,00	0,00	420 000,00	0,00	0,00	0,00	420 000,00
9	Adaptacja budynku gminnego na Inkubator Przedsiębiorczości wraz z Lokalną Organizacją Gospodarczą	71095	2024	1 173 000,00	128 000,00	1 045 000,00	145 000,00	0,00	900 000,00	0,00
			2025							
RAZEM		71095		1 173 000,00	128 000,00	1 045 000,00	145 000,00	0,00	900 000,00	0,00
10	Zakup mebli do referatu finansowego	75023	2025	15 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		75023		15 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
11	Cyberbezpieczna Gmina	75095	2024	397 105,20	0,00	397 105,20	0,00	329 597,32	67 507,88	0,00
			2025							
RAZEM		75095		397 105,20	0,00	397 105,20	0,00	329 597,32	67 507,88	0,00
12	Dofinansowanie dla OSP Górna Grupa do zakupu strażackiego wozu bojowego	75412	2025	450 000,00	0,00	450 000,00	450 000,00	0,00	0,00	0,00

13	Zakup sprzętu specjalistycznego dla OSP z terenu Gminy Dragacz	75412	2025	12 000,00	0,00	11 900,01	11 900,01	0,00	0,00	0,00
RAZEM		75412		462 000,00	0,00	461 900,01	461 900,01	0,00	0,00	0,00
14	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie	80101	2024	7 015 000,00	1 550 380,00	4 186 200,00	1 353 770,00	0,00	2 832 430,00	0,00
			2025							
RAZEM		80101		7 015 000,00	1 550 380,00	4 186 200,00	1 353 770,00	0,00	2 832 430,00	0,00
15	Budowa Przedszkola w Dragaczu	80104	2025	5 592 500,00	1 089 280,00	3 167 495,00	604 495,00	0,00	0,00	2 563 000,00
16	Rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie	80104	2024	1 535 500,00	315 514,58	764 872,80	9 598,80	0,00	755 274,00	0,00
			2026							
RAZEM		80104		7 128 000,00	1 404 794,58	3 932 367,80	614 093,80	0,00	755 274,00	2 563 000,00
17	Adaptacja lokalu mieszkalnego na świetlicę środowiskową	85395	2025	205 000,00	0,00	205 000,00	0,00	205 000,00	0,00	0,00
RAZEM		85395		205 000,00	0,00	205 000,00	0,00	205 000,00	0,00	0,00
18	Rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie	85516	2024	1 504 000,00	309 073,42	749 127,20	0,00	9 401,20	739 726,00	0,00
			2026							
RAZEM		85516		1 504 000,00	309 073,42	749 127,20	0,00	9 401,20	739 726,00	0,00
19	Gminny program budowy oczyszczalni przyzagrodowych - dofinansowanie dla osób fizycznych	90001	2025	30 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		90001		30 000,00	0,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00

20	Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie Gminy Dragacz	90015	2025	1 175 500,00	269 610,00	967 100,00	53 580,00	0,00	913 520,00	0,00
RAZEM		90015		1 175 500,00	269 610,00	967 100,00	53 580,00	0,00	913 520,00	0,00
21	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Górnej Grupie, na terenie działki 1/2 obręb 0005 Górna Grupa	90019	2024	5 070 272,00	845 299,00	845 056,00	126 758,00	0,00	718 298,00	0,00
			2025							
RAZEM		90019		5 070 272,00	845 299,00	845 056,00	126 758,00	0,00	718 298,00	0,00
22	Budowa "Parku społecznego w Dragaczu" - opracowanie dokumentacji	90095	2025	84 870,00	0,00	84 870,00	84 870,00	0,00	0,00	0,00
		90095		84 870,00	0,00	84 870,00	84 870,00	0,00	0,00	0,00
23	Rozbudowa parkingu oraz utwardzenie podjazdu od strony zachodniej budynku świetlicy wiejskiej - FS Dolna Grupa	92109	2025	32 000,00	0,00	32 000,00	32 000,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		92109		32 000,00	0,00	32 000,00	32 000,00	0,00	0,00	0,00
24	Utworzenie centrum aktywności wiejskiej poprzez budowę placu zabaw i siłowni zewnętrznej w miejscowości Polskie Stwolno - etap 2	92695	2024	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00
			2025							
25	Budowa wiaty rekreacyjnej w Michalu - FS Michale	92695	2025	20 000,00	0,00	26 000,00	26 000,00	0,00	0,00	0,00
26	Budowa placu zabaw w Wiąskich Piaskach - FS Wielkie Stwolno	92695	2025	15 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		92695		235 000,00	0,00	241 000,00	41 000,00	0,00	0,00	200 000,00
OGÓŁEM				30 406 313,20	5 575 327,70	19 793 358,21	3 587 348,68	543 998,52	10 079 011,01	5 583 000,00

Wydatki na programy finansowane z udziałem środków UE w 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania	Program	Klasyfikacja (dział, rozdział, paragraf)	Planowane wydatki ogółem	w tym	
					Środki z budżetu krajowego	Środki z budżetu UE
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wydatki majątkowe razem			2 396 232,40	221 909,08	2 174 323,32
1.1	Rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie	Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Małuch 2022–2029	855/85516	749 127,20	9 401,20	739 726,00
			6257			
1.2	Cyberbezpieczna Gmina	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027	750/75095	397 105,20	67 507,88	329 597,32
			6067, 6069			
1.3	Adaptacja budynku gminnego na Inkubator Przedsiębiorczości wraz z Lokalną Organizacją Gospodarczą	Fundusze Europejskie w ramach ZIT Grudziądz	710/71095	1 045 000,00	145 000,00	900 000,00
			6057, 6059			
1.4	Wygrane rodziny w Gminie Dragacz	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027	853/85395	205 000,00	0,00	205 000,00
			6057			
2.	Wydatki bieżące razem			663 767,47	27 320,40	636 447,07
2.1	Profilaktyka dla gminnego urzędnika – działania poprawiające warunki pracy w urzędach w Gminie Dragacz	Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	750/75023, 75095	43 616,27	0,00	43 616,27
			4017 - 4309			

2.2	Cyberbezpieczna Gmina	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027	750/75095	160 711,80	27 320,40	133 391,40
			6067, 6069			
2.3	Wygrane rodziny w Gminie Dragacz	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027	750/75023 853/85395	459 439,40	0,00	459 439,40
			2007, 4017- 4307			
Wydatki ogółem (1+2)				3 059 999,87	249 229,48	2 810 770,39

Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr XIII/93/25
Rady Gminy Dragacz
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Przychody i rozchody budżetu w 2025 r.

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota
1	2	3	4
Przychody ogółem:			8 582 024,74
1	niewykorzystane środki pieniężne wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych przepisach	905	45 114,66
2	Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych	931	6 920 000,00
3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	950	1 616 910,08
Rozchody ogółem:			1 337 000,00
1	Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	992	1 337 000,00

Załącznik Nr 6
do Uchwały Nr XIII/93/25
Rady Gminy Dragacz
z dnia 29 kwietnia 2025 r.

**Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych
na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
w 2025 roku**

Dział	Rozdział	§/grupa§§	Wyszczególnienie	Dotacje	Wydatki
710			DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	170 000,00	170 000,00
	71035		Cmentarze	170 000,00	170 000,00
		2020	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	170 000,00	
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)		170 000,00

Załącznik Nr 7
do Uchwały Nr XIII/93/25
Rady Gminy Dragacz
z dnia 29 kwietnia

Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska na 2025 rok

DOCHODY

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość	Zmiana	Po zmianie
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	50 000,00	0,00	50 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	50 000,00	0,00	50 000,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	50 000,00	0,00	50 000,00
Razem:				50 000,00	0,00	50 000,00

WYDATKI

Dział	Rozdział	Grupa	Treść	Wartość	Zmiana	Po zmianie
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	63 864,00	10 000,00	73 864,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	63 864,00	10 000,00	73 864,00
		1100	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań (art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy)	63 864,00	10 000,00	73 864,00
Razem:				63 864,00	10 000,00	73 864,00

Objaśnienia do tabelarycznych zestawień zmian budżetu gminy na 2025 rok

DOCHODY

DZIAŁ 010 – ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

W rozdziale 01043 – „Infrastruktura wodociągowa wsi” – zwiększa się planowane dochody w kwocie **16.700,00 zł** z tytułu otrzymanej darowizny na realizację zadania pn. „Budowa odcinka sieci wodociągowej w Dragacz”.

DZIAŁ 600 – TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

W rozdziale 60016 – „Lokalny transport zbiorowy”

- zwiększa się planowane dochody z tytułu dofinansowania ze środków UE do realizacji zadania „Budowa ulicy Fortecznej” w kwocie **2.529.734,00 zł**. Zadanie realizowane było w 2024 r.
- zmniejsza się planowane dochody z tytułu dofinansowania ze środków RFRD na realizację zadania „Budowa drogi gminnej Dragacz - Wielki Lubień” w kwocie 681.084,00 zł.

DZIAŁ 710 – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

W rozdziale 71035 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” – zwiększa się planowane dochody z tytułu zwiększenia dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w ramach porozumienia na realizację zadania opieki nad obiektami grobownictwa wojennego o kwotę **160.000,00 zł** z przeznaczeniem na wykonanie prac remontowych na cmentarzu ofiar terroru okupanta niemieckiego z okresu II wojny światowej w Mniszku (remont obelisków z płaskorzeźbami na mogile).

DZIAŁ 750 – ADMINISTRACJA PUBLICZNA

W rozdziale 75023 – „Urzędy gmin” – dokonuje się przesunięcia dochodów pomiędzy paragrafami z tytułu dofinansowania w ramach funduszy europejskich do projektu „Profilaktyka dla gminnego urzędnika – działania poprawiające warunki pracy w urzędach w Gminie Dragacz” w kwocie **7.899,33 zł** (dofinansowanie z budżetu państwa).

DZIAŁ 758 – RÓŻNE ROZLICZENIA

W rozdziale 75835 – „Rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego” – na podstawie informacji Ministra Finansów Nr ST3.4751.6.2025 z dnia 12 marca 2025 r. zwiększa się dochody o kwotę **140.102,00 zł** z uwagi na skutki wzrostu o 5% średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.), czyli ponad poziom tego wzrostu przyjęty do ustalenia potrzeb oświatowych na rok 2025 określonych w art. 81 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. 4,1%.

W rozdziale 75867 – „Krajowy Plan Odbudowy” – zwiększa się planowane dochody w kwocie **106.918,00 zł** z tytułu zwiększenia transzy środków na dofinansowanie z programu AKTYWNY MALUCH na utworzenie żłobka gminnego w ramach zadania „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie wraz z rozbudową, przebudową, utworzeniem zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie”.

DZIAŁ 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

W rozdziale 80101 – „Szkoly podstawowe” - zwiększa się planowane dochody o kwotę **516.570,00 zł** z tytułu zwiększenia transzy środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie wraz z rozbudową, przebudową, utworzeniem zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie”.

W rozdziale 80104 – „Przedszkola”

– zmniejsza się dochody z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych o kwotę **476.000,00 zł** na realizację inwestycji „Budowa Przedszkola w Dragaczu”. Kolejna transza środków wpłynie w 2026 r.

– zwiększa się planowane dochody o kwotę **516.570,00 zł** z tytułu zwiększenia transzy środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie wraz z rozbudową, przebudową, utworzeniem zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie”.

– zwiększa się planowane dochody o kwotę **18.828,80 zł** z tytułu dofinansowania otrzymanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego 16 pracowników przedszkola.

DZIAŁ 855 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

W rozdziale 85516 – „Pozostała działalność” – zmniejsza się dochody z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych o kwotę o kwotę **712.450,00 zł** na realizację inwestycji „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie wraz z rozbudową, przebudową, utworzeniem zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie”.

DZIAŁ 900 - GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

W rozdziale 90095 „Pozostała działalność” – zwiększa się dochody z tytułu sprzedaży świadectw efektywności energetycznej otrzymanych po **zrealizowanym przedsięwzięciu** służącemu poprawie efektywności energetycznej (Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie Gminy Dragacz) w kwocie **40.000,00 zł**.

WYDATKI

DZIAŁ 010 – ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

W rozdziale 01043 – „Infrastruktura wodociągowa wsi” – zwiększa się planowane wydatki w kwocie **16.700,00 zł** z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Budowa odcinka sieci wodociągowej w Dragacz”.

DZIAŁ 600 – TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

W rozdziale 60016 – „Drogi gminne” – zmniejsza się planowane wydatki o kwotę **823.041,00 zł** przeznaczone na realizację zadania „Budowa drogi gminnej Dragacz - Wielki Lubień”. Wybrana oferta przetargowa była korzystniejsza niż założona pierwotna kwota w budżecie na 2025 r.

DZIAŁ 710 – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

W rozdziale 71035 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” – zwiększa się planowane wydatki o kwotę **160.000,00 zł** z przeznaczeniem na wykonanie prac remontowych na cmentarzu ofiar terroru okupanta niemieckiego z okresu II wojny światowej w Mniszku (remont obelisków z płaskorzeźbami na mogile).

DZIAŁ 750 – ADMINISTRACJA PUBLICZNA

W rozdziale 75023 – „Urzędy gmin”

– zwiększa się planowane wydatki ZUK o **13.000,00 zł** z przeznaczeniem na ZFŚS.

– zwiększa się planowane wydatki UG o **4.475,25 zł** z przeznaczeniem na realizację projektu „Profilaktyka dla gminnego urzędnika – działania poprawiające warunki pracy w urzędach w Gminie Dragacz”.

DZIAŁ 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

W rozdziale 80101 – „Szkoły podstawowe”

– zwiększa się planowane wydatki o kwotę **372.097,94 zł** z przeznaczeniem na podwyżki dla nauczycieli (SP Grupa – 182.346,68 zł, SP Dragacz – 95.109,80 zł; SP Michale – 94.641,46 zł);

– zwiększa się planowane wydatki o kwotę **26.100,00 zł** na realizację zadania „Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie wraz z rozbudową, przebudową, utworzeniem zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie”.

W rozdziale 80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych” - zwiększa się planowane wydatki o kwotę **11.510,99 zł** z przeznaczeniem na podwyżki dla nauczycieli (SP Dragacz – 5.090,65 zł; SP Michale – 6.420,34 zł);

W rozdziale 80104 – „Przedszkola” - zwiększa się planowane wydatki o kwotę **89.930,34 zł** z przeznaczeniem na podwyżki dla nauczycieli.

Dokonuje się przesunięcia wydatków pomiędzy grupami wydatków dotyczących realizacji zadania inwestycyjnego „Rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie” w części dotyczącej „Zerówki” w kwocie **596.130,80 zł**.

Ponadto, zwiększa się planowane wydatki o kwotę **18.828,80 zł** z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego 16 pracowników przedszkola dofinansowane z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W rozdziale 80107 – „Świetlice szkolne” - zwiększa się planowane wydatki o kwotę **41.746,32 zł** przeznaczone na wynagrodzenia dla nauczycieli (SP Grupa – 23.527,67 zł, SP Dragacz – 8.015,31 zł; SP Michale – 10.203,34 zł).

W rozdziale 80149 – „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” - zwiększa się planowane wydatki w kwocie **6.282,07 zł** z przeznaczeniem na podwyżki dla nauczycieli (Przedszkole 5.404,26 zł; SP Michale 877,81 zł).

W rozdziale 80150 – „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych” - zwiększa się planowane wydatki w kwocie **113.434,54 zł** z przeznaczeniem na podwyżki dla nauczycieli (SP Grupa 69.616,60 zł; SP Michale 26.714,22 zł; SP Dragacz 17.103,72 zł).

DZIAŁ 852 – OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

W rozdziale 85219 – „Ośrodki pomocy społecznej” - zmniejsza się planowane wydatki w kwocie **77.376,00 zł** przeznaczone na wynagrodzenia.

DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

W rozdziale 85404 – „Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka” – zwiększa się wydatki przeznaczone na podwyżki dla nauczycieli w kwocie **1.769,92 zł**.

DZIAŁ 855 – RODZINA

W rozdziale 85516 – „System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” – dokonuje się przesunięcia środków pomiędzy grupami wydatków według źródła finansowania dotyczące realizacji zadania „Rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie” w części dotyczącej żłobka w kwocie **712.450,00 zł**.

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

W rozdziale 90001 – „Gospodarka ściekowa i ochrona wód” – zwiększa się planowane wydatki o kwotę **10.500,00 zł** z przeznaczeniem na przegląd aglomeracji.

W rozdziale 90015 – „Oświetlenie ulic, placów i dróg” – zwiększa się planowane wydatki o kwotę **90.750,00 zł** z przeznaczeniem na dzierżawę części infrastruktury oświetleniowej oraz energię elektryczną i konserwację lamp.

W rozdziale 90019 – „Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska” – zwiększa się planowane wydatki o kwotę **10.000,00 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych.

W rozdziale 90095 – „Pozostała działalność” - zwiększa się planowane wydatki o kwotę **84.870,00 zł** z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji (branża drogowa, sanitarna, elektryczna, architektoniczna, zagospodarowanie zieleni” i uzyskanie uzgodnień i pozwoleń do realizacji inwestycji „Park społeczny w Dragaczu” z dofinansowaniem ze środków drugiej edycji Szwajcarskiej

Pomocy Finansowej dla wybranych państw członkowskich Unii europejskiej w celu zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie Unii europejskiej oraz z budżetu państwa.

- dochody	64.228.053,85 zł	zwiększa się	o kwotę	1.839.319,80 zł	66.067.373,65 zł
- wydatki	73.140.819,22 zł	zwiększa się	o kwotę	171.579,17 zł	73.312.398,39 zł
- deficyt	8.912.765,37 zł	zmniejsza się	o kwotę	1.667.740,63 zł	7.245.024,74 zł

Źródłem sfinansowania deficytu jest:

- emisji obligacji w kwocie	6.920.000,00 zł
- niewykorzystanych środków pieniężnych wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych przepisach	45.114,66 zł
- wolnych środków	279.910,08 zł

UCHWAŁA NR XIII/94/25
Rady Gminy Dragacz

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy
Dragacz na lata 2025-2040

Na podstawie art. 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§1. W uchwale nr Uchwała Nr IX/65/24 Rady Gminy Dragacz z dnia 19.12.2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz na lata 2025-2040 z późn. zmianami wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Dragacz na lata 2025-2040 otrzymuje brzmienie załącznika nr 1 do uchwały;
- 2) w Wykazie wieloletnich przedsięwzięć Gminy Dragacz, stanowiącym załącznik nr 2 do zmienianej uchwały – określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz stanowią załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dragacz.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Książka

Wieloletnia prognoza finansowa 1)

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

załącznik nr 1 do
uchwały nr Uchwała Nr XIII/94/25
z dnia 2025-04-29

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	z tego:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
								z podatku od nieruchomości			
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2
Wykonanie 2018	32 581 720,41	31 663 302,89	3 762 741,00	240 648,10	8 978 913,00	10 123 980,64	8 557 020,15	3 071 065,02	918 417,52	24 739,85	893 677,67
Wykonanie 2019	37 160 042,14	34 190 755,83	4 177 664,00	195 473,80	9 396 525,00	11 380 740,62	9 040 352,41	3 311 392,25	2 969 286,31	112 950,00	2 856 336,31
Wykonanie 2020	43 620 585,99	39 024 752,80	4 073 767,00	249 780,97	10 060 663,00	13 402 643,04	11 237 898,79	4 871 040,95	4 595 833,19	302 880,00	4 292 953,19
Wykonanie 2021	50 642 413,12	43 350 883,53	4 468 887,00	818 439,86	10 536 654,00	13 220 706,60	14 306 196,07	5 250 392,04	7 291 529,59	93 886,00	7 197 641,59
Wykonanie 2022	51 296 288,91	47 874 062,81	6 850 472,57	319 884,44	11 512 486,00	14 547 058,14	14 644 161,66	5 578 300,68	3 422 226,10	442 992,00	2 979 234,10
Wykonanie 2023	46 682 695,29	41 063 098,52	3 726 577,00	482 445,00	14 589 782,85	6 991 108,70	15 273 184,97	6 980 235,76	5 619 596,77	176 450,00	5 443 146,77
Plan 3 kw. 2024	60 943 645,39	48 638 979,79	4 979 587,00	796 354,00	17 025 782,00	9 251 069,28	16 586 187,51	7 326 717,00	12 304 665,60	11 500,00	12 293 165,60
Wykonanie 2024	54 469 116,67	49 762 448,13	5 544 789,00	796 354,00	17 960 580,00	8 869 957,05	16 590 768,08	7 728 133,78	4 706 668,54	3 493,20	4 703 175,34
2025	66 067 373,65	53 273 382,52	17 085 719,12	927 613,23	10 438 711,64	7 712 390,94	17 108 947,59	7 646 703,00	12 793 991,13	106 201,00	12 687 790,13
2026	65 370 843,00	54 991 170,00	17 931 462,00	973 530,00	10 808 391,00	7 534 242,00	17 743 545,00	8 025 215,00	10 379 673,00	0,00	10 379 673,00
2027	57 179 550,10	57 179 550,10	18 487 337,00	1 003 709,00	11 143 451,00	8 251 458,10	18 293 595,00	8 273 997,00	0,00	0,00	0,00
2028	57 422 174,00	57 422 174,00	19 004 982,00	1 031 813,00	11 455 468,00	7 124 095,00	18 805 816,00	8 505 669,00	0,00	0,00	0,00
2029	58 968 371,00	58 968 371,00	19 537 121,00	1 060 704,00	11 776 221,00	7 261 946,00	19 332 379,00	8 743 828,00	0,00	0,00	0,00
2030	60 442 581,00	60 442 581,00	20 025 549,00	1 087 222,00	12 070 627,00	7 443 495,00	19 815 688,00	8 962 424,00	0,00	0,00	0,00
2031	61 953 646,00	61 953 646,00	20 526 188,00	1 114 403,00	12 372 393,00	7 629 582,00	20 311 080,00	9 186 485,00	0,00	0,00	0,00
2032	63 502 488,00	63 502 488,00	21 039 343,00	1 142 263,00	12 681 703,00	7 820 322,00	20 818 857,00	9 416 147,00	0,00	0,00	0,00
2033	65 090 051,00	65 090 051,00	21 565 327,00	1 170 820,00	12 998 746,00	8 015 830,00	21 339 328,00	9 651 551,00	0,00	0,00	0,00
2034	66 717 302,00	66 717 302,00	22 104 460,00	1 200 090,00	13 323 715,00	8 216 226,00	21 872 811,00	9 892 840,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	z tego:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
								z podatku od nieruchomości			
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2
2035	68 385 235,00	68 385 235,00	22 657 072,00	1 230 092,00	13 656 808,00	8 421 632,00	22 419 631,00	10 140 161,00	0,00	0,00	0,00
2036	70 094 866,00	70 094 866,00	23 223 499,00	1 260 844,00	13 998 228,00	8 632 173,00	22 980 122,00	10 393 665,00	0,00	0,00	0,00
2037	71 847 237,00	71 847 237,00	23 804 086,00	1 292 365,00	14 348 184,00	8 847 977,00	23 554 625,00	10 653 507,00	0,00	0,00	0,00
2038	73 643 418,00	73 643 418,00	24 399 188,00	1 324 674,00	14 706 889,00	9 069 176,00	24 143 491,00	10 919 845,00	0,00	0,00	0,00
2039	75 484 503,00	75 484 503,00	25 009 168,00	1 357 791,00	15 074 561,00	9 295 905,00	24 747 078,00	11 192 841,00	0,00	0,00	0,00
2040	77 371 616,00	77 371 616,00	25 634 397,00	1 391 736,00	15 451 425,00	9 528 303,00	25 365 755,00	11 472 662,00	0,00	0,00	0,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:										
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:				Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x			
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
Wykonanie 2018	37 865 640,33	29 236 156,86	10 830 720,87	0,00	0,00	91 072,06	0,00	0,00	0,00	8 629 483,47	8 629 483,47	612 018,01
Wykonanie 2019	39 481 295,30	32 552 178,82	12 076 647,72	0,00	0,00	189 395,30	0,00	0,00	0,00	6 929 116,48	6 929 116,48	242 913,05
Wykonanie 2020	42 690 468,72	36 207 112,52	13 096 992,15	0,00	0,00	182 109,04	0,00	0,00	0,00	6 483 356,20	6 483 356,20	41 844,10
Wykonanie 2021	47 900 747,29	38 089 373,93	14 234 744,62	0,00	0,00	154 875,84	0,00	0,00	0,00	9 811 373,36	9 811 373,36	437 607,00
Wykonanie 2022	51 411 244,10	42 807 748,03	15 854 853,18	0,00	0,00	529 107,40	0,00	0,00	0,00	8 603 496,07	8 603 496,07	23 990,00
Wykonanie 2023	53 484 742,31	38 582 239,23	18 043 080,22	0,00	0,00	762 138,45	0,00	0,00	0,00	14 902 503,08	14 902 503,08	22 517,72
Plan 3 kw. 2024	68 314 531,18	51 685 619,30	23 880 310,56	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	16 628 911,88	16 628 911,88	480 000,00
Wykonanie 2024	58 760 325,63	47 508 144,45	22 935 814,60	0,00	0,00	1 179 303,27	0,00	0,00	0,00	11 252 181,18	11 252 181,18	35 645,34
2025	73 312 398,39	53 519 040,18	27 420 192,08	0,00	0,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	19 793 358,21	19 793 358,21	30 000,00
2026	64 730 843,00	53 443 981,00	27 567 342,00	0,00	0,00	1 594 417,00	0,00	0,00	0,00	11 286 862,00	11 286 862,00	0,00
2027	56 566 550,10	55 327 375,10	28 469 207,00	0,00	0,00	1 424 625,00	0,00	0,00	0,00	1 239 175,00	1 239 175,00	0,00
2028	55 874 174,00	55 331 551,00	28 971 528,00	0,00	0,00	1 239 078,00	0,00	0,00	0,00	542 623,00	542 623,00	0,00
2029	57 390 371,00	56 441 168,00	29 696 206,00	0,00	0,00	1 043 348,00	0,00	0,00	0,00	949 203,00	949 203,00	0,00
2030	59 192 581,00	57 666 596,00	30 453 459,00	0,00	0,00	868 983,00	0,00	0,00	0,00	1 525 985,00	1 525 985,00	0,00
2031	60 633 646,00	58 970 177,00	31 222 409,00	0,00	0,00	745 010,00	0,00	0,00	0,00	1 663 469,00	1 663 469,00	0,00
2032	62 002 488,00	60 376 456,00	32 002 969,00	0,00	0,00	695 660,00	0,00	0,00	0,00	1 626 032,00	1 626 032,00	0,00
2033	63 180 051,00	61 808 800,00	32 803 043,00	0,00	0,00	635 984,00	0,00	0,00	0,00	1 371 251,00	1 371 251,00	0,00
2034	64 351 302,00	63 255 090,00	33 614 918,00	0,00	0,00	561 155,00	0,00	0,00	0,00	1 096 212,00	1 096 212,00	0,00
2035	66 135 235,00	64 733 254,00	34 446 887,00	0,00	0,00	480 375,00	0,00	0,00	0,00	1 401 981,00	1 401 981,00	0,00
2036	67 594 866,00	66 239 228,00	35 290 836,00	0,00	0,00	397 250,00	0,00	0,00	0,00	1 355 638,00	1 355 638,00	0,00

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:										
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:				Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	w tym:
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x			
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
2037	70 197 237,00	67 674 257,00	36 155 461,00	0,00	0,00	203 875,00	0,00	0,00	0,00	2 522 980,00	2 522 980,00	0,00
2038	71 143 418,00	69 313 775,00	37 032 231,00	0,00	0,00	183 750,00	0,00	0,00	0,00	1 829 643,00	1 829 643,00	0,00
2039	72 984 503,00	70 952 494,00	37 921 005,00	0,00	0,00	131 250,00	0,00	0,00	0,00	2 032 009,00	2 032 009,00	0,00
2040	76 916 616,00	72 597 604,00	38 831 109,00	0,00	0,00	43 750,00	0,00	0,00	0,00	4 319 012,00	4 319 012,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
Wykonanie 2018	-5 283 919,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	-2 321 253,16	0,00	1 709 891,67	0,00	0,00	0,00	0,00	1 709 891,67	1 709 891,67
Wykonanie 2020	930 117,27	0,00	12 684 695,78	10 062 600,00	0,00	0,00	0,00	2 622 095,78	0,00
Wykonanie 2021	2 741 665,83	701 400,00	2 967 366,06	0,00	0,00	345 270,28	0,00	2 622 095,78	0,00
Wykonanie 2022	-114 955,19	0,00	6 278 910,39	1 616 000,00	114 955,19	62 547,81	0,00	4 600 362,58	0,00
Wykonanie 2023	-6 802 047,02	0,00	12 894 248,71	7 430 000,00	6 575 624,86	226 422,16	226 422,16	5 237 826,55	0,00
Plan 3 kw. 2024	-7 370 885,79	0,00	7 460 285,79	3 000 000,00	3 000 000,00	130 285,58	130 285,58	4 330 000,21	3 290 600,21
Wykonanie 2024	-4 291 208,96	0,00	8 423 071,77	3 000 000,00	3 000 000,00	130 285,58	130 285,58	5 292 786,19	1 160 923,38
2025	-7 245 024,74	0,00	8 582 024,74	6 920 000,00	6 920 000,00	45 114,66	45 114,66	1 616 910,08	279 910,08
2026	640 000,00	640 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	613 000,00	613 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	1 548 000,00	1 548 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	1 578 000,00	1 578 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	1 910 000,00	1 910 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	2 366 000,00	2 366 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	2 250 000,00	2 250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2037	1 650 000,00	1 650 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
2038	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2039	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2040	455 000,00	455 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.
6) W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu ^{x 7)}	w tym:		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	z tego:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	w tym:	
								kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
Wykonanie 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2021	0,00	0,00	0,00	0,00	701 400,00	701 400,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2022	0,00	0,00	0,00	0,00	701 400,00	701 400,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2023	0,00	0,00	0,00	0,00	669 400,00	669 400,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2024	0,00	0,00	0,00	0,00	1 039 400,00	1 039 400,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2024	0,00	0,00	0,00	0,00	1 039 400,00	1 039 400,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	1 337 000,00	1 337 000,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	640 000,00	640 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	613 000,00	613 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	1 548 000,00	1 548 000,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	1 578 000,00	1 578 000,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	1 320 000,00	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	1 910 000,00	1 910 000,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	2 366 000,00	2 366 000,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	2 250 000,00	2 250 000,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	1 650 000,00	1 650 000,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu ^{x 7)}	w tym:		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	z tego:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	w tym:	
								kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2040	0,00	0,00	0,00	0,00	455 000,00	455 000,00	0,00	0,00	0,00

7) W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym:	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x		kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x					
		środkami nowego zobowiązania	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami						
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
Wykonanie 2018	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	2 427 146,03	2 427 146,03
Wykonanie 2019	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	1 638 577,01	3 348 468,68
Wykonanie 2020	x	x	x	x	0,00	0,00	11 088 973,33	1 026 373,33	2 817 640,28	5 439 736,06
Wykonanie 2021	x	x	x	x	0,00	0,00	10 063 548,25	702 348,25	5 261 509,60	8 228 875,66
Wykonanie 2022	x	x	x	x	0,00	0,00	10 654 123,29	378 323,29	5 066 314,78	9 729 225,17
Wykonanie 2023	x	x	x	x	0,00	0,00	17 090 698,21	54 298,21	2 480 859,29	7 945 108,00
Plan 3 kw. 2024	x	x	x	x	0,00	0,00	18 997 000,00	0,00	-3 046 639,51	1 413 646,28
Wykonanie 2024	x	x	x	x	0,00	0,00	18 997 000,00	0,00	2 254 303,68	7 677 375,45
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24 580 000,00	0,00	-245 657,66	1 416 367,08
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	23 940 000,00	0,00	1 547 189,00	1 547 189,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	23 327 000,00	0,00	1 852 175,00	1 852 175,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	21 779 000,00	0,00	2 090 623,00	2 090 623,00
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	20 201 000,00	0,00	2 527 203,00	2 527 203,00
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	18 951 000,00	0,00	2 775 985,00	2 775 985,00
2031	x	x	x	x	0,00	0,00	17 631 000,00	0,00	2 983 469,00	2 983 469,00
2032	x	x	x	x	0,00	0,00	16 131 000,00	0,00	3 126 032,00	3 126 032,00
2033	x	x	x	x	0,00	0,00	14 221 000,00	0,00	3 281 251,00	3 281 251,00
2034	x	x	x	x	0,00	0,00	11 855 000,00	0,00	3 462 212,00	3 462 212,00
2035	x	x	x	x	0,00	0,00	9 605 000,00	0,00	3 651 981,00	3 651 981,00
2036	x	x	x	x	0,00	0,00	7 105 000,00	0,00	3 855 638,00	3 855 638,00
2037	x	x	x	x	0,00	0,00	5 455 000,00	0,00	4 172 980,00	4 172 980,00

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym:	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x		kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x					
		środkami nowego zobowiązania	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami						
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
2038	x	x	x	x	0,00	0,00	2 955 000,00	0,00	4 329 643,00	4 329 643,00
2039	x	x	x	x	0,00	0,00	455 000,00	0,00	4 532 009,00	4 532 009,00
2040	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	4 774 012,00	4 774 012,00

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań					
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^x	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	8.1	8.2	8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
Wykonanie 2018	0,00%	11,99%	x	x	x	x
Wykonanie 2019	0,00%	8,79%	x	x	x	x
Wykonanie 2020	0,00%	13,79%	x	x	x	x
Wykonanie 2021	0,00%	18,27%	x	x	x	x
Wykonanie 2022	0,00%	17,69%	x	x	x	x
Wykonanie 2023	0,00%	10,55%	x	x	x	x
Plan 3 kw. 2024	0,00%	-5,16%	x	x	x	x
Wykonanie 2024	0,00%	8,24%	x	x	x	x
2025	5,79%	2,45%	10,85%	12,76%	TAK	TAK
2026	4,71%	8,45%	9,48%	11,40%	TAK	TAK
2027	4,16%	9,52%	9,43%	11,35%	TAK	TAK
2028	5,54%	6,74%	8,82%	10,74%	TAK	TAK
2029	5,07%	6,91%	7,18%	9,09%	TAK	TAK
2030	4,00%	6,88%	5,64%	7,55%	TAK	TAK
2031	3,80%	6,86%	5,11%	7,03%	TAK	TAK
2032	3,94%	6,86%	6,83%	6,83%	TAK	TAK
2033	4,46%	6,86%	7,46%	7,46%	TAK	TAK
2034	5,00%	6,88%	7,23%	7,23%	TAK	TAK
2035	4,55%	6,89%	6,86%	6,86%	TAK	TAK
2036	4,71%	6,92%	6,88%	6,88%	TAK	TAK
2037	2,94%	6,95%	6,88%	6,88%	TAK	TAK

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań					
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^X	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^X
Lp	8.1	8.2	8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
2038	4,16%	6,99%	6,89%	6,89%	TAK	TAK
2039	3,98%	7,05%	6,91%	6,91%	TAK	TAK
2040	0,74%	7,10%	6,93%	6,93%	TAK	TAK

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
Wykonanie 2018	247 121,07	247 121,07	232 011,22	699 645,26	699 645,26	699 645,26	287 061,49	287 061,49	248 064,93
Wykonanie 2019	272 886,55	272 886,55	272 886,55	2 348 509,79	2 348 509,79	2 207 553,79	336 029,57	336 029,57	273 924,53
Wykonanie 2020	305 940,95	305 940,95	305 940,95	3 271 194,83	3 271 194,83	3 271 194,83	335 272,86	335 272,86	335 186,76
Wykonanie 2021	225 982,70	225 982,70	188 604,36	2 356 089,31	2 356 089,31	1 695 272,63	219 477,40	219 477,40	192 108,32
Wykonanie 2022	562 898,25	562 898,25	562 898,25	487 632,97	487 632,97	437 971,23	421 304,79	421 304,79	421 047,58
Wykonanie 2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	175 922,22	175 922,22	175 922,22
Plan 3 kw. 2024	377 509,80	377 509,80	348 725,09	3 752 792,37	3 752 792,37	3 685 284,49	378 409,80	378 409,80	329 886,09
Wykonanie 2024	260 109,02	260 109,02	231 221,42	1 222 452,07	1 222 452,07	1 155 047,67	192 920,73	192 920,73	171 718,01
2025	601 627,40	601 627,40	593 728,07	4 374 461,00	4 374 461,00	4 374 461,00	663 767,47	663 767,47	636 447,07
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	869 120,00	869 120,00	869 120,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 379 717,00	1 379 717,00	1 379 717,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	59 945,10	59 945,10	59 945,10
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2040	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
Wykonanie 2018	4 000 546,12	4 000 546,12	2 187 799,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2019	3 172 554,96	3 172 554,96	1 614 220,37	2 089 770,34	857 500,80	1 232 269,54	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2020	4 713 981,50	4 713 981,50	2 826 003,38	3 606 923,95	0,00	3 606 923,95	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2021	3 072 221,53	3 072 221,53	1 954 273,47	2 047 839,29	63 994,00	1 983 845,29	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2022	83 205,04	83 205,04	46 384,67	5 615 205,51	341 842,69	5 273 362,82	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2023	23 985,00	23 985,00	23 985,00	9 258 491,13	242 465,65	9 016 025,48	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2024	3 777 105,20	3 777 105,20	2 374 474,63	10 697 588,78	2 502 430,60	8 195 158,18	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2024	3 211 726,00	3 211 726,00	2 043 604,71	10 697 588,78	2 502 430,60	8 195 158,18	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	2 396 232,40	2 396 232,40	2 174 323,32	19 482 755,10	524 617,10	18 958 138,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	5 982 759,64	946 447,64	5 036 312,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	1 452 616,64	1 452 616,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	132 844,74	132 844,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	72 899,64	72 899,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	12 149,94	12 149,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie				Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych						
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
			w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2040	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^x	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x				
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x	dokonywana w formie wydatku bieżącego ^x					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
Wykonanie 2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	200 148,00
Wykonanie 2021	701 400,00	324 025,08	0,00	324 025,08	324 025,08	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2022	701 400,00	324 024,96	0,00	324 024,96	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2023	669 400,00	324 025,08	0,00	324 025,08	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2024	1 039 400,00	54 298,21	294,03	54 004,18	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
Wykonanie 2024	1 039 400,00	54 298,21	294,03	54 004,18	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2025	1 337 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	640 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2027	613 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2028	1 548 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2029	1 578 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2030	1 250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2031	1 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2032	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2033	1 495 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2034	1 616 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2035	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2036	1 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2037	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^x	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x				
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x	w tym:					
						dokonywana w formie wydatku bieżącego ^x					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
2038	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2040	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

^{*} Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Przedsięwzięcia WPF

załącznik nr 2 do
uchwały nr Uchwała Nr XIII/94/25
z dnia 2025-04-29

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	
			Od	Do							
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)					31 979 438,70	19 482 755,10	5 982 759,64	1 452 616,64	132 844,74	72 899,64
1.a	- wydatki bieżące					3 147 479,70	524 617,10	946 447,64	1 452 616,64	132 844,74	72 899,64
1.b	- wydatki majątkowe					28 831 959,00	18 958 138,00	5 036 312,00	0,00	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:					2 973 221,50	664 439,40	869 120,00	1 379 717,00	59 945,10	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące					2 768 221,50	459 439,40	869 120,00	1 379 717,00	59 945,10	0,00
1.1.1.1	Wygrane rodziny w Gminie Dragacz - przeciwdziałanie m.in. zjawisku dziedziczenia biedy w rodzinach dotkniętych brakiem środków do życia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu	2025	2028	2 768 221,50	459 439,40	869 120,00	1 379 717,00	59 945,10	0,00	
1.1.2	- wydatki majątkowe					205 000,00	205 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	Wygrane rodziny w Gminie Dragacz - przeciwdziałanie m.in. zjawisku dziedziczenia biedy w rodzinach dotkniętych brakiem środków do życia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu	2025	2028	205 000,00	205 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego					29 006 217,20	18 818 315,70	5 113 639,64	72 899,64	72 899,64	72 899,64
1.3.1	- wydatki bieżące					379 258,20	65 177,70	77 327,64	72 899,64	72 899,64	72 899,64
1.3.1.1	Zarządzanie systemem elektroenergetycznym - Optymalizacja efektywności energoelektrycznej	URZĄD GMINY DRAGACZ	2023	2026	14 760,00	4 428,00	4 428,00	0,00	0,00	0,00	
1.3.1.2	Dzierżawa części infrastruktury oświetleniowej - zmniejszenie zużycia energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia ulicznego	URZĄD GMINY DRAGACZ	2025	2030	364 498,20	60 749,70	72 899,64	72 899,64	72 899,64	72 899,64	
1.3.2	- wydatki majątkowe					28 626 959,00	18 753 138,00	5 036 312,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	Przebudowa drogi gminnej nr 0537006 Grupa -Mniszek - Poprawa bezpieczeństwa	URZĄD GMINY DRAGACZ	2022	2025	4 415 221,00	3 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.3.2.2	Budowa drogi gminnej Dragacz - Wielki Lubień - Poprawa bezpieczeństwa	URZĄD GMINY DRAGACZ	2025	2026	3 601 280,00	2 160 768,00	1 440 512,00	0,00	0,00	0,00	
1.3.2.3	Budowa Przedszkola w Dragaczu - zapewnienie miejsca w przedszkolu dzieciom	URZĄD GMINY DRAGACZ	2024	2026	5 515 976,00	3 167 495,00	1 292 000,00	0,00	0,00	0,00	
1.3.2.4	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie, rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie - Poprawa nauki i rozwój kultury fizycznej	URZĄD GMINY DRAGACZ	2024	2026	10 024 508,00	5 700 200,00	2 303 800,00	0,00	0,00	0,00	
1.3.2.5	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Górnej Grupie, na terenie działki 1/2 obręb 0005 Górna Grupa - Ochrona środowiska	URZĄD GMINY DRAGACZ	2024	2026	5 069 974,00	4 224 675,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

L.p.	Limit 2030	Limit zobowiązań
1	12 149,94	7 146 876,50
1.a	12 149,94	2 768 221,50
1.b	0,00	4 378 655,00
1.1	0,00	2 973 221,50
1.1.1	0,00	2 768 221,50
1.1.1.1	0,00	2 768 221,50
1.1.2	0,00	205 000,00
1.1.2.1	0,00	205 000,00
1.2	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00
1.3	12 149,94	4 173 655,00
1.3.1	12 149,94	0,00
1.3.1.1	0,00	0,00
1.3.1.2	12 149,94	0,00
1.3.2	0,00	4 173 655,00
1.3.2.1	0,00	0,00
1.3.2.2	0,00	40 000,00
1.3.2.3	0,00	0,00
1.3.2.4	0,00	0,00
1.3.2.5	0,00	4 133 655,00

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz na lata 2025-2040

Zgodnie ze zmianami w budżecie na dzień 29 kwietnia 2025 r., dokonano następujących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dragacz:

1. Dochody ogółem zwiększono o 2 282 058,54 zł, z czego dochody bieżące zwiększono o 778 369,54 zł, a dochody majątkowe zwiększono o 1 503 689,00 zł.
2. Wydatki ogółem zwiększono o 614 317,91 zł, z czego wydatki bieżące zwiększono o 1 302 654,91 zł, a wydatki majątkowe zmniejszono o 688 337,00 zł.
3. Wynik budżetu jest deficytowy i po zmianach wynosi -7 245 024,74 zł.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie dochodów, wydatków i wyniku budżetu w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w dochodach i wydatkach w 2025 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Dochody ogółem	63 785 315,11	+2 282 058,54	66 067 373,65
Dochody bieżące	52 495 012,98	+778 369,54	53 273 382,52
Subwencja ogólna	10 298 609,64	+140 102,00	10 438 711,64
Dotacje bieżące	7 090 823,40	+621 567,54	7 712 390,94
Pozostałe	17 092 247,59	+16 700,00	17 108 947,59
Dochody majątkowe	11 290 302,13	+1 503 689,00	12 793 991,13
Sprzedaż majątku	66 201,00	+40 000,00	106 201,00
Wydatki ogółem	72 698 080,48	+614 317,91	73 312 398,39
Wydatki bieżące	52 216 385,27	+1 302 654,91	53 519 040,18
Wynagrodzenia i pochodne	26 887 595,00	+532 597,08	27 420 192,08
Pozostałe wydatki bieżące	24 028 790,27	+770 057,83	24 798 848,10
Wydatki majątkowe	20 481 695,21	-688 337,00	19 793 358,21
Wynik budżetu	-8 912 765,37	+1 667 740,63	-7 245 024,74

Źródło: opracowanie własne.

Od 2026 r. nie dokonywano zmian w zakresie planowanych dochodów budżetowych.

W okresie prognozy WPF dokonano zmian w zakresie planowanych wydatków majątkowych. Zmiany przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w wydatkach majątkowych w okresie prognozy WPF

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2040	2 274 012,00	+2 045 000,00	4 319 012,00

Zródło: opracowanie własne.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dragacz:

1. Przychody ogółem w roku budżetowym zmniejszono o 1 667 740,63 zł, w tym przychody z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji papierów wartościowych zmniejszono o 2 045 000,00 zł.
2. Rozchody ogółem w roku budżetowym nie uległy zmianie.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie przychodów i rozchodów w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w przychodach i rozchodach na 2025 rok.

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Przychody budżetu	10 249 765,37	-1 667 740,63	8 582 024,74
Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	8 965 000,00	-2 045 000,00	6 920 000,00
Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0,00	+45 114,66	45 114,66
Wolne środki	1 284 765,37	+332 144,71	1 616 910,08

Zródło: opracowanie własne.

Od 2026 nie dokonywano zmian w zakresie planowanych przychodów.

Od 2026 dokonano zmian w zakresie planowanych rozchodów. Zmiany przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w rozchodach zwrotnych w okresie prognozy WPF

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2040	2 500 000,00	-2 045 000,00	455 000,00

Zródło: opracowanie własne.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Dragacz zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej splate ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Splate zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2033-2040. W tabeli poniżej splate ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Splate zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Dragacz

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2025	1 337 000,00	0,00	1 337 000,00
2026	640 000,00	0,00	640 000,00
2027	613 000,00	0,00	613 000,00
2028	1 548 000,00	0,00	1 548 000,00
2029	1 578 000,00	0,00	1 578 000,00
2030	1 250 000,00	0,00	1 250 000,00
2031	1 320 000,00	0,00	1 320 000,00
2032	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00
2033	1 495 000,00	415 000,00	1 910 000,00
2034	1 616 000,00	750 000,00	2 366 000,00
2035	1 500 000,00	750 000,00	2 250 000,00

2036	1 600 000,00	900 000,00	2 500 000,00
2037	1 000 000,00	650 000,00	1 650 000,00
2038	2 000 000,00	500 000,00	2 500 000,00
2039	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00
2040	0,00	455 000,00	455 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dragacz na lata 2025-2040 spowodowały modyfikacje w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano w tabeli poniżej.

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o wykonanie)
2025	5,79%	10,85%	TAK	12,76%	TAK
2026	4,71%	9,48%	TAK	11,40%	TAK
2027	4,16%	9,43%	TAK	11,35%	TAK
2028	5,54%	8,82%	TAK	10,74%	TAK
2029	5,07%	7,18%	TAK	9,09%	TAK
2030	4,00%	5,64%	TAK	7,55%	TAK
2031	3,80%	5,11%	TAK	7,03%	TAK
2032	3,94%	6,83%	TAK	6,83%	TAK
2033	4,46%	7,46%	TAK	7,46%	TAK
2034	5,00%	7,23%	TAK	7,23%	TAK
2035	4,55%	6,86%	TAK	6,86%	TAK
2036	4,71%	6,88%	TAK	6,88%	TAK
2037	2,94%	6,88%	TAK	6,88%	TAK
2038	4,16%	6,89%	TAK	6,89%	TAK
2039	3,98%	6,91%	TAK	6,91%	TAK
2040	0,74%	6,93%	TAK	6,93%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Dragacz spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2024 r. jak i w oparciu o dane z wykonania budżetu.

Zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz obejmuje również zmiany w załączniku nr 2, które szczegółowo opisano poniżej.

Do załącznika przedsięwzięć dodano następujące przedsięwzięcia:

1. Dzierżawa części infrastruktury oświetleniowej – zadanie bieżące, które ma być realizowane w latach 2025-2030. Łączne nakłady planowane na realizację zadania wynoszą 364 498,20 zł, w tym w 2025 r. – 60 749,70 zł. Limit zobowiązań dla zadania wynosi 0,00 zł. Jednostką realizującą jest URZĄD GMINY DRAGACZ.

Dokonano zmian w zakresie następujących przedsięwzięć:

1. W zakresie programów, projektów lub zadań związanych z programami realizowanymi z udziałem środków z UE:
 - 1) Wygrane rodziny w Gminie Dragacz – zmiana w przedsięwzięciu (część

bieżąca) obejmuje m.in.:

- a. zwiększenie limitu wydatków na realizację zadania w latach 2026-2028 o kwotę 59 945,10 zł;
2. W zakresie programów, projektów lub zadań innych (finansowanych ze środków krajowych):
 - 2) Budowa drogi gminnej Dragacz - Wielki Lubień – zmiana w przedsięwzięciu obejmuje m.in.:
 - a. zmniejszenie łącznych nakładów na realizację zadania o kwotę 1 346 345,10 zł;
 - b. zmniejszenie limitu wydatków na realizację zadania w roku budżetowym o kwotę 823 040,11 zł;
 - c. zmniejszenie limitu wydatków na realizację zadania w roku 2026 o kwotę 523 304,99 zł;
 - d. zmniejszenie limitu zobowiązań na realizację zadania o kwotę 4 907 625,10 zł;
 - 3) Budowa Przedszkola w Dragaczu – zmiana w przedsięwzięciu obejmuje m.in.:
 - a. zwiększenie łącznych nakładów na realizację zadania o kwotę 12 976,00 zł;
 - b. zwiększenie limitu wydatków na realizację zadania w roku budżetowym o kwotę 11 495,00 zł;
 - 4) Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Grupie, rozbudowa, przebudowa, utworzenie zerówki i żłobka gminnego w istniejących pomieszczeniach Sali gimnastycznej w Grupie – zmiana w przedsięwzięciu obejmuje m.in.:
 - a. zwiększenie łącznych nakładów na realizację zadania o kwotę 19 508,00 zł;
 - b. zwiększenie limitu wydatków na realizację zadania w roku budżetowym o kwotę 26 100,00 zł;
 - c. zmniejszenie limitu wydatków na realizację zadania w roku 2026 o kwotę 26 100,00 zł;
 - 5) Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Górnej Grupie, na terenie działki 1/2 obręb 0005 Górna Grupa – zmiana w przedsięwzięciu obejmuje m.in.:
 - a. zmniejszenie limitu zobowiązań na realizację zadania o kwotę 91 020,00 zł;
 - b. wydłużenie horyzontu czasowego przedsięwzięcia do roku 2026.

Na skutek zmian wprowadzonych w wykazie wieloletnich przedsięwzięć, dokonano wydłużenia horyzontu czasowego załącznika nr 2 WPF z 2028 roku na 2030 rok.

Zmiany wprowadzone w wykazie wieloletnich przedsięwzięć wpłynęły na zmianę pozycji 10.1.1 i 10.1.2 WPF, co przedstawiono w tabelach poniżej.

Zmiany w wydatkach bieżących objętych limitem z art. 226 ust. 3 pkt 4

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2025	463 867,40	+60 749,70	524 617,10
2026	873 548,00	+72 899,64	946 447,64
2027	1 379 717,00	+72 899,64	1 452 616,64
2028	0,00	+132 844,74	132 844,74
2029	0,00	+72 899,64	72 899,64
2030	0,00	+12 149,94	12 149,94

Źródło: opracowanie własne.

Zmiany w wydatkach majątkowych objętych limitem z art. 226 ust. 3 pkt 4

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2025	19 743 583,11	-785 445,11	18 958 138,00
2026	5 585 716,99	-549 404,99	5 036 312,00

Źródło: opracowanie własne.

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.

Pełen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.